

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ COVID-19

ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΑΣΚΩΝ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΑΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΥΠΥΓ/01/2020

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ COVID-19

ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΑΣΚΩΝ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΑΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ

Υπουργείο Υγείας
Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Σύνοψη	1
2.	Εισαγωγή	5
3.	Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία	7
3.1	Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή	7
3.2	Σκοπός του ελέγχου	8
3.3	Μεθοδολογία	8
3.3.1	Πρότυπα ελέγχου	8
3.3.2	Ελεγκτική προσέγγιση	9
3.4	Κριτήρια ελέγχου	9
4.	Ευρήματα και συστάσεις	11
4.1	Αγορά εννέα εκατομμυρίων προστατευτικών масκών μιας χρήσης από τη Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών του Υπουργείου Υγείας	11
4.1.1	Ιστορικό	11
4.1.2	Συμπεράσματα και συστάσεις	21
4.2	Αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακών εξετάσεων COVID-19	22
4.2.1	Ιστορικό	23
4.2.2	Καταγγελίες οι οποίες υποβλήθηκαν στην Ελεγκτική Υπηρεσία σχετικά με τη διενέργεια των μοριακών εξετάσεων COVID-19	50
4.2.3	Συμπεράσματα και συστάσεις	54
4.3	Δημιουργία Νέας Μονάδας Εντατικής Θεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας	60
4.3.1	Ιστορικό	60
4.3.2	Συμπεράσματα και συστάσεις	68
4.4	Πρόγραμμα για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακών εξετάσεων COVID-19 των εργαζομένων στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας	73
4.4.1	Ιστορικό	74
4.4.2	Συμπεράσματα και συστάσεις	79
5.	Γενικές συστάσεις	81
	Παράρτημα 1	
	Παράρτημα 2	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΔΑΠ	Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών (του Υπουργείου Υγείας)
ΜΕΘ	Μονάδα Εντατικής Θεραπείας
ΟΚΥπΥ	Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας
ΥΥ	Υπουργείο Υγείας

1. Σύνοψη

Για την αγορά υπηρεσιών διενέργειας των μοριακών εξετάσεων COVID-19 κατά την περίοδο της πανδημίας, η Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών (ΔΑΠ) του Υπουργείου Υγείας (ΥΥ), ως αναθέτουσα αρχή, διεξήγαγε μέχρι την ημέρα του ελέγχου 16 διαγωνισμούς/προγράμματα με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, λόγω της κατεπείγουσας ανάγκης που είχε προκύψει. Σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας από την ΔΑΠ στις 16.6.2020, μέχρι την ημέρα του ελέγχου είχαν ανατεθεί με τις πιο πάνω συμβάσεις συνολικά 96.287 αναλύσεις, συνολικής αξίας €7.506.933, σε 12 εργαστήρια, όπως αναλύονται στην παρούσα Έκθεση και στα σχετικά Παραρτήματα. Ακολούθησαν πρόσθετες αναθέσεις που δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου. Χάριν πληρότητας αναφέρεται ότι μέχρι τις 15.9.2020 διενεργήθηκαν 140.012 αναλύσεις και το συνολικό ποσό αυξήθηκε στα €8.871.537.

Από τη μελέτη των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν για τα 16 προγράμματα που διερευνήσαμε, διαπιστώσαμε ότι η ΔΑΠ έχει σε μεγάλο βαθμό ακολουθήσει και εφαρμόσει τις διαδικασίες που προβλέπονται στη σχετική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων για τέτοιες κατ' εξαίρεση έκτακτες συνθήκες, με τις επιμέρους παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας που καταγράφονται για το κάθε πρόγραμμα ξεχωριστά. Ωστόσο, αρχικά υπήρξε σε δύο περιπτώσεις απευθείας ανάθεση σε εταιρεία συμφερόντων πρώην Υπουργού. Καταγράφεται, επίσης, ως γενική παρατήρηση, το γεγονός ότι ο Υπουργός δεν περιοριζόταν στην παραχώρηση έγκρισης, αλλά προηγουμένως έδινε ο ίδιος οδηγίες και καθόριζε σχεδόν όλες τις πτυχές της διαδικασίας, για την οποία στη συνέχεια του ζητείτο και έδινε την έγκρισή του. Τούτο δεν συνάδει με τη σχετική νομοθεσία.

Το κυριότερο θέμα, το οποίο προκύπτει μέσα από την παρούσα έρευνα, αφορά στη διαμόρφωση των τιμών/κόστους των υπό αναφορά εξετάσεων και τις μεγάλες διαφοροποιήσεις/μειώσεις, οι οποίες παρατηρήθηκαν με την πάροδο του χρόνου, αφού σε διάστημα μόλις δύο μηνών (Απρίλιος – Ιούνιος του 2020) παρατηρήθηκε μείωση του κόστους κατά 55% περίπου, λαμβάνοντας υπόψη την υψηλότερη (€110/εξέταση) και τη χαμηλότερη (€50/εξέταση) τιμή στις οποίες έγινε ανάθεση μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου. Στη συνέχεια υπήρξε και περαιτέρω μείωση και σήμερα η τιμή έχει σταθεροποιηθεί περί τα €40-€43/εξέταση. Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι η πιο πάνω μείωση παρατηρήθηκε στις τιμές τις οποίες υπέβαλε ιδιωτικό εργαστήριο, το οποίο έχει αναλάβει το 69% του συνόλου των εξετάσεων, οι πλείστες εκ των οποίων του ανατέθηκαν σε υψηλότερες από την πιο πάνω χαμηλή τιμή. Παρόμοια διακύμανση/μείωση παρατηρείται και στις τιμές των υπολοίπων εργαστηρίων.

Μεγάλο ρόλο στις αρχικά υψηλές χρεώσεις είχε η χρέωση του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ) για τις εξετάσεις τις οποίες είχε κάνει για το Υπουργείο Υγείας στην αρχή της πανδημίας, η οποία ανερχόταν σε €100/εξέταση, χωρίς δειγματοληψία, στην οποία βασίστηκε το Υπουργείο Υγείας για καθορισμό της ως αποδεκτή τιμή στους αρχικούς διαγωνισμούς. Σημαντικό ρόλο έπαιξε και η αδυναμία αρχικά του Μικροβιολογικού Εργαστηρίου του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, το οποίο ήταν το δεύτερο τότε διαπιστευμένο εργαστήριο διενέργειας των υπό αναφορά εξετάσεων μαζί με το ΙΝΓΚ, να διεκπεραιώσει αμέσως τις εν λόγω αναλύσεις, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει εναλλακτική επιλογή για το Υπουργείο Υγείας.

Σημειώνεται ότι τον Απρίλιο του 2020, το εργαστήριο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας είχε διενεργήσει αναλύσεις στην τιμή των €65/εξέταση, περιλαμβανομένης της δειγματοληψίας.

Τέλος, όσο σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε το ΙΝΓΚ στις αυξημένες αρχικές τιμές, όπως αναφέρεται πιο πάνω, εξίσου σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε και στη μείωση των τιμών, με την πρόθεσή του να διεξάγει τις αναλύσεις σε χαμηλότερες τιμές, σε περίπτωση που τα ιδιωτικά εργαστήρια δεν μείωναν τις τιμές τους, εφόσον είχε τη δυνατότητα να το κάνει, σύμφωνα και με τη θέση/εισήγηση τότε της Υπηρεσίας μας, όπως αυτή είχε εκφραστεί μέσα από σχετικές ανακοινώσεις μας τον Απρίλιο του 2020. Η πιο πάνω θέση της Υπηρεσίας μας, σε συνδυασμό με άλλες εισηγήσεις μας σε συνεργασία με την ΔΑΠ, βοήθησαν σημαντικά στη μείωση των τιμών και την αποτροπή δημιουργίας συνθηκών ολιγοπωλίου ή αθέμιτων συμπράξεων, μέσα από κατάλληλες ασφαλιστικές δικλίδες για προστασία των πολιτών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων από φαινόμενα αισχροκέρδειας. Αν οι 140.012 εξετάσεις/αναλύσεις διενεργούνταν με την τιμή των €110, τότε το συνολικό κόστος για τον φορολογούμενο πολίτη θα ήταν ίσο με €15.401.320, ενώ αν διενεργούνταν με την χαμηλότερη τιμή των €40 που κατέληξε τελικά, θα ήταν ίσο με €5.600.480. Το ποσό που στην πράξη πληρώθηκε βρίσκεται ανάμεσα στα δύο.

Άλλοι παράγοντες οι οποίοι διαδραμάτισαν, κατά την άποψή μας, ρόλο στη μείωση των τιμών ήταν η αύξηση του ανταγωνισμού, η οποία προήλθε από την αύξηση των ιδιωτικών εργαστηρίων που τηρούσαν τις προϋποθέσεις να εκτελούν τις υπό αναφορά εξετάσεις, οι διάφορες καταγγελίες/παράπονα για τα οποία γίνεται λεπτομερής αναφορά στην παρούσα Έκθεση, σχετικά με το πολύ υψηλό κόστος των εν λόγω εξετάσεων, οι οποίες προκάλεσαν, μεταξύ άλλων και την ενασχόληση της Υπηρεσίας μας στην όλη διαδικασία, καθώς και η βούληση του Υπουργείου Υγείας και της ΔΑΠ, μέσω των αρμόδιων λειτουργών της, να συνεργαστούν και να λάβουν εισηγήσεις από την Υπηρεσία μας.

Τέλος, ένα σοβαρό θέμα το οποίο θα πρέπει να τύχει σοβαρής και λεπτομερούς διερεύνησης και το οποίο προέκυψε μέσα από σχετικές καταγγελίες που έγιναν στην Υπηρεσία μας, αφορά στις περιπτώσεις ατόμων τα οποία, ενώ δήλωσαν ότι δεν έχουν υποβληθεί στην υπό αναφορά εξέταση, έχουν λάβει στα κινητά τους μηνύματα με τα σχετικά αποτελέσματα και τα ονόματά τους περιλαμβάνονται στις καταστάσεις οι οποίες έχουν υποβληθεί για πληρωμή και τις οποίες τηρεί η ΔΑΠ. Το πιο πάνω σοβαρό θέμα κλονίζει, κατά την άποψή μας, την αξιοπιστία τόσο των αποτελεσμάτων όσο και των καταστάσεων με τα άτομα τα οποία υποβλήθηκαν στην υπό αναφορά εξέταση και θα πρέπει να τύχουν περαιτέρω σοβαρής και λεπτομερούς διερεύνησης και ελέγχου από την αναθέτουσα αρχή, κυρίως πριν την καταβολή οποιασδήποτε πληρωμής προς τους Αναδόχους.

Στις 24.9.2020 ενημερωθήκαμε από τη Γενική Διευθύντρια του ΥΥ ότι, από τον έλεγχο που είχε διατάξει να διενεργηθεί στα αρχεία/έγγραφα που συνόδευαν 6.441 καταχωρίσεις εξετάσεων, για τις οποίες ζητούσε πληρωμή συγκεκριμένο ιδιωτικό εργαστήριο, διαπιστώθηκε πως τεκμηριώνεται η πληρωμή μόνο για τις 4.409 εξετάσεις, ενώ για τις υπόλοιπες υπήρξαν ευρήματα που δεν δικαιολογούν πληρωμή.

Σχετικά με την αγορά εννέα εκατομμυρίων προστατευτικών μασκών μιας χρήσης έναντι δαπάνης €4,68 εκ πλέον ΦΠΑ από τη ΔΑΠ, διαπιστώσαμε πως η ΔΑΠ δεν τήρησε πλήρως τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ούτε και τις αρχές της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης όλων των οικονομικών φορέων, αρχές που αποτελούν την πεμπτούσια της περί των δημοσίων συμβάσεων ευρωπαϊκής και κυπριακής νομοθεσίας. Η μη τήρηση των πιο πάνω αρχών εντοπίζεται κυρίως κατά τον καθορισμό των αναγκών και στους περιορισμούς που είχαν τεθεί κυρίως στην πρώτη διαδικασία, αλλά και στην εκ των υστέρων και εκτός διαδικασίας αποδοχή προσφοράς από οικονομικό φορέα, για την οποία του είχε γίνει μάλιστα και ανάθεση (παρόλο ότι τελικά η διαδικασία ακυρώθηκε για τους λόγους που αναφέρονται στην Έκθεση), την ίδια μάλιστα ώρα που υπήρχε καταγγελία/ισχυρισμός ότι είχε απορριφθεί ως εκτός διαδικασίας προσφορά άλλου οικονομικού φορέα. Επίσης, οι πιο πάνω διαδικασίες/αρχές δεν εφαρμόστηκαν πλήρως ούτε στη διαδικασία επιλογής των οικονομικών φορέων, οι οποίοι είχαν λάβει μέρος στη δεύτερη διαδικασία, εφόσον δεν υπάρχει ικανοποιητική προς τούτο τεκμηρίωση. Οι πιο πάνω παραλείψεις επηρέασαν, κατά την άποψή μας, την ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού.

Σοβαρή αδυναμία στην πιο πάνω διαδικασία θεωρούμε και το γεγονός ότι δεν είχε γίνει, σε καμία από τις δύο διαδικασίες, αντικειμενική εκτίμηση κόστους βασισμένη στις τότε επικρατούσες συνθήκες, ως ασφαλιστική δικλείδα στην αξιολόγηση και την ανάθεση της σύμβασης, με αποτέλεσμα να μην ήταν δυνατόν να κριθεί τότε η λογικότητα των τιμών, κυρίως εφόσον αναμενόταν ότι λόγω της υπερβολικής ζήτησης θα ήταν αυξημένες.

Σε ότι αφορά στο Πρόγραμμα για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακών εξετάσεων COVID-19 των εργαζομένων στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), ο ΟΚΥΠΥ δεν έχει εφαρμόσει τις πρόνοιες της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, εφόσον, με βάση τα στοιχεία τα οποία μας έχουν υποβληθεί, τη διαδικασία ανάθεσης των δύο συμβάσεων για την αγορά υπηρεσιών διενέργειας των εν λόγω εξετάσεων φαίνεται να έχει χειριστεί μόνος του ο Γενικός Εκτελεστικός Διευθυντής του Οργανισμού ο οποίος αποφάσισε την απευθείας ανάθεση σε εταιρεία συμφερόντων πρώην Υπουργού χωρίς την τήρηση οποιασδήποτε διαδικασίας. Ο τρόπος χειρισμού του θέματος, πέραν του ότι δεν δίδει τη δυνατότητα επαρκούς ελέγχου της διαδικασίας, δεν συνάδει ούτε με τις βασικές αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων, οι οποίες πρέπει να διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις και τις οποίες οφείλει να τηρεί ο ΟΚΥΠΥ, παρά το κατεπείγον της περίπτωσης και τις ιδιάζουσες συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε η εν λόγω αγορά.

Τέλος, αναφορικά με την υλοποίηση του έργου της δημιουργίας νέας Μονάδας Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, αυτό ανατέθηκε από τον ΟΚΥΠΥ απευθείας σε συγκεκριμένο Αρχιτέκτονα για την ετοιμασία της μελέτης και επίβλεψης των εργασιών, χωρίς την τήρηση οποιασδήποτε διαδικασίας προσφορών και σε συγκεκριμένο Εργολάβο για την κατασκευή του έργου μετά τη ζήτηση προσφορών από 3 εργοληπτικές εταιρείες, με τρόπο όμως που δεν διασφαλίστηκε καθόλου η ανάπτυξη στοιχειώδους έστω ανταγωνισμού. Οι πρόνοιες της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων δεν ακολουθήθηκαν σε καμία από τις δύο περιπτώσεις, υπήρξε πλήρης παράκαμψη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ που είναι το κατά Νόμο αρμόδιο όργανο, ενώ υπήρξε επίσης και παραβίαση των γενικών

αρχών διοικητικού δικαίου. Όσον αφορά στην περίπτωση του Εργολάβου, σημειώνεται πως είχε αρχικά υποδειχθεί μία εργοληπτική εταιρεία, ωστόσο στη συνέχεια ο ΟΚΥΠΥ αποφάσισε, υποτίθεται για σκοπούς διαφάνειας και σύγκρισης τιμών, να ζητηθεί η υποβολή προσφορών για την κατασκευή του έργου και από άλλους δύο εργολάβους, οι οποίοι, όπως μας αναφέρθηκε από τον Οργανισμό, κρίθηκαν από τον ΟΚΥΠΥ ότι είχαν τη δυνατότητα να εκτελέσουν το έργο. Ωστόσο, όπως προκύπτει από την κατάληξη της διαδικασίας, η επιλογή των άλλων δύο εργολάβων δεν ήταν η κατάλληλη, αφού ο ένας εργολάβος δεν υπέβαλε προσφορά, δηλώνοντας ότι αδυνατούσε να εκτελέσει το έργο εντός του χρονοδιαγράμματος που καθορίστηκε στα έγγραφα (30 ημέρες), ενώ ο δεύτερος εργολάβος υπέβαλε εναλλακτική λύση, η οποία ήταν ακριβότερη και κρίθηκε ως υποδεέστερη. Ως κατάληξη, η προσφορά ανατέθηκε στην εργοληπτική εταιρεία που είχε αρχικά υποδειχθεί και η όλη διαδικασία προσφορών ουσιαστικά δεν προσέφερε τίποτε άλλο, παρά μία πλασματική εικόνα δήθεν ανάπτυξης ανταγωνισμού. Επιπλέον, ο ένας εκ των δύο εργολάβων έχει ιδιαίτερη σχέση με τον Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ που τον επέλεξε. Ουσιώδης όρος του διαγωνισμού για επιβολή εξαιρετικά μεγάλου ύψους ποινική ρήτρα, σε περίπτωση καθυστέρησης στην υλοποίηση του έργου, που περιλαμβανόταν στους όρους του διαγωνισμού, αφαιρέθηκε μετά την υποβολή των προσφορών και πριν την υπογραφή της σύμβασης. Η επιτευχθείσα τιμή φαίνεται να είναι υπερβολικά υψηλή και να μην μπορεί να δικαιολογηθεί, απλώς και μόνο από τα στενά χρονοδιαγράμματα υλοποίησης ή τις ιδιόζουσες συνθήκες λόγω της πανδημίας.

2. Εισαγωγή

Στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων που λήφθηκαν από τη Κυπριακή Δημοκρατία για αντιμετώπιση της πανδημίας του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, ως Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, κατά την περίοδο Μαρτίου–Απριλίου του 2020 εξέδωσε σειρά εγκυκλίων, με μέτρα που αφορούσαν στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Τα μέτρα περιλάμβαναν διαφοροποιημένες διαδικασίες για τις περιπτώσεις αλλαγών υφιστάμενων συμβάσεων, για τη σύναψη ήδη ανατεθειμένων συμβάσεων, καθώς και μέτρα που αφορούσαν σε νέους και εκκρεμείς διαγωνισμούς προσφορών.

Κατά την πρώτη περίοδο έξαρσης της πανδημίας στην Κύπρο (Μαρτίου–Μαΐου του 2020) οι αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς της Δημοκρατίας προχώρησαν στη σύναψη και εκτέλεση σειράς συμβάσεων έργων/προμηθειών/υπηρεσιών για κάλυψη έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω της πανδημίας από τη νόσο COVID-19.

Σε σχέση με τις αγορές αυτές η Υπηρεσία μας έλαβε σειρά καταγγελιών από φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και αιτήματα για διενέργεια έρευνας από Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Με στόχο την εξέταση των διαφόρων θεμάτων που τέθηκαν από τους καταγγέλλοντες, η Υπηρεσία μας τον Μάιο του 2020 ζήτησε από αρμόδιες αρχές και φορείς στοιχεία των διαγωνισμών/συμβάσεων, οι οποίες διεκπεραιώθηκαν από 1.3.2020 και που αφορούσαν σε έργα/προμήθειες/υπηρεσίες για κάλυψη αναγκών που προέκυψαν λόγω της πανδημίας από τη νόσο COVID-19.

Λόγω του μεγάλου όγκου πληροφοριών που λήφθηκαν, αλλά κυρίως του γεγονότος ότι η εν λόγω διαδικασία βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη, η Υπηρεσία μας αποφάσισε όπως αρχίσει τον έλεγχο της όταν ξεπεραστεί η ανάγκη για χρήση των εν λόγω διαφοροποιημένων διαδικασιών για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Ως εκ τούτου, σε αυτό το στάδιο εξετάζονται μόνον τα θέματα που συζητήθηκαν εντονότερα στη δημόσια σφαίρα και για τα οποία είχαμε λάβει αυξημένο αριθμό καταγγελιών, καθώς και αιτήματα από Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων, για τα οποία κατέστη δυνατή η εξασφάλιση επαρκών στοιχείων από τους ελεγχόμενους Οργανισμούς/Υπηρεσίες.

Τα θέματα αυτά αφορούν στην αγορά υπηρεσιών από το Υπουργείο Υγείας και τον ΟΚΥΠΥ για τη διενέργεια μοριακών εξετάσεων COVID-19, στην αγορά προστατευτικών масκών μιας χρήσης από το Υπουργείο Υγείας και στη δημιουργία από τον ΟΚΥΠΥ, νέας Μονάδας Εντατικής Θεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Θέματα που αφορούν στο κόστος απολυμάνσεων, που επίσης ζητήθηκε από Μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων, δεν κατέστη δυνατόν να εξετασθούν μέχρι σήμερα, αφού δεν περιλαμβάνονται ούτε στις συμβάσεις του Υπουργείου Υγείας που μας έχουν σταλεί, ούτε και σε αυτές που μας έχουν σταλεί από τον ΟΚΥΠΥ για το συγκεκριμένο θέμα.

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα αποτελέσματα του ελέγχου συμμόρφωσης που διενεργήσαμε μέχρι τις 12.6.2020, για τις πιο πάνω αγορές.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το εδάφιο (3) του άρθρου 24 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου (Ν.158(I)/1999) επιβάλλει όπως τα λεπτομερή πρακτικά που αφορούν στην κατακύρωση δημοσίων συμβάσεων δημοσιοποιούνται, για σκοπούς διαφάνειας, στην ιστοσελίδα του συλλογικού οργάνου, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και ότι γενικά στα θέματα δημοσίων συμβάσεων προβλέπεται πλήρης διαφάνεια και δημόσια ανακοίνωση των προσφοροδοτών και των τιμών που έχουν προσφέρει, έχουμε διατηρήσει τα ονόματα των προσφοροδοτών στους διαγωνισμούς που έχουμε εξετάσει.

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει, εν ονόματι της Δημοκρατίας, όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται δια Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης τού οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Επίσης, με βάση την περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσία, ο Γενικός Ελεγκτής ή εκπρόσωπός του έχει δικαίωμα να λαμβάνει αντίγραφο των εγγράφων του διαγωνισμού ταυτόχρονα με την προκήρυξή του και να παρακάθεται σε συνεδρίες των αρμόδιων συμβουλίων προσφορών και επιτροπών αξιολόγησης ως ανεξάρτητος παρατηρητής και να εκφράζει τις απόψεις του.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Να αξιολογηθούν οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν από το Υπουργείο Υγείας και τον ΟΚΥΠΥ για τη σύναψη συμβάσεων κατά την περίοδο Μαρτίου του 2020–Μαΐου του 2020, ως προς τη συμμόρφωσή τους με τη νομοθεσία δημοσίων συμβάσεων, τις αρχές της διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και χρηστής διοίκησης, καθώς και τις αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης.

3.3 Μεθοδολογία

3.3.1 Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα ISSAIs διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”). Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

- ◆ INTOSAI-P1: Η Διακήρυξη της Λίμα
- ◆ ISSAI 100: Θεμελιώδεις Αρχές Ελέγχου για τον Δημόσιο Τομέα
- ◆ ISSAI 400: Αρχές Ελέγχου Συμμόρφωσης
- ◆ ISSAI 4000: Πρότυπο Ελέγχου Συμμόρφωσης

Το πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια την Διακήρυξη η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στην Λίμα του Περού (“The Lima Declaration”). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στην Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014).

Το ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο, όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Το ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι συμμόρφωσης διενεργούνται αξιολογώντας κατά πόσο οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές και οι πληροφορίες συμμορφώνονται, από κάθε ουσιώδη άποψη, με τις αρχές που διέπουν την ελεγχόμενη οντότητα.

3.3.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Η λήψη των απαραίτητων, για τον έλεγχο, στοιχείων έγινε από επισκόπηση σχετικών εγγράφων, χαρτών, αναφορών και αλληλογραφίας, τη διενέργεια συνεντεύξεων με αρμόδιους λειτουργούς των εμπλεκόμενων φορέων, συναντήσεις και αλληλογραφία με ενδιαφερόμενες μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στον Υπουργό Υγείας και στον Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ.

3.4 Κριτήρια ελέγχου

Όπως αναφέρεται πιο πάνω, οι έλεγχοι συμμόρφωσης διενεργούνται αξιολογώντας κατά πόσο οι δραστηριότητες συμμορφώνονται, από κάθε ουσιώδη άποψη, με τις αρχές ή κανόνες που διέπουν τις ελεγχόμενες οντότητες.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι αρχές ή/και κανόνες αυτοί είναι:

- α.** Οι αρχές ή/και κανόνες που διέπουν τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων :
 - ◆ Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2016 (73(I)/2016).
 - ◆ Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Γενικοί) Κανονισμοί του 2007 (ΚΔΠ 201/2007).
 - ◆ Οι περί της Διαχείρισης της Εκτέλεσης Δημοσίων Συμβάσεων και των Διαδικασιών Αποκλεισμού των Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Κανονισμοί του 2016 (ΚΔΠ 138/2016).
- β.** Οι εγκύκλιοι του Γενικού Λογιστηρίου που εκδόθηκαν κατά την περίοδο που εξετάζεται:
 - ◆ Εγκύκλιος ΚΕΑΑ Αρ.15 του Γενικού Λογιστηρίου, ημερ. 23.3.2020, με θέμα τη διαχείριση δημοσίων συμβάσεων κατά τη διάρκεια των έκτακτων μέτρων λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19).
 - ◆ Εγκύκλιος ΓΛ/ΑΑΔΣ 109 του Γενικού Λογιστηρίου, ημερ. 26.3.2020, με θέμα τα μέτρα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων λόγω του κορωνοϊού (COVID-19).

- ◆ Εγκύκλιος ΓΛ/ΑΑΔΣ 109B του Γενικού Λογιστηρίου, ημερ. 15.4.2020, με θέμα τα πρόσθετα μέτρα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων λόγω του κορωνοϊού (COVID-19).
- γ. Οι νομοθεσίες που διέπουν τις αρχές χρηστής διοίκησης και χρηματοοικονομικής διαχείρισης:
- ◆ Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος του 1999 (Ν. 158(I)/1999).
 - ◆ Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος του 2014 (Ν. 20(I)/2014).
- δ. Η αρχή της οικονομίας (ελαχιστοποίησης του κόστους), η οποία εξετάζεται ως προς τις ακόλουθες πτυχές:
- ◆ Η αντικειμενικότητα της αρχικής εκτίμησης κόστους.
 - ◆ Η επάρκεια της έρευνας αγοράς.
 - ◆ Η εξέταση εναλλακτικών επιλογών ικανοποίησης των αναγκών που προέκυψαν.
 - ◆ Η εξέταση εναλλακτικών τρόπων υλοποίησης της σύμβασης.
 - ◆ Η ελαχιστοποίηση του συνολικού κόστους της σύμβασης σε σχέση με την αρχική εκτίμηση.

4. Ευρήματα και συστάσεις

4.1 Αγορά εννέα εκατομμυρίων προστατευτικών масκών μιας χρήσης από τη Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών του Υπουργείου Υγείας

Σημειώνεται καταρχάς ότι, για την αγορά προστατευτικών масκών τα ευρήματα της Υπηρεσίας μας βασίστηκαν σε στοιχεία πουλήφθηκαν από τη Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών (ΔΑΠ) του Υπουργείου Υγείας, ως την αναθέτουσα αρχή για την εν λόγω αγορά.

Η αγορά των προστατευτικών масκών κατά τη διάρκεια της πανδημίας έγινε μετά από δύο διαδικασίες προσφορών, οι οποίες καταγράφονται αναλυτικά πιο κάτω.

4.1.1 Ιστορικό

4.1.1.1 Πρώτος Διαγωνισμός, ο οποίος κατέστη άγονος.

Διαδικασία

Ο Υπουργός Υγείας, ζήτησε με σημείωμά του, ημερ. 3.4.2020, από τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου, όπως δώσει οδηγίες στη ΔΑΠ για αγορά εννέα εκατομμυρίων масκών, για να διατεθούν για χρήση από τον κόσμο για σκοπούς δημόσιας υγείας, στο πλαίσιο των προσπαθειών που γίνονταν για την καταπολέμηση της εξάπλωσης του ιού SARS-CoV-2. Στο πιο πάνω σημείωμά του ο Υπουργός ανέφερε επίσης ότι, όπως είχε προκαταρκτικά πληροφορηθεί, το ύψος της εν λόγω δαπάνης ανερχόταν περίπου στα €3,0 εκ.. Στις 6.4.2020, ημερομηνία λήψης του εν λόγω σημειώματος από το γραφείο της, η Γενική Διευθύντρια έδωσε, με χειρόγραφο σημείωσή της επί του σημειώματος, οδηγίες στον Προϊστάμενο της ΔΑΠ, όπως επιληφθεί αμέσως του θέματος.

Την ίδια ημέρα, η ΔΑΠ δημοσίευσε πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος από οικονομικούς φορείς, στο πλαίσιο προκαταρκτικής διαβούλευσης με την αγορά, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος σύναψης συμβάσεων (e-procurement), με ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων ενδιαφέροντος την 8.4.2020 και με οδηγίες για άμεση παράδοση σε αεροδρόμιο της Κίνας, σε πόλη που θα υποδεικνυόταν.

Στις 13.4.2020, η επιτροπή αξιολόγησης υπέβαλε έκθεση αξιολόγησης στον Προϊστάμενο της ΔΑΠ, στην οποία καταγράφονταν αναλυτικά οι υποβληθείσες προσφορές (κωδικοί, κατασκευάστρια εταιρεία και τιμή μονάδας) των 19 οικονομικών φορέων που είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον και στην οποία αναφερόταν ότι κάποιοι οικονομικοί φορείς είχαν υποβάλει πέραν της μιας πρότασης, δυνατότητα που τους δινόταν μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος. Ένας δε οικονομικός φορέας, η εταιρεία Κ.Α. ΡΥΤHEVS LTD (Π3), ενώ είχε υποβάλει δύο προτάσεις εντός του πλαισίου που είχε καθοριστεί στο σύστημα, είχε υποβάλει και τρίτη πρόταση η οποία είχε γίνει αποδεκτή, αφού, όπως αναφέρεται στην έκθεση, δεν διαφοροποιούσε την προσφερόμενη τιμή του. Σύμφωνα με την πιο πάνω έκθεση, 12 οικονομικοί φορείς, οι οποίοι είχαν υποβάλει συνολικά 15 προτάσεις, κρίθηκαν εκτός προδιαγραφών και δεν αξιολογήθηκαν περαιτέρω. Από τους υπόλοιπους επτά (7) οικονομικούς φορείς, οι οποίοι είχαν προσφέρει το ζητούμενο είδος (μάσκα κατηγορίας τύπου IIR), ζητήθηκαν διευκρινίσεις, από την αξιολόγηση των οποίων προέκυψε ότι μόνο ένας οικονομικός φορέας ήταν πλήρως εντός προδιαγραφών, η εταιρεία Κ.Α.

RYTHEVS LTD (Π3). Ενόψει, ωστόσο, του γεγονότος ότι, όπως αναφέρεται στην έκθεση αξιολόγησης, όταν κλήθηκε η εν λόγω εταιρεία για καθορισμό των όρων παράδοσης ενημέρωσε την επιτροπή αξιολόγησης ότι δεν θα μπορούσε πλέον να ανταποκριθεί, εφόσον η κατασκευάστρια εταιρεία αύξησε την τιμή και τον χρόνο παράδοσης σε 40 ημέρες, η επιτροπή αξιολόγησης εισηγήθηκε ακύρωση του διαγωνισμού, εφόσον κανένας οικονομικός φορέας δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στους όρους και τεχνικές προδιαγραφές που είχαν ζητηθεί.

Σημειώνεται ότι η τιμή της πιο πάνω προσφοράς ανερχόταν σε €0,285/τεμάχιο, η οποία με βάση τους όρους ήταν τιμή FOB (Free On Board). Η παράδοση των προϊόντων θα γινόταν σε αεροδρόμιο της Κίνας και θα περιλάμβανε την παράδοση τους έτοιμα για αποστολή, το κόστος μεταφοράς μέχρι το αεροδρόμιο και τα τοπικά έξοδα τελωνειακού ελέγχου, διαχείρισης (handling), αποθήκευσης σε αποθήκες εάν χρειαζόταν και αεροπορικής φορτωτικής (air waybill).

Η πιο πάνω εισήγηση, για ακύρωση του διαγωνισμού, εγκρίθηκε στις 13.4.2020 από τον Προϊστάμενο της ΔΑΠ. Ωστόσο οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν στις 27.4.2020 και ενώ στο μεταξύ είχε ολοκληρωθεί ο δεύτερος διαγωνισμός που αναφέρεται πιο κάτω.

Στον Πίνακα 1 στο Παράρτημα 1 καταγράφονται τα ονόματα των οικονομικών φορέων που έλαβαν μέρος στην πρώτη διαδικασία, οι κατασκευαστές των μασκών που είχαν προσφερθεί, οι τιμές, καθώς και οι λόγοι αποκλεισμού τους.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις για τη διαδικασία του πρώτου διαγωνισμού:

Από τη μελέτη των πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

α. Στα έγγραφα της προσφοράς είχε καθοριστεί ως τόπος παράδοσης αεροδρόμιο της Κίνας, σε πόλη που θα υποδεικνυόταν, αποκλείοντας αυτόματα εκ των προτέρων, χωρίς τεκμηρίωση στα έγγραφα που μας έχουν σταλεί, οποιοσδήποτε προσφορές από άλλες χώρες πέραν της Κίνας. Επίσης, στα έγγραφα αναφερόταν ότι οι συσκευασίες των προϊόντων θα έπρεπε να ήταν με βάση τις οδηγίες που είχαν εκδοθεί από την κυβέρνηση της Κίνας την 1.4.2020. Σημειώνεται ότι, παρόλο που από την έκθεση αξιολόγησης φαίνεται να είχαν υποβληθεί προσφορές και από κατασκευαστές εκτός Κίνας, εντούτοις το γεγονός αυτό ενδεχομένως να είχε λειτουργήσει αποτρεπτικά για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό και άλλων οικονομικών φορέων, με προϊόντα εκτός Κίνας.

β. Ενώ στην έκθεση αξιολόγησης αναφέρεται ότι η εταιρεία Κ.Α. RYTHEVS LTD (Π3) είχε υποβάλει και τρίτη πρόταση εκτός της διαδικασίας, η οποία είχε γίνει αποδεκτή, εντούτοις στην έκθεση δεν γίνεται αναφορά για τον τρόπο που είχε υποβληθεί η πιο πάνω πρόταση και κατά πόσο η πρόταση αυτή ήταν η επιτυχούσα στην οποία έγινε τελικά ανάθεση.

Από τις διευκρινίσεις που ζητήθηκαν και δόθηκαν στην Υπηρεσία μας από την ΔΑΠ σχετικά με το θέμα, στο πλαίσιο τηλεφωνικής διαβούλευσης με την πιο πάνω εταιρεία, για τις δύο προσφορές τις οποίες υπέβαλε αρχικά μέσω του συστήματος, τους υπέβαλε και τρίτη πρόταση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η οποία μετά από τηλεφωνική συνεννόηση με το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας έγινε αποδεκτή. Η πιο πάνω τρίτη πρόταση από άλλο κατασκευαστή ήταν και η επιτυχούσα, αφού πληρούσε τις ελάχιστες απαιτήσεις που είχαν καθοριστεί.

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια της πιο πάνω διαδικασίας, η οποία είχε διεξαχθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών 27(3) και 27(4) της Κ.Δ.Π. 201/2007¹, για την οποία η Υπηρεσία μας έτυχε ενημέρωσης εκ των υστέρων και αφού αυτή είχε ολοκληρωθεί, είχε υποβληθεί στην Υπηρεσία μας παράπονο από ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, την εταιρεία A.V.C. Paravassiliou Trading Ltd, η οποία ισχυριζόταν, μεταξύ άλλων, ότι λόγω του ότι δεν είχε κατορθώσει να υποβάλει έγκαιρα προσφορά, λόγω προβλημάτων του ηλεκτρονικού συστήματος, απέστειλε όπως αυτολεξεί αναφέρει «...την πρόσκληση ενδιαφέροντος μας σε τηλεομοιοτύπα των αρμοδίων.», η οποία ωστόσο δεν έγινε αποδεκτή από το Υπουργείο Υγείας.

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε ότι η εκ των υστέρων αποδοχή πρότασης εκτός συστήματος και εκτός διαδικασίας από μία μόνο εταιρεία, μέσω τηλεφωνικής συνεννόησης, η οποία μάλιστα ήταν και η επιτυχούσα, δεν διασφαλίζει τις αρχές της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών και της διαφάνειας, οι οποίες θα πρέπει να διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις, ανεξαρτήτως των συνθηκών που επικρατούν, εφόσον παρόμοια τακτική δεν φαίνεται να έχει εφαρμοστεί και με τις υπόλοιπες εταιρείες, δίδοντας και σε αυτές το δικαίωμα να υποβάλουν εναλλακτικές προσφορές εκ των υστέρων.

γ. Ενώ στην έκθεση αξιολόγησης, η προσφορά της εταιρείας George Petrou Ltd (Π11) περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Γ/2, όπου καταγράφονται οι προσφορές οι οποίες είχαν κριθεί εκτός προδιαγραφών και δεν είχαν αξιολογηθεί περαιτέρω, με βάση τα στοιχεία που μας υποβλήθηκαν από την ΔΑΠ, στους τέσσερις από τους επτά προσφοροδότες από τους οποίους είχε ζητηθεί να υποβάλουν διευκρινίσεις, περιλαμβάνεται και η εν λόγω εταιρεία, αφού στις 10.4.2020 (δύο ημέρες μετά την υποβολή των προσφορών) υπέβαλε διευκρινιστικά στοιχεία για την προσφορά της.

δ. Η εκτίμηση κόστους για τον εν λόγω διαγωνισμό δεν παρουσιάζεται σε κανένα έγγραφο από αυτά που στάληκαν στην Υπηρεσία μας, πέραν του σημειώματος του Υπουργού Υγείας, ημερ. 3.4.2020, προς τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου, στο οποίο αναφερόταν ότι, όπως είχε προκαταρκτικά πληροφορηθεί, το ύψος της εν λόγω δαπάνης ανερχόταν περίπου στα €3,0 εκ. (χωρίς να αναφέρεται κατά πόσο στο κόστος αυτό περιλαμβανόταν ο ΦΠΑ).

Πέραν της πιο πάνω αναφοράς του Υπουργού, στην οποία δεν θα αναμενόταν να αναφέρονται λεπτομέρειες, παρά τις ιδιαιτερότητες οι οποίες υπήρχαν κατά την υπό εξέταση περίοδο στην αγορά προστατευτικού εξοπλισμού λόγω της πανδημίας, θα έπρεπε, κατά την άποψη μας, να είχε γίνει εκτίμηση δαπάνης και για τις δύο διαδικασίες ξεχωριστά από την ΔΑΠ, ως αναθέτουσα

¹ **27.(3)** Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου (1) ανωτέρω, η κάλυψη κατεπειγουσών αναγκών οφειλόμενων σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 33(α)(ii) του Νόμου, δύναται να γίνει με απευθείας ανάθεση από τον προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής ή από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, νοουμένου ότι εξασφαλίζεται η εκ των προτέρων έγκριση του αρμόδιου Υπουργού.**(4)** Μετά την εκτέλεση της σύμβασης η αναθέτουσα αρχή, όταν πρόκειται για συμβάσεις που ανατίθενται σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο (3) ανωτέρω, ενημερώνει γραπτώς και με λεπτομέρεια για τα πεπραγμένα, τον αρμόδιο Υπουργό καθώς επίσης το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και την Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.

αρχή, εφόσον υπήρχαν σχετικές πρόνοιες, οι οποίες διαφοροποιούσαν την τιμή σε κάθε διαδικασία. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, πέραν των άλλων διαφορών που υπήρχαν μεταξύ των απαιτήσεων των δύο διαδικασιών, οι οποίες καταγράφονται στον Πίνακα 2 στο Παράρτημα 1, στην πρώτη διαδικασία προσφορών ζητείτο τιμή FOB (Free On Board), ενώ στη δεύτερη διαδικασία προσφορών ζητείτο τιμή με παράδοση στην Κύπρο, πρόνοιες οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τις υποβληθείσες τιμές και, ως εκ τούτου και την εκτίμηση κόστους αγοράς των μασκών.

Η ΔΑΠ, μετά από σχετικές διευκρινίσεις, οι οποίες ζητήθηκαν από την Υπηρεσία μας, μας πληροφόρησε ότι, λόγω του κατεπείγοντος και της ιδιόζουσας κατάστασης που επικρατούσε, δεν είχε καθοριστεί/δημοσιευθεί σε καμία εκ των δύο διαδικασιών η εκτίμηση κόστους.

ε. Παρόλο που η διαδικασία που ακολουθήθηκε φαίνεται να βασίζεται στις πιο πάνω πρόνοιες της Κ.Δ.Π. 201/2007, εντούτοις στην αλληλογραφία/στοιχεία τα οποία μας έχουν δοθεί από την ΔΑΠ, δεν φαίνεται να είχαν ληφθεί οι απαιτούμενες εγκρίσεις από το αρμόδιο για την πιο πάνω διαδικασία όργανο, δηλαδή από τον Υπουργό Υγείας.

Σχόλια Αναθέτουσας Αρχής:

Ο Υπουργός Υγείας μάς πληροφόρησε ότι η επιλογή για παράδοση σε αεροδρόμιο της Κίνας έγινε, αφού σε επικοινωνία που είχαν τόσο με το Υπουργείο Υγείας της Ελλάδας όσο και με οικονομικούς φορείς που τους προμήθευαν με ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό, διαφαινόταν ξεκάθαρα ότι, λόγω των ιδιόζουσών συνθηκών που επικρατούσαν εν καιρώ πανδημίας, η μόνη χώρα από την οποία θα μπορούσαν να προμηθευτούν αμέσως μάσκες, ήταν η Κίνα. Παράλληλα, κατά την περίοδο αυτή, σε συνεργασία με την Πρεσβεία της Κύπρου στην Κίνα, είχε διευθετηθεί αποθηκευτικός χώρος όπου μεταφερόταν αρχικά ο εξοπλισμός για την αντιμετώπιση του COVID-19 και από εκεί αεροπορικώς στην Κύπρο και, λόγω της εμπειρίας που αποκτήθηκε, θεωρούσαν ότι θα επιτυχανόταν η μεταφορά των μασκών στην Κύπρο το συντομότερο.

Όσον αφορά στο θέμα της αποδοχής της τρίτης προσφοράς της εταιρείας K. A. PΥTHEVS LTD, ο Υπουργός Υγείας μάς ανέφερε ότι αυτή είχε σταλεί με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και έγινε αποδεκτή, εφόσον η εν λόγω εταιρεία είχε ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον εντός του ηλεκτρονικού συστήματος και εντός των χρονοδιαγραμμάτων με άλλες 2 προτάσεις, ενώ σύμφωνα με την προκήρυξη η αναθέτουσα αρχή θα μπορούσε να συζητήσει τα στοιχεία που υπέβαλαν οι οικονομικοί φορείς, μαζί τους και στο πλαίσιο αυτό είχε διεξαχθεί και η συζήτηση με την εταιρεία, όπου διαφάνηκε ότι μπορούσε να υποβάλει τρίτη πρόταση. Επίσης, είχαν συνεννοηθεί με το Γενικό Λογιστήριο, το οποίο, λαμβάνοντας υπόψη, όπως μας ανέφεραν, ότι ο εν λόγω προσφοροδότης είχε ήδη υποβάλει δύο προτάσεις εντός του συστήματος, υποδηλώνοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον του, καθώς επίσης και το γεγονός ότι δεν θα υπήρχε διαφοροποίηση στην τιμή του, τους συμβούλεψε όπως την κάνουν αποδεκτή.

Η αποδοχή δε της προσφοράς της εταιρείας A.V.C. Papavassiliou Trading Ltd, μέσω τηλεομοιότυπου, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως προϊόν προσυεννόησης με την αναθέτουσα αρχή, σημειώνοντας ότι η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς ήταν η 8.4.2020 στις 11.00 π.μ. και η προσφορά της πιο πάνω εταιρείας υποβλήθηκε στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις 1.09 μ.μ. Σημειώνουμε ότι με την πιο πάνω προσφορά της, η εν λόγω εταιρεία είχε

προσφέρει μάσκες τύπου II (TYPE II), αναφέροντας, μεταξύ άλλων, ότι δυστυχώς κάποια υλικά αναφορικά με το TYPE IIR είναι ελεγχόμενα από την Κινεζική Κυβέρνηση και δύσκολα μπορούν να προμηθευτούν οι εταιρείες κάποια από αυτά και ότι μέσα σε αυτά είναι και το melt blown non-woven fabric, το οποίο είναι αυτό που κάνει τη μάσκα τύπου IIR. Με την πιο πάνω δήλωση του οικονομικού φορέα, το Υπουργείο Υγείας θεωρεί ότι γινόταν από τον ίδιο παραδοχή ότι μπορούσε να προσφέρει μάσκες τύπου II, αντί IIR και ήταν εκτός προδιαγραφών.

Όσον αφορά στην εταιρεία George Petrou Ltd, ο Υπουργός Υγείας μάς ανέφερε ότι είχαν ζητηθεί διευκρινίσεις για να ξεκαθαρίσει τον τύπο μάσκας που προσέφερε, ο οποίος, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε, δεν ήταν τύπου IIR. Λόγω του κατεπείγοντος και της ιδιάζουσας κατάστασης που επικρατούσε, με επακόλουθο τη μεγάλη αστάθεια στην αγορά, δεν μπορούσε να ληφθεί σωστή πληροφόρηση για την πραγματική αξία της μάσκας τύπου IIR, για την οποία, όπως μας πληροφόρησε το Υπουργείο Υγείας, δεν υπήρχε προηγούμενη κατακυρωμένη τιμή. Η έλλειψη δε πληροφόρησης από τη ΔΑΠ τεκμηριώνεται και από το γεγονός ότι και στους δύο διαγωνισμούς υποβλήθηκαν προσφορές από 27 οικονομικούς φορείς, εκ των οποίων μόνο δύο ήταν εντός τεχνικών προδιαγραφών.

Σημειώνουμε, σχετικά με τα πιο πάνω, ότι, με βάση στοιχεία που μας υπέβαλε το Υπουργείο Υγείας, κατά την περίοδο της πανδημίας, πριν από τον πρώτο αυτό διαγωνισμό, αγοράστηκαν με απευθείας ανάθεση 20.000 μάσκες της κατασκευάστριας εταιρείας Romeo Holland τύπου Mask-L, με τιμή €0,172/τεμάχιο. Οι ίδιες μάσκες προσφέρθηκαν σε αυτό τον διαγωνισμό στην τιμή των €0,49/τεμάχιο (τιμή FOB) και απορρίφθηκαν λόγω εξωπραγματικής τιμής.

Όσον αφορά στη διαδικασία που ακολουθήθηκε, το Υπουργείο Υγείας μάς πληροφόρησε ότι αυτή βασίστηκε στο Άρθρο 29.2(γ) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016, ενώ δεν είχε ληφθεί σχετική έγκριση από τον Υπουργό Υγείας, σύμφωνα με την ΚΔΠ201/2007, αφού αυτό γίνεται όταν θα γίνει απευθείας ανάθεση από τον Προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής και ότι στην πρώτη διαδικασία δεν θα γινόταν ανάθεση. Η Υπηρεσία μας παρατηρεί, ωστόσο, ότι οι πιο πάνω πρόνοιες της νομοθεσίας, σχετικά με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης λόγω του κατεπείγοντος, όπως την υπό αναφορά περίπτωση, προϋποθέτουν την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού για την όλη διαδικασία και όχι μόνο όταν γίνεται η ανάθεση της σύμβασης μέσω της διαδικασίας αυτής [Καν. 27(3) της Κ.Δ.Π. 201/2007], όπως θεωρεί με την πιο πάνω θέση του το Υπουργείο Υγείας.

4.1.1.2 Δεύτερος Διαγωνισμός

Διαδικασία

Μετά την ακύρωση της πρώτης διαδικασίας, λειτουργός της ΔΑΠ, ως συντονίστρια της προσφοράς, υπέβαλε στις 14.4.2020 επιστολή στον Προϊστάμενο της ΔΑΠ, με την οποία γινόταν εισήγηση - για τους λόγους που αναφέρονταν - για αγορά των υπό αναφορά μασκών με τη χρήση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, με βάση το Άρθρο 29(2)(γ) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης που είχε προκύψει λόγω της πανδημίας.

Στην πιο πάνω επιστολή αναφέρεται επίσης ότι, λαμβάνοντας υπόψη όσους οικονομικούς φορείς είχαν ενδιαφερθεί κατά την προκαταρκτική διαβούλευση που έγινε σε αυτή τη δεύτερη

διαδικασία και πληρούσαν κάποια σημαντικά κριτήρια, αλλά και κάποιες πληροφορίες που είχαν έρθει εις γνώση τους, είχε γίνει επιλογή 13 οικονομικών φορέων που μπορούσαν να ικανοποιήσουν την ανάγκη που είχε προκύψει, αλλά και να ανταποκριθούν αμέσως για παράδοση των μασκών στην Κύπρο, υποβάλλοντας τα απαιτούμενα στοιχεία προς αξιολόγηση, από τους οποίους θα ζητείτο προσφορά με την πιο πάνω διαδικασία.

Στις 14.4.2020, την ίδια ημέρα δηλαδή, και αφού ο Προϊστάμενος της ΔΑΠ, με χειρόγραφο σημείωσή του στην πιο πάνω επιστολή, έδωσε οδηγίες όπως προωθηθεί το εν λόγω αίτημα, στάλθηκε στους επιλεγέντες οικονομικούς φορείς επιστολή με όρους/τεχνικές προδιαγραφές των απαιτούμενων μασκών, θέτοντας την 15.4.2020 ως την τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

Στις 15.4.2020, η επιτροπή αξιολόγησης υπέβαλε έκθεση αξιολόγησης στον Προϊστάμενο της ΔΑΠ, στην οποία καταγράφονταν αναλυτικά τα ονόματα των 13 οικονομικών φορέων από τους οποίους ζητήθηκε προσφορά και τα ονόματα των οκτώ οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τελικά προσφορά και των αντίστοιχων κατασκευαστριών εταιρειών των μασκών που είχαν προσφερθεί. Σύμφωνα με την έκθεση αξιολόγησης, η μοναδική προσφορά, η οποία πληρούσε τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές που ζητούνταν, ήταν της εταιρείας Μάριος Θεοχαρίδης Λτδ, αφού οι υπόλοιποι οικονομικοί φορείς που συμμετείχαν δεν είχαν υποβάλει τα απαιτούμενα στοιχεία, όπως τεχνικά φυλλάδια, δήλωση συμμόρφωσης με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 93/42/ΕΕC, η οποία διασφάλιζε ότι το προϊόν αποδεδειγμένα κατατάσσεται στην κατηγορία τύπου IIR, με βάση το πρότυπο EN 14683/2019 και είναι εγγεγραμμένο και κυκλοφορεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία. Στην έκθεση αξιολόγησης καταγράφονται επίσης αναλυτικά οι τιμές και οι λόγοι ακύρωσης της κάθε προσφοράς, με εισήγηση για κατακύρωση στην εταιρεία Μάριος Θεοχαρίδης Λτδ, στη συνολική τιμή των €4.680.000 (€0,52/τεμάχιο για 9 εκ. τεμάχια). Σημειώνεται ότι, με βάση την έκθεση αξιολόγησης, η αρχική τιμή που είχε υποβάλει η πιο πάνω εταιρεία ανερχόταν σε €0,544/τεμάχιο, η οποία ωστόσο μειώθηκε σε €0,52/τεμάχιο μετά από τηλεφωνική διαπραγμάτευση, η οποία έγινε στο γραφείο του Προϊστάμενου της ΔΑΠ, στην παρουσία των μελών της επιτροπής αξιολόγησης. Η πιο πάνω τιμή, αφορά σε τιμή παράδοσης των μασκών στις αποθήκες αναλωσίμων του Υπουργείου Υγείας στη Λευκωσία.

Στις 15.4.2020, ο Προϊστάμενος της ΔΑΠ απέστειλε στον Υπουργό Υγείας επιστολή μέσω της Γενικής Διευθύντριας του Υπουργείου, με την οποία τον ενημέρωνε για τις δύο πιο πάνω διαδικασίες και τα αποτελέσματά τους, ζητώντας την έγκρισή του, με βάση τον Κανονισμό 27(3) της ΚΔΠ 201/2007 για να προχωρήσουν στην ανάθεση του δεύτερου διαγωνισμού στον επιτυχόντα οικονομικό φορέα, έγκριση η οποία δόθηκε αυθημερόν από τον Υπουργό Υγείας, με χειρόγραφο σημείωσή του επί της πιο πάνω επιστολής.

Ενόψει των πιο πάνω, στις 16.4.2020 στάλθηκε επιστολή ανάθεσης της σύμβασης στην εταιρεία Μάριος Θεοχαρίδης Λτδ για το ποσό των €4.680.000 πλέον ΦΠΑ, με την οποία καλείτο όπως μέχρι τις 21.4.2020 προσέλθει για υπογραφή της σχετικής σύμβασης. Σημειώνουμε ότι στην επιστολή ανάθεσης καθορίζονταν δύο διαφορετικά χρονοδιαγράμματα παράδοσης, αφού σε επισυνημμένο πίνακα καταγραφόταν το προβλεπόμενο στα έγγραφα του διαγωνισμού

χρονοδιάγραμμα, ενώ στους Ειδικούς Όρους το χρονοδιάγραμμα παράδοσης ήταν διαφορετικό. Διαφορετικό ήταν επίσης και το τελικό χρονοδιάγραμμα παράδοσης των μασκών, σύμφωνα με τα πιστοποιητικά παραλαβής που μας στάληκαν από τη ΔΑΠ.

Στις 21.4.2020, στάληκαν στους υπόλοιπους συμμετέχοντες οι επιστολές γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού. Παρά το γεγονός ότι, μεταξύ άλλων, στις εν λόγω επιστολές καταγραφόταν, ως ορίζει η σχετική νομοθεσία, το δικαίωμα των οικονομικών φορέων να ασκήσουν προσφυγή στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (ΑΑΠ) εντός 15 ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ημερομηνίας παραλαβής της εν λόγω επιστολής, την ίδια ημέρα είχε κληθεί ήδη ο επιτυχών να υπογράψει τη σχετική σύμβαση.

Στον Πίνακα 3 στο Παράρτημα 1 καταγράφονται τα ονόματα των οικονομικών φορέων που έλαβαν μέρος στη δεύτερη διαδικασία, οι κατασκευαστές των μασκών που είχαν προσφέρει, οι τιμές, καθώς και οι λόγοι αποκλεισμού τους.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις για τη διαδικασία του δεύτερου διαγωνισμού:

Από τη μελέτη των πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

α. Ενόψει του γεγονότος ότι στη σχετική αλληλογραφία που μας είχε αρχικά σταλεί δεν τεκμηριωνόταν επαρκώς η διαδικασία/κριτήρια επιλογής των 13 οικονομικών φορέων από τους οποίους ζητήθηκε προσφορά κατά τη δεύτερη διαδικασία, η Υπηρεσία μας ζήτησε σχετικές διευκρινίσεις από την ΔΑΠ του Υπουργείου Υγείας.

Σύμφωνα με την πιο πάνω επιστολή της ΔΑΠ, ημερ. 5.6.2020, μετά την ακύρωση της πρώτης διαδικασίας και των προβλημάτων που είχαν παρατηρηθεί ζητώντας διευκρινίσεις, αποφασίστηκε όπως ζητηθούν προσφορές από 13 οικονομικούς φορείς, λόγω του ότι πλέον τότε τα χρονοδιαγράμματα ήταν πολύ περιορισμένα. Η επιλογή των πιο πάνω οικονομικών φορέων είχε γίνει στη βάση στοιχείων του πρώτου διαγωνισμού, προεπιλέγοντας οικονομικούς φορείς, οι οποίοι είχαν στη διάθεσή τους τότε μάσκες τύπου IIR, αλλά και οικονομικούς φορείς που εμπορεύονταν ιατροτεχνολογικά προϊόντα και είχαν επιδείξει ενδιαφέρον να υποβάλουν προσφορά στον νέο διαγωνισμό.

Σημειώνεται ότι κατά τη διερεύνηση του θέματος δεν υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας στοιχεία σχετικά με την επίδειξη του πιο πάνω ενδιαφέροντος από οικονομικούς φορείς.

Από τη μελέτη της αλληλογραφίας/στοιχείων/έκθεσης αξιολόγησης που μας υποβλήθηκαν από τη ΔΑΠ, παρατηρούμε ότι στον πιο πάνω κατάλογο των 13 οικονομικών φορέων δεν περιλαμβάνονται τρεις (3) οικονομικοί φορείς, οι οποίοι είχαν υποβάλει – με βάση την έκθεση αξιολόγησης – κατά την 1η διαδικασία προσφορά για μάσκες τύπου IIR, οι εταιρείες AMV Healthcare Ltd, AIMS Apostolos Ioannou Medical Supplies Ltd και Lardas Trading Ltd, ενώ στον κατάλογο περιλαμβάνονται οι εταιρείες ELDO Pharmaceutical Ltd, GPS Worldwide Ltd και Vrachimis, οι οποίες δεν είχαν λάβει μέρος στην πρώτη διαδικασία. Σημειώνεται ότι οι δύο τελευταίες δεν είναι εκ των εταιρειών οι οποίες, εξ' όσων έχει υποπέσει στην αντίληψή μας από τους κατά καιρούς ελέγχους της Υπηρεσίας μας στο Υπουργείο Υγείας, συμμετέχουν σε διαγωνισμούς για την προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων, ενώ η τελευταία δεν υπέβαλε τελικά προσφορά. Όσον αφορά στην εταιρεία GPS Worldwide Ltd, ενώ

στην έκθεση αξιολόγησης αναγράφεται με την ονομασία GPS Worldwide Ltd/DIAS Media Group, εντούτοις, από διευκρινίσεις που ζητήθηκαν και δόθηκαν στην Υπηρεσία μας από το Υπουργείο Υγείας, μετά τη συζήτηση του προσχεδίου της παρούσας Έκθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων, διαπιστώθηκε ότι προσφοροδότης ήταν τελικά η εταιρεία GPS Worldwide Ltd, η προσφορά της οποίας είχε υποβληθεί από δημοσιογράφο του πιο πάνω συγκροτήματος από το υπηρεσιακό του ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, γεγονός το οποίο οδήγησε την ΔΑΠ στην αναγραφή του εν λόγω συγκροτήματος στην ονομασία του προσφοροδότη στην έκθεση αξιολόγησης. Σημειώνεται επίσης ότι για τη διαδικασία αγοράς των υπό αναφορά μασκών, είχε σταλεί στις 24.4.2020 στην ΔΑΠ επιστολή από το Σωματείο Αντιπροσώπων Ιατρικού και Επιστημονικού Εξοπλισμού Κύπρου (ΣΑΙΕΕΚ), με την οποία ζητούσαν ενημέρωση για τα αποτελέσματα της διαδικασίας, στο πλαίσιο της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης. Επίσης, ζητούσαν όπως στο πλαίσιο της διαφάνειας, όλοι οι διαγωνισμοί ή/και προσκλήσεις ενδιαφέροντος, καθώς και τα αποτελέσματα αυτών για τις επείγουσες ανάγκες των δημόσιων νοσηλευτηρίων για αναλώσιμα και εξοπλισμό, να αναρτώνται στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Δημοσίων Συμβάσεων.

Η πιο πάνω επιστολή αντικρούει με το περιεχόμενό της την πιο πάνω θέση της ΔΑΠ, ότι δηλαδή είχαν προεπιλεγεί για την εν λόγω διαδικασία οικονομικοί φορείς που εμπορεύονται ιατροτεχνολογικά προϊόντα.

Η ΔΑΠ με επιστολή της, ημερ. 12.5.2020, ενημέρωσε τον Πρόεδρο του ΣΑΙΕΕΚ για τη διαδικασία και τα αποτελέσματα του διαγωνισμού, διαβεβαιώνοντας ότι έχει πάντα πρώτιστο μέλημά της την πλήρη διαφάνεια και την ίση μεταχείριση όλων των οικονομικών φορέων και σε καμία περίπτωση δεν δρα πέραν από τα όρια που ορίζει η σχετική νομοθεσία περί Δημοσίων Συμβάσεων.

β. Όπως αναφέρεται πιο πάνω, το χρονοδιάγραμμα παράδοσης των μασκών, όπως προβλεπόταν στα έγγραφα του διαγωνισμού και στους Ειδικούς Όρους της επιστολής ανάθεσης, σε σύγκριση με την τελική παραλαβή τους, παρουσιάζει διαφορές.

Σύμφωνα με τα έγγραφα του διαγωνισμού, η παράδοση των μασκών θα γινόταν σε τρία στάδια, ως ακολούθως:

- ◆ 1η παράδοση, τουλάχιστον 1,5 εκ. μάσκες μέχρι 30.4.2020.
- ◆ 2η παράδοση, τουλάχιστον 3,0 εκ. μάσκες μέχρι 10.5.2020.
- ◆ 3η παράδοση, υπόλοιπες ποσότητες μέχρι 30.5.2020.

Στους Ειδικούς Όρους στην επιστολή ανάθεσης, το χρονοδιάγραμμα παράδοσης προέβλεπε δύο παραδόσεις, ως ακολούθως:

- ◆ 1η παράδοση, τουλάχιστον 4,5 εκ. μάσκες μέχρι 30.4.2020.
- ◆ 2η παράδοση, τουλάχιστον 4,5 εκ. μάσκες μέχρι 15.5.2020.

Τελικά, σύμφωνα με τα πιστοποιητικά παραλαβής που μας στάληκαν από την ΔΑΠ, η παράδοση/παραλαβή έγινε σε τρία στάδια, ως ακολούθως:

- ◆ 1η παράδοση, 2,5 εκ. μάσκες στις 3.5.2020.
- ◆ 2η παράδοση, 1,5 εκ. μάσκες στις 4.5.2020.
- ◆ 3η παράδοση, 4.994.000 μάσκες στις 22.5.2020.

Στον πιο κάτω πίνακα καταγράφονται τα διάφορα χρονοδιαγράμματα παράδοσης των масκών.

	Ποσότητα παράδοσης			Χρόνος παράδοσης		
	1 ^η παράδοση	2 ^η παράδοση	3 ^η παράδοση	1 ^η παράδοση	2 ^η παράδοση	3 ^η παράδοση
Έγγραφα διαγωνισμού	>= 1.500.000	>= 3.000.000	υπόλοιπα	30.4.2020	10.5.2020	30.5.2020
Ειδικό Όρο επιστολής ανάθεσης	>= 4.500.000	>= 4.500.000	-	30.4.2020	15.5.2020	-
Τελική παράδοση	2.500.000	1.500.000	4.994.000	3.5.2020	4.5.2020	22.5.2020

Όσον αφορά στους χρόνους παράδοσης, διαπιστώνεται μια μικρή καθυστέρηση τριών και τεσσάρων ημερών, αντίστοιχα, στις δύο πρώτες παραδόσεις της πρώτης παρτίδας, η οποία αφορούσε συνολικά σε 4,0 εκ. μάσκες, σε σχέση με τα προβλεπόμενα στον διαγωνισμό και την ανάθεση. Η ποσότητα, ωστόσο, που είχε παραδοθεί ήταν κατά 2,5 εκ. μεγαλύτερη της προβλεπόμενης στα έγγραφα του διαγωνισμού, αλλά κατά 0,5 εκ. μικρότερη της προβλεπόμενης στους Ειδικούς Όρους της επιστολής ανάθεσης.

Όσον αφορά στην παράδοση της δεύτερης παρτίδας, η οποία αφορούσε στα υπόλοιπα 5,0 εκ. μάσκες, η παράδοση έγινε οκτώ ημέρες πριν τον προβλεπόμενο στα έγγραφα του διαγωνισμού χρόνο παράδοσης για το σύνολο των масκών, αλλά επτά ημέρες μετά τον καθορισμένο χρόνο παράδοσης στους Ειδικούς Όρους της επιστολής ανάθεσης.

γ. Με την υπογραφή της σύμβασης πριν την παρέλευση της προθεσμίας για καταχώρηση προσφυγής στην ΑΑΠ, όπως αναφέρεται στην παρ. 2(α) πιο πάνω, η αναθέτουσα αρχή αφαίρεσε στην ουσία το δικαίωμα από τους οικονομικούς φορείς να προσφύγουν στην ΑΑΠ, ζητώντας τη λήψη προσωρινών μέτρων, αφού σύμφωνα με σχετική πρόσφατη απόφαση της ΑΑΠ στην προσφυγή με αρ. 8/2020, σχετικά με διαγωνισμό της ΔΑΠ για διενέργεια 20.000 εργαστηριακών εξετάσεων COVID – 19, δεν παρέχεται δυνατότητα χορήγησης προσωρινών μέτρων σε περίπτωση υπογραφής της σχετικής σύμβασης.

Σχόλια Αναθέτουσας Αρχής:

Ο Υπουργός Υγείας μάς πληροφόρησε ότι οι εταιρείες GPS Worldwide Ltd και Vrachimis είχαν επικοινωνήσει με τη ΔΑΠ και είχαν αναφέρει ότι συνεργάζονταν με εταιρείες, οι οποίες διέθεταν μάσκες τύπου IIR. Λόγω της δυσκολίας που παρατηρήθηκε κατά την πρώτη διαδικασία για την εξεύρεση της εν λόγω τύπου μάσκας, αποφασίστηκε να αποσταλούν τα έγγραφα και στις δύο εταιρείες. Τα έγγραφα δεν είχαν σταλεί στην εταιρεία AMV Healthcare Ltd, αφού στην πρώτη διαδικασία, από τους 19 προσφέροντες παρουσίαζε την πιο ψηλή τιμή 1,184 ευρώ (με παράδοση στην Κύπρο), με μεγάλη απόκλιση από τον αμέσως επόμενο προσφέροντα. Επίσης, τα έγγραφα δεν είχαν σταλεί στην εταιρεία Apostolos Ioannou Medical Supplies Ltd, αφού στην πρώτη διαδικασία ήταν ο δεύτερος με την πιο ψηλή τιμή προσφοροδότης και παράλληλα η πρώτη

παράδοσή του θα ήταν μόνο για 300.000 μάσκες, όπως είχε δηλώσει, ενώ τέλος δεν είχαν επίσης σταλεί στην εταιρεία Lardas Trading Ltd, αφού στην πρώτη διαδικασία είχε αναφέρει ότι στην πρώτη παράδοση θα μπορούσε να παραδώσει μόνο 400.000 μάσκες. Όλες οι διαδικασίες έχουν, κατά την άποψη του Υπουργού, διεξαχθεί νομότυπα, μέσα στο πλαίσιο που επιτρέπει η νομοθεσία. Ο Υπουργός θεωρεί ότι η όλη διαδικασία αντικρούει την επιστολή του ΣΑΙΕΕΚ, αφού όλα τα αποτελέσματα δημοσιεύονται στο ηλεκτρονικό σύστημα e-procurement, ως ορίζει ο Νόμος. Αναλογιζόμενοι τις συνθήκες που επικρατούσαν και το αποτέλεσμα που πέτυχε, δηλαδή να φέρουν μάσκες άμεσα, κρίνεται ότι έγινε το καλύτερο δυνατό με διαφάνεια, λαμβάνοντας υπόψη ότι εναλλακτικά θα μπορούσαν να διαπραγματευτούν με ένα προσφοροδότη, σύμφωνα με το Άρθρο 29.2(γ) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016. Αντί αυτού, ζητήθηκε από 13 οικονομικούς φορείς να υποβάλουν προσφορά, με σκοπό να γίνει ανάθεση την επόμενη μέρα, καθώς και η προπληρωμή, λόγω των αργιών του Πάσχα.

Η Υπηρεσία μας σημειώνει, ωστόσο, ότι, με βάση τα πιο πάνω, φαίνεται ότι μέρος της διαδικασίας, όπως η επιλογή μετά από τηλεφωνικές επικοινωνίες οικονομικών φορέων που έλαβαν μέρος στον διαγωνισμό, έγινε εκτός διαδικασίας και δεν ήταν εκ των στοιχείων τα οποία είτε είχαν δημοσιευθεί στο ηλεκτρονικό σύστημα e-procurement, είτε για τα οποία έχει υποβληθεί περαιτέρω πληροφόρηση/τεκμηρίωση.

Λόγω του ότι οι εν λόγω μάσκες είχαν αγοραστεί για παραχώρηση στο κοινό, ενόψει της απόφασης για επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας και, ως εκ τούτου η σύμβαση έπρεπε να υπογραφεί, η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε να αφαιρεθεί το δικαίωμα λήψης προσωρινών μέτρων στην ΑΑΠ.

Η ΔΑΠ δεν αποδέχεται την άποψη περί μη ευρύτητας συμμετοχής και περιορισμό του υγιούς ανταγωνισμού, αφού θεωρεί ότι όλες ενέργειές της οδήγησαν σε ευρύτητα συμμετοχής στον διαγωνισμό υπό τις περιστάσεις και άρα θεωρούν ότι έχει επιτευχθεί ο υγιής ανταγωνισμός.

Η Υπηρεσία μας σημειώνει ότι η πιο πάνω δήλωση του Υπουργείου Υγείας, δεν συνάδει με την πιο πάνω αναφορά τους ότι και στους δύο διαγωνισμούς υποβλήθηκαν προσφορές από 27 οικονομικούς φορείς, εκ των οποίων μόνο δύο ήταν εντός τεχνικών προδιαγραφών, εφόσον κάτι τέτοιο μπορεί μεν να δεικνύει ευρύτητα συμμετοχής, πλην όμως εκ των πραγμάτων δεν υπήρξε ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού.

Τέλος, ο Υπουργός συμφώνησε με την Υπηρεσία μας ότι η εκτίμηση δαπάνης θα αποτελούσε μια ασφαλιστική δικλίδα στην αξιολόγηση και στην ανάθεση της σύμβασης, αλλά, όπως αναφέρουν πιο πάνω, δεν θα ήταν ασφαλής ο καθορισμός μιας αντικειμενικής εκτίμησης κόστους, λόγω της ιδιάζουσας κατάστασης που επικρατούσε και της αστάθειας στην αγορά (αυξημένη ζήτηση, αύξηση τιμής στις πρώτες ύλες και αυξημένων μεταφορικών κόστων). Παρόλα αυτά, μας πληροφόρησε ότι οι τιμές κατακύρωσης στο Joint Procurement που έχει κλειδώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με πολλαπλάσιες ποσότητες (Ανάδοχος 1: €0,58, Ανάδοχος 2: €0,50 και Ανάδοχος 3: €0,55), είναι συγκρίσιμες με την τιμή που έχουν επιτύχει, ήτοι €0,52/τεμάχιο.

4.1.2 Συμπεράσματα και συστάσεις

Η Υπηρεσία μας αντιλαμβάνεται πλήρως τις ιδιαίζουσες συνθήκες κάτω από τις οποίες έγιναν οι διαδικασίες προμήθειας υλικών/αναλωσίμων/εξοπλισμού, καθώς και η αγορά υπηρεσιών κατά την περίοδο της πανδημίας, ιδίως για αναθέτουσες αρχές οι οποίες χειρίζονταν θέματα δημόσιας υγείας.

Ωστόσο, ακόμα και για περιπτώσεις/συνθήκες όπως αυτές, οι οποίες επικρατούσαν επί καιρώ πανδημίας, η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων παρέχει στις αναθέτουσες αρχές τη δυνατότητα, μέσω των προβλεπόμενων διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων, να είναι πιο ευέλικτες, σε σχέση με τις διαδικασίες που θα έπρεπε να τηρηθούν υπό κανονικές συνθήκες.

Όπως αναλύεται πιο πάνω, η νομοθεσία δίδει τη δυνατότητα χρήσης από τις αναθέτουσες αρχές της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, λόγω της κατεπείγουσας ανάγκης που είχε προκύψει λόγω της πανδημίας, καθώς και την απευθείας ανάθεση σύμβασης από τον προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής ή από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, νοουμένου ότι εξασφαλίζεται η εκ των προτέρων έγκριση του αρμόδιου Υπουργού.

Νοείται, ωστόσο, ότι κατά την εφαρμογή της πιο πάνω διαδικασίας, όπως και όλων των διαδικασιών, οι οποίες περιλαμβάνονται στην περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσία, θα πρέπει να εφαρμόζονται από τις αναθέτουσες αρχές όλες οι αρχές που προβλέπονται σε αυτήν, με βάση τις οποίες οφείλουν να αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις, και να ενεργούν με διαφανή και αναλογικό τρόπο.

Ως προς τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων για την αγορά των χειρουργικών масκών μιας χρήσης, θεωρούμε ότι αυτές δεν τηρήθηκαν πλήρως για τους λόγους που εκτενώς αναφέρονται στην παρούσα Έκθεση. Το κατεπείγον της περίπτωσης και οι ιδιαίζουσες συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε η εν λόγω αγορά, δεν αναιρεί την υποχρέωση της ΔΑΠ να ακολουθεί νομότυπες διαδικασίες και να τηρεί τις αρχές της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης όλων των οικονομικών φορέων, αρχές που αποτελούν την πεμπτουσία της περί των δημοσίων συμβάσεων ευρωπαϊκής και κυπριακής νομοθεσίας.

Το πιο πάνω συμπέρασμα βασίζεται στις πιο πάνω παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας, αφού, παρόλο που η ΔΑΠ, ως αναθέτουσα αρχή, εφάρμοσε σε κάποιο βαθμό τις προβλεπόμενες διαδικασίες, εντούτοις κατά την εκτέλεσή τους δεν είχε τηρήσει όλες τις πιο πάνω αρχές, κυρίως όσον αφορά στον καθορισμό των αναγκών με περιορισμούς, οι οποίοι είχαν τεθεί (κυρίως στην πρώτη διαδικασία) και στην επιλογή των οικονομικών φορέων, οι οποίοι είχαν λάβει μέρος στην δεύτερη διαδικασία. Οι πιο πάνω παραλείψεις επηρεάζουν άμεσα την ευρύτητα συμμετοχής στον εκάστοτε διαγωνισμό, περιορίζοντας τον υγιή ανταγωνισμό.

Όσον αφορά στο κόστος, παρόλο που θεωρείται αναμενόμενο, λόγω της υπερβολικής τότε ζήτησης να ήταν αυξημένο, εντούτοις δεν μπορεί να κριθεί με ασφάλεια εκ των υστέρων, αφού αυτό θα έπρεπε να γίνει από την αναθέτουσα αρχή κατά τον ουσιώδη χρόνο και με τις τότε επικρατούσες συνθήκες, με τον καθορισμό μιας αντικειμενικής εκτίμησης κόστους, η οποία θα αποτελούσε μια ασφαλιστική δικλίδα στην αξιολόγηση και την ανάθεση της σύμβασης, κάτι το οποίο ωστόσο δεν έγινε. Το γεγονός ότι, όπως αναφέρεται πιο πάνω, το Υπουργείο Υγείας είχε

αγοράσει κατά την περίοδο της πανδημίας, με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, 20.000 μάσκες για το ποσό των €0,172/τεμάχιο (τιμή για παράδοση στην Κύπρο), ίδιες με αυτές που είχαν υποβληθεί στην πρώτη διαδικασία από οικονομικό φορέα και είχαν απορριφθεί λόγω εξωπραγματικής τιμής, η οποία ανερχόταν σε €0,49/τεμάχιο (τιμή FOB), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η κατακύρωση έγινε τελικά στο ποσό των €0,52/τεμάχιο (τιμή για παράδοση στην Κύπρο, για το σύνολο των €4.680.000 πλέον ΦΠΑ, για την προμήθεια εννέα εκατομμυρίων χειρουργικών масκών), καταδεικνύουν την τεράστια αύξηση στις τιμές, οι οποίες παρουσιάστηκαν σε αρκετά είδη κατά τη διάρκεια της πανδημίας, ιδιαίτερα κατά την κορύφωσή της.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η υπό αναφορά πανδημία είχε κηρυχθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας στις 11.3.2020 και η διαδικασία προμήθειας των υπό αναφορά масκών είχε ξεκινήσει στις 3.4.2020, μετά από σχετικό σημείωμα/οδηγίες του Υπουργού Υγείας, με αποτέλεσμα η ανάθεση να γίνει τελικά στις 16.4.2020, δεικνύουν, κατά την άποψή μας, ότι πιο έγκαιρος/καλύτερος προγραμματισμός θα μπορούσε να είχε οδηγήσει ενδεχομένως στην εξασφάλιση μεγαλύτερου ανταγωνισμού και χαμηλότερων τιμών.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι οι αρχές που θα πρέπει να διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να εφαρμόζονται πιστά σε όλες τις περιπτώσεις, ακόμα και σε συνθήκες πανδημίας, όπως η υπό εξέταση περίοδος, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό αφενός την ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων και αφετέρου τη διαφάνεια, διασφαλίζοντας, κατά το δυνατόν και το δημόσιο συμφέρον.

4.2 Αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακών εξετάσεων COVID-19

Σημειώνεται καταρχάς ότι, για τη διενέργεια των μοριακών εξετάσεων COVID-19, τα ευρήματα της Υπηρεσίας μας βασίστηκαν σε στοιχεία τα οποία λήφθηκαν από τη Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών (ΔΑΠ) του Υπουργείου Υγείας, ως αναθέτουσα αρχή για τη διεκπεραίωση της όλης διαδικασίας.

Η διενέργεια των εξετάσεων γινόταν σταδιακά υπό μορφή προγραμμάτων, με βάση τις αποφάσεις που λαμβάνονταν από τους αρμόδιους, ανάλογα με την εξέλιξη της πανδημίας. Ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας, στο πλαίσιο της παρούσας Έκθεσης, αφορά στη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων και όχι στις αποφάσεις των αρμοδίων για την αναγκαιότητα των εν λόγω προγραμμάτων, εφόσον αυτές αφορούν σε εξειδικευμένα θέματα, τα οποία δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητές μας.

Σημειώνουμε ότι η διενέργεια των μοριακών εξετάσεων συνεχίζει να γίνεται και μετά την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης και, ως εκ τούτου, ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας αφορά στην περίοδο μέχρι τις 16.6.2020, ημερομηνία κατά την οποία μας υποβλήθηκαν τα τελευταία σχετικά στοιχεία/πληροφορίες από τη ΔΑΠ.

Πιο κάτω καταγράφεται το ιστορικό και η περιγραφή των διαγωνισμών για το κάθε πρόγραμμα εξετάσεων, με χρονολογική σειρά, σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας από τη ΔΑΠ.

4.2.1 Ιστορικό

4.2.1.1 Διαδικασία ένταξης ιδιωτικών Κλινικών Εργαστηρίων στον κατάλογο των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (ΙΥΔΥ) για διερεύνηση του COVID-19

Μετά το ξέσπασμα της πανδημίας, το Υπουργείο Υγείας υιοθέτησε και εφάρμοσε την πρακτική που είχε προτείνει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και το ECDC (European Center of Disease Prevention and Control–Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων) για αυξημένο εργαστηριακό έλεγχο στον γενικό πληθυσμό, ως τον βασικότερο τρόπο για τον περιορισμό της διασποράς του ιού στις κοινότητες. Οι διεργασίες είχαν ξεκινήσει τον Ιανουάριο του 2020, με το εργαστήριο του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ) και το Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, το οποίο δεν ήταν σε θέση να διεκπεραιώσει – τότε - αμέσως τις εν λόγω αναλύσεις, να ήταν τα μόνα διαπιστευμένα για τη μεθοδολογία τους από το ECDC.

Η Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης είχε ζητήσει από το ΙΝΓΚ τον Ιανουάριο του 2020 τη διενέργεια εξετάσεων για διερεύνηση ύποπτων περιστατικών ή στενών επαφών διαγνωσμένων θετικών κρουσμάτων, με την προσφορά του να ανέρχεται στα €100/εξέταση, χωρίς δειγματοληψία, η οποία γινόταν από το Υπουργείο Υγείας, με δυνατότητα όπως σε περίπτωση που αυξάνονταν τα δείγματα να επανεξεταζόταν η προσφερθείσα τιμή. Οι πρώτες αναλύσεις από το ΙΝΓΚ, με βάση την πιο πάνω συμφωνία, έγιναν τον Φεβρουάριο του 2020.

Στις 24.3.2020, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων (ΣΔΚΕ) απέστειλε στο γραφείο του Υπουργού Υγείας ηλεκτρονικό μήνυμα, στο οποίο είχε επισυνάψει κατάλογο με τα εργαστήρια τα οποία ήταν τότε διαθέσιμα να διενεργούν τις εξετάσεις, καθώς και με εργαστήρια τα οποία προτίθεντο να διενεργούν τις εξετάσεις είτε μέσω εξωτερικού συνεργάτη είτε μελλοντικά τα ίδια.

Στις 26.3.2020, στάλθηκε από το Γραφείο του Υπουργού Υγείας στον Πρόεδρο του ΣΔΚΕ δελτίο ενημέρωσης του κοινού, στο οποίο καταγράφονταν τα ιδιωτικά εργαστήρια (εννέα στον αριθμό), τα οποία ήταν ή θα ήταν έτοιμα εντός των ημερών να διενεργούν τις εν λόγω εργαστηριακές αναλύσεις, με τη μέθοδο της μοριακής ανάλυσης. Στο πιο πάνω δελτίο καταγράφονταν, μεταξύ άλλων και οι προϋποθέσεις που είχαν αποφασιστεί από το Υπουργείο Υγείας, ώστε ένα κλινικό εργαστήριο να δύναται να ενταχθεί στον τελικό κατάλογο.

Σύμφωνα με το πιο πάνω δελτίο, οι προϋποθέσεις συμμετοχής των εργαστηρίων στα εν λόγω προγράμματα του Υπουργείου Υγείας ήταν οι ακόλουθες:

- α.** Η μόνη εγκεκριμένη μέθοδος διερεύνησης του COVID-19 ήταν η διαγνωστική μεθοδολογία που ανιχνεύει το γενετικό υλικό του ιού (RT-PCR) και αυτή θα έπρεπε να διενεργείται. Καμία άλλη μέθοδος δεν ήταν αποδεκτή.
- β.** Η μεθοδολογία θα έπρεπε να επαληθευτεί με τη διάγνωση του RNA στελέχους που προμηθεύεται από το ECDC.

Εναλλακτικά, στην περίπτωση που δεν μπορούσε να εξασφαλιστεί το (β), αποδεκτή θα ήταν η μέθοδος επαλήθευσης, δηλαδή να διαγνωστεί ομάδα 8 δειγμάτων (5 θετικά και 3 αρνητικά), τα οποία θα αποστέλλονταν στο ΙΝΓΚ από το Κλινικό Εργαστήριο που ενδιαφερόταν να ενταχθεί στον τελικό κατάλογο για σκοπούς επαλήθευσης. Στον κατάλογο θα συμπεριλαμβάνονταν όσα εργαστήρια θα επαλήθευαν όλα τα δείγματα. Τα Κλινικά Εργαστήρια θα απέστελλαν τα δείγματά τους σε Έντυπο, το οποίο θα προωθείτο από το ΙΝΓΚ.

Σύμφωνα με στοιχεία τα οποία ζητήσαμε και μας υποβλήθηκαν από τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (ΙΥΥΔΥ), οι οποίες έλεγχαν και ενημέρωναν την ΔΑΠ για τα εργαστήρια τα οποία πληρούσαν τις πιο πάνω προϋποθέσεις, στις 10.4.2020 οι ΙΥΥΔΥ είχαν πληροφορήσει με ηλεκτρονικό μήνυμα την ΔΑΠ και το Γραφείο του Υπουργού ότι τα ακόλουθα πέντε εργαστήρια είχαν ολοκληρώσει τη διαδικασία επαλήθευσης των δειγμάτων με το ΙΝΓΚ, ενώ το εργαστήριο NIPD Genetics είχε υποβάλει, με επιστολή του προς τη Διευθύντρια ΙΥΥΔΥ, τη μέθοδο πιστοποίησης και διαπίστευσης του ανιχνευτικού του τεστ και είχαν εγκριθεί για να περιληφθούν στον κατάλογο:

α/α	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	Ημερ. Επαλήθευσης
1	Συνεταιρισμός Εργαστηρίων ACT-BIO	3/4/2020
2	MEDIFOS	28/3/2020
3	Όμιλος Βιοιατρική (Χημεία Γιαννουκάς)	9/4/2020
4	Συνεργασία κλινικών εργαστηρίων Bioanalysis Clinical Labs, Κλινικά Χημεία Τύμβιος και Εργαστήρια PZ Agariou Diagnostics	10/4/2020
5	NIPD Genetics	7/4/2020 (ημερ. επιστολής)
6	American Medical Center	3/4/2020

Μετά την πιο πάνω αρχική διαδικασία ένταξης ιδιωτικών εργαστηρίων στον κατάλογο αυτών που θα μπορούσαν να διενεργήσουν τις εν λόγω εξετάσεις, ακολούθησαν και άλλα εργαστήρια, τα οποία σταδιακά εντάσσονταν τις επόμενες ημέρες στον κατάλογο και λάμβαναν μέρος στις διαδικασίες που αναφέρονται πιο κάτω.

4.2.1.2 Διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων διενέργειας μοριακής εξέτασης COVID-19

Στο Παράρτημα 1 περιλαμβάνεται ο Πίνακας αρ. 4, στον οποίο καταγράφονται τα στοιχεία τα οποία δόθηκαν στην Υπηρεσία μας από τη ΔΑΠ του Υπουργείου Υγείας, σχετικά με τους διαγωνισμούς που προκηρύχθηκαν για τις υπό αναφορά εξετάσεις, για τους οποίους γίνεται αναφορά πιο κάτω, περιλαμβανομένων του ποσού ανάθεσης ανά εργαστήριο, κόστος ανά εξέταση ανά εργαστήριο ανά διαγωνισμό, το συνολικό κόστος ανά διαγωνισμό και το κόστος συνολικά για όλους τους διαγωνισμούς.

Σημειώνουμε ότι τα πιο πάνω στοιχεία αφορούν στα δεδομένα μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία λήφθηκαν τα σχετικά στοιχεία από την ΔΑΠ.

(i) Διαγωνισμός αρ. Γ.Τ.96/20 για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση της Μοριακής εξέτασης COVID-19 σε δείγματα από πολίτες του Δήμου Αραδίππου.

Διαδικασία

Στις 3.4.2020, στάλθηκε από το Γραφείο του Υπουργού Υγείας ηλεκτρονικό μήνυμα στη Διευθύντρια ΙΥΔΥ με οδηγίες του Υπουργού, όπως διενεργηθεί στον Δήμο Αραδίππου στοχευμένος δειγματοληπτικός έλεγχος δειγμάτων, λόγω του αυξημένου αριθμού θετικών κρουσμάτων στον Δήμο την περίοδο εκείνη. Το πιο πάνω μήνυμα, στο οποίο αναφερόταν επίσης ότι θα επιχορηγηίτο ολόκληρο το ποσό αριθμού δειγμάτων που δεν θα υπερέβαιναν τα 300 στην εταιρεία NIPD Genetics, συμφερόντων πρώην Υπουργού, η οποία θα αναλάμβανε τη διενέργεια των αναλύσεων εντός 24ωρου λόγω δυναμικότητας («capacity»), είχε κοινοποιηθεί στον Προϊστάμενο της ΔΑΠ, με οδηγίες όπως προχωρήσει στην ετοιμασία σχετικής συμφωνίας.

Ακολούθως, στις 6.4.2020 ζητήθηκε από τον Προϊστάμενο της ΔΑΠ και δόθηκε η έγκριση από τον Υπουργό Υγείας για την απευθείας ανάθεση της σύμβασης στο εργαστήριο NIPD Genetics, με βάση τη διαδικασία που προνοείται στους Κανονισμούς 27(3) και 27(4) της Κ.Δ.Π.201/2007², για το συνολικό ποσό των €30.000+ΦΠΑ, για την εκτέλεση 300 εξετάσεων (€100+ΦΠΑ/εξέταση). Σημειώνουμε ότι το πιο πάνω εργαστήριο υπέβαλε την τιμή του με ηλεκτρονικό μήνυμα στις 3.4.2020, αναφέροντας ότι, παρά το γεγονός ότι το κόστος ανερχόταν σε €150/εξέταση, θα γινόταν ειδική τιμή για τους δημότες του Δήμου Αραδίππου για ποσό €100/εξέταση.

Σημειώνουμε ότι στις 28.4.2020 στάλθηκε επιστολή από τον Δήμαρχο Αραδίππου προς τον Υπουργό Υγείας, με την οποία τον πληροφορούσε ότι, για τους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω, ο Δήμος είχε προχωρήσει στη διενέργεια δωρεάν εξετάσεων για τους δημότες του, στο πλαίσιο των μέτρων που είχε λάβει για περιορισμό της εξάπλωσης του ιού. Ενόψει των πιο πάνω, παρακάλεσε όπως καλυφθεί, όσο το δυνατόν, μεγαλύτερο ποσοστό των δειγματοληπτικών ελέγχων που είχαν γίνει από εξειδικευμένο προσωπικό του εργαστηρίου NIPD Genetics, οι οποίοι ήταν πέραν των 800.

Τελικά, το Υπουργείο Υγείας κάλυψε τις 300 εξετάσεις, όπως ήταν και η αρχική απόφασή του, με συνολικό κόστος €30.000+ΦΠΑ (€100+ΦΠΑ/εξέταση).

² 27.(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου (1) ανωτέρω, η κάλυψη κατεπειγουσών αναγκών οφειλόμενων σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 33(α)(ii) του Νόμου, δύναται να γίνει με απευθείας ανάθεση από τον προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής ή από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, νοουμένου ότι εξασφαλίζεται η εκ των προτέρων έγκριση του αρμόδιου Υπουργού.

(4) Μετά την εκτέλεση της σύμβασης η αναθέτουσα αρχή, όταν πρόκειται για συμβάσεις που ανατίθενται σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο (3) ανωτέρω, ενημερώνει γραπτώς και με λεπτομέρεια για τα πεπραγμένα, τον αρμόδιο Υπουργό καθώς επίσης το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και την Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

α. Δεν τεκμηριώνονται επαρκώς, με βάση τα στοιχεία που μας έχουν σταλεί από την ΔΑΠ, οι λόγοι της απευθείας ανάθεσης των πιο πάνω αναλύσεων στο εργαστήριο NIPD Genetics, πέραν της αναφοράς στο πιο πάνω ηλεκτρονικό μήνυμα του Γραφείου του Υπουργού Υγείας, ότι το εν λόγω εργαστήριο θα αναλάμβανε τη διενέργεια των αναλύσεων εντός 24ωρου λόγω δυναμικότητας («capacity»).

β. Από τη διαδικασία ένταξης κλινικών εργαστηρίων στον κατάλογο για διερεύνηση του COVID-19 που καταγράφεται στην παρ. 1 πιο πάνω, φαίνεται ότι στις 3.4.2020 το εν λόγω εργαστήριο δεν είχε ακόμη ικανοποιήσει τις προϋποθέσεις που είχαν τεθεί για να μπορεί να περιληφθεί στον τελικό κατάλογο των εγκεκριμένων από το Υπουργείο Υγείας εργαστηρίων, ενώ υπήρχαν άλλα τρία εργαστήρια, τα οποία κατά την πιο πάνω ημερομηνία είχαν επαληθεύσει τη μέθοδό τους.

γ. Με βάση τη διαδικασία που προνοείται στους Κανονισμούς 27(3) και 27(4) της ΚΔΠ201/2007, η αρμοδιότητα για απευθείας ανάθεση ανήκει στον προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής και τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, που θα πρέπει να λάβει την έγκριση του Υπουργού. Ο Υπουργός δεν έχει εξουσία να αποφασίζει ο ίδιος την απευθείας ανάθεση.

δ. Ενώ στην πιο πάνω επιστολή, ημερ. 28.4.2020, του Δημάρχου Αραδίππου, αναφέρεται ότι ο Δήμος είχε προχωρήσει στη διενέργεια δωρεάν εξετάσεων για τους δημότες του στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, της ενίσχυσης του έργου του ΙΝΓΚ, εντούτοις οι έλεγχοι είχαν γίνει από το εργαστήριο NIPD Genetics.

Σχόλια Αναθέτουσας Αρχής:

Ο Υπουργός Υγείας μάς πληροφόρησε ότι στις 30.3.2020 ο Δήμαρχος Αραδίππου εξήγγειλε τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων στους δημότες του Δήμου, εκδίδοντας και σχετική ανακοίνωση, στην οποία αναφερόταν ότι ο Δήμος θα επιχορηγούσε μέρος του κόστους της εξέτασης και το ποσό το οποίο θα κατέβαλλαν οι δημότες είχε διαμορφωθεί σε €100 ανά εξέταση. Στις 2.4.2020, ο Υπουργός Υγείας επικοινωνήσε με τον Δήμαρχο Αραδίππου, ο οποίος του ανέφερε ότι ο αριθμός των δημοτών που θα συμμετείχαν στη δειγματοληψία δεν αναμενόταν να ξεπεράσει τους 300, ότι ο Δήμος είχε ήδη συμφωνήσει με την εταιρεία NIPD Genetics να διενεργήσει τη δειγματοληψία και αιτήθηκε προς τον Υπουργό Υγείας οικονομική βοήθεια για αύξηση της επιδότησης, αφού ο δημότης θα επιβαρυνόταν με το ποσό των €100. Ο Υπουργός Υγείας τον ενημέρωσε ότι για σκοπούς δημόσιας υγείας και προς καθυσχασμό των δημοτών του Δήμου Αραδίππου, αφού όπως διαφάνηκε από τα ευρήματα της Μονάδας Επιδημιολογικής Επιτήρησης λόγω των θετικών κρουσμάτων υπήρχε διασπορά στον Δήμο, είχε αποφασίσει όπως επιχορηγήσει το ποσό των €30.000 για τη διενέργεια 300 εξετάσεων, νοουμένου ότι το πιο πάνω εργαστήριο θα αποδεχόταν ως τελική τιμή το ποσό των €100 ανά εξέταση, χωρίς περαιτέρω επιβάρυνση των δημοτών. Ως εκ τούτου, ο Υπουργός Υγείας μάς

πληροφόρησε ότι η επιλογή του εργαστηρίου NIPD Genetics ήταν ειλημμένη απόφαση από τον Δήμο Αραδίππου και πρόθεση του Υπουργείου Υγείας ήταν η παραχώρηση οικονομικής βοήθειας προς τον Δήμο, ώστε να καταστεί εφικτή η διενέργεια των διαγνωστικών εξετάσεων, χωρίς να επιβαρυνθούν οι δημότες. Ο λόγος που είχε επιδοτηθεί το 100% του ποσού ήταν το γεγονός ότι το κόστος δεν ήταν αποτρεπτικό.

Όσον αφορά στο θέμα της ικανοποίησης των προϋποθέσεων που είχαν τεθεί για να μπορεί να περιληφθεί το εν λόγω εργαστήριο στον τελικό κατάλογο των εγκεκριμένων από το Υπουργείο Υγείας, μας πληροφόρησε ότι το εν λόγω εργαστήριο απέστειλε στις 24.3.2020 επιστολή προς τον Υπουργό Υγείας, ενημερώνοντάς τον για την πρόθεσή του να διενεργεί ανιχνευτικό τεστ του κορωνοϊού COVID-19, ενώ στις 26.3.2020 απέστειλε εκ νέου επιστολή με την οποία ενημέρωνε για τον τρόπο διενέργειας της επιβεβαίωσης των δειγμάτων, η οποία προωθήθηκε στους αρμοδίους για τις δέουσες ενέργειες.

Όπως υποστήριξε ο Υπουργός στην απάντησή του, η εξ αρχής ενημέρωση του Υπουργείου Υγείας ήταν ότι η διενέργεια των εξετάσεων θα γινόταν από το εργαστήριο NIPD Genetics και δεν ήταν ενήμερο και δεν είναι σε θέση να γνωρίζει εάν είχαν γίνει πριν οποιοσδήποτε άλλες ενέργειες με το ΙΝΓΚ.

Σε επικοινωνία που είχαμε στις 24.6.2020 με τον Δήμαρχο Αραδίππου, ο ίδιος ανέφερε ότι συμφωνεί με τα όσα ανέφερε ο Υπουργός Υγείας. Πρόσθεσε μόνο ότι είχε αρχικά επικοινωνήσει με το Νοσοκομείο Λάρνακας, το οποίο τον ενημέρωσε ότι δεν μπορούσε να βοηθήσει με το θέμα των εξετάσεων.

Η Υπηρεσία μας διατηρεί τη θέση για τη μη αιτιολογημένη απόφαση απευθείας ανάθεσης σε συγκεκριμένο εργαστήριο. Η σύμβαση συνήφθη από το ΥΥ και ουδεμία νομική δέσμευση μπορεί με πειστικότητα να λεχθεί ότι υπήρχε για το ΥΥ, επειδή δήθεν ο Δήμος Αραδίππου (που δεν ήταν καν η αναθέτουσα αρχή) προφορικά συνεννοήθηκε με το ιδιωτικό εργαστήριο για τη διενέργεια των εξετάσεων από αυτό. Τούτο επιβεβαιώνεται και από την επανάληψη της ίδιας ευνοϊκής μεταχείρισης του συγκεκριμένου ιδιωτικού εργαστηρίου από το ΥΥ, τις αμέσως επόμενες ημέρες, για τη διενέργεια εξετάσεων σε πολίτες της επαρχίας Πάφου, όπως εξηγείται στην αμέσως επόμενη παράγραφο.

(ii) Διαγωνισμός αρ. Γ.Τ.98/20 για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση της Μοριακής εξέτασης COVID-19 σε δείγματα από πολίτες της επαρχίας Πάφου.

Διαδικασία

Παρόμοια με την πιο πάνω διαδικασία ακολουθήθηκε και στην περίπτωση διεξαγωγής των εν λόγω εξετάσεων από πολίτες της Επαρχίας Πάφου. Με σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα από το Γραφείο του Υπουργού Υγείας προς τον Προϊστάμενο της ΔΑΠ, ημερ. 3.4.2020, δόθηκαν οδηγίες όπως ανάλογη σύμβαση που είχε γίνει για τον Δήμο Αραδίππου γίνει και για τους πολίτες της Επαρχίας Πάφου για μέχρι 1.000 δείγματα, αλλά με επιδότηση του 50% του κόστους (ενώ στην περίπτωση του Δήμου Αραδίππου είχε επιδοτηθεί το 100% των 300 εξετάσεων).

Ενόψει των πιο πάνω, στις 8.4.2020 ζητήθηκε από τον Προϊστάμενο της ΔΑΠ και δόθηκε η έγκριση από τον Υπουργό Υγείας για την απευθείας ανάθεση της σύμβασης στο εργαστήριο NIPD Genetics, σύμφωνα με τις οδηγίες του, όπως ανέφερε, με βάση τη διαδικασία που προνοείται στους Κανονισμούς 27(3) και 27(4) της ΚΔΠ201/2007, για το συνολικό ποσό των €50.000+ΦΠΑ, για επιδότηση μόνο του 50% του κόστους από το Υπουργείο Υγείας. Η συμφωνία υπογράφηκε στις 13.4.2020, με ημερομηνία έναρξης εκτέλεσής της τις 4.4.2020 και λήξη μέχρι την ολοκλήρωση των 1.000 εξετάσεων. Με βάση την πιο πάνω σύμβαση, η συνολική τιμή ανά εξέταση ανερχόταν σε €100 και η επιχορήγηση από το Υπουργείο Υγείας σε €50, με το συνολικό κόστος να ανέρχεται στις €50.000+ΦΠΑ.

Με βάση την πληροφόρηση που μας δόθηκε από την ΔΑΠ, η ανάγκη για διενέργεια αριθμού εξετάσεων στην επαρχία Πάφου προέκυψε από τον αυξημένο αριθμό θετικών κρουσμάτων την περίοδο εκείνη και στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος διεκπεραιώθηκαν 704 εξετάσεις.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

α. Δεδομένου ότι για την παρούσα περίπτωση ακολουθήθηκε η ίδια διαδικασία με τον Δήμο Αραδίππου, ισχύουν οι ίδιες παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας, όπως καταγράφονται στις παρ. (α), (β) και (γ) των παρατηρήσεών μας πιο πάνω.

β. Για τη διενέργεια των 1.000 αναλύσεων στην Επαρχία Πάφου, στάλθηκε στις 20.5.2020 επιστολή του νομικού συμβούλου του εργαστηρίου NIPD Genetics στους Δήμους Πάφου και Πέγειας, στα Κοινοτικά Συμβούλια Χλώρακας και Έμπας και στο ΕΒΕ Πάφου, με την οποία ζητούσε από τους πιο πάνω την καταβολή ποσού €36.960 περιλαμβανομένου του ΦΠΑ, έναντι του κόστους των εξετάσεων 704 δειγμάτων που είχαν διενεργηθεί κατά την περίοδο 4.4.2020-10.4.2020.

Ο Δήμος Πάφου, με απαντητική επιστολή του νομικού του συμβούλου, ημερ. 25.5.2020, αμφισβήτησε, μεταξύ άλλων, την ύπαρξη σύμβασης μεταξύ του Δήμου και του πιο πάνω εργαστηρίου, απορρίπτοντας το περιεχόμενο της πιο πάνω επιστολής. Πέραν των πιο πάνω, στην εν λόγω επιστολή γίνεται αναφορά στο θέμα των καταγγελιών που είχαν γίνει για το ύψος των χρεώσεων των αναλύσεων από τον Δήμαρχο Πάφου, καθώς και σε ανακοινώσεις της Υπηρεσίας μας σχετικά με το θέμα.

Σχόλια Αναθέτουσας Αρχής:

Ο Υπουργός Υγείας μάς πληροφόρησε ότι την 1.4.2020 ο Δήμαρχος Πάφου επικοινωνήσε μαζί του εκφράζοντας την πρόθεσή του να διενεργήσει στους δημότες του Δήμου Πάφου 1.000 δειγματοληπτικές εργαστηριακές αναλύσεις, κατόπιν απευθείας συνεννόησης με το εργαστήριο NIPD Genetics, στην τιμή των €110 ανά εξέταση, ζητώντας από τον Υπουργό τη βοήθεια των Επιδημιολόγων για επιλογή του δείγματος στο πλαίσιο των επιδημιολογικών στοιχείων. Παράλληλα, ενημέρωσε τον Υπουργό για την εξεύρεση χρηματοδότησης (μέχρι την 1^η Απριλίου 2020 πόσο ύψους €40.000 και χρηματοδότηση από άλλες πηγές ακόμη €30.000), ζητώντας από τον Υπουργό να διερευνήσει τη δυνατότητα επιδότησης του υπόλοιπου ποσού, για ολοκλήρωση

του προγράμματος του Δήμου. Ο Υπουργός Υγείας, στις 2.4.2020 ενημέρωσε τον Δήμαρχο Πάφου ότι για σκοπούς δημόσιας υγείας και προς καθυσχασμό των δημοτών του Δήμου Πάφου, αφού όπως διαφάνηκε από τα ευρήματα της Μονάδας Επιδημιολογικής Επιτήρησης λόγω των θετικών κρουσμάτων υπήρχε διασπορά στον Δήμο, είχε αποφασίσει όπως επιχορηγήσει το ποσό των €50.000 για τη διενέργεια εξετάσεων στην τιμή των €100, τιμή η οποία είχε συμφωνηθεί και με τον Δήμαρχο Αραδίππου με την ίδια εταιρεία, αντί των €110. Ενόψει των πιο πάνω, η επιχορήγηση για το Πρόγραμμα του Δήμου θα ανερχόταν στο 50% για τις 1.000 διαγνωστικές εξετάσεις που προγραμματίζε ο Δήμος. Ως εκ τούτου, ο Υπουργός Υγείας μάς πληροφόρησε ότι η επιλογή του εργαστηρίου NIPD Genetics ήταν ειλημμένη απόφαση από τον Δήμο Πάφου και πρόθεση του Υπουργείου Υγείας ήταν η παραχώρηση οικονομικής βοήθειας προς τον Δήμο, ώστε να καταστεί εφικτή η διενέργεια των διαγνωστικών εξετάσεων χωρίς να επιβαρυνθούν οι δημότες. Ο λόγος που επιδοτήθηκε το 50% του ποσού, ήταν ότι ο αριθμός των δειγμάτων ήταν μεγάλος και ήδη υπήρχαν διαβεβαιώσεις από τον Δήμαρχο Πάφου ότι είχαν εξευρεθεί χορηγίες για κάλυψη μέρους του προγράμματος. Σχετικό Δελτίο Τύπου είχε εκδοθεί από τον Υπουργό Υγείας στις 2.4.2020, στο οποίο αναφερόταν, μεταξύ άλλων, ότι για την υλοποίηση του πιο πάνω προγράμματος, οι Δήμοι Πάφου και Πέγειας, οι κοινότητες Χλώρακας και Έμπας, καθώς και το ΕΒΕ Πάφου και η Επαρχιακή Επιτροπή Πάφου του ΠΑΣΥΞΕ, θα συνείσφεραν από €10.000 έκαστος, ενώ το Υπουργείο Υγείας θα συνείσφερε το ποσό των €50.000.

Αναφορικά με τα πιο πάνω σχόλια του Υπουργού Υγείας, ο Δήμαρχος Πάφου μάς πληροφόρησε μεταξύ άλλων για τη διαδικασία που είχε ακολουθηθεί για την ανάθεση των εξετάσεων στον Δήμο Πάφου κατά την πιο πάνω περίοδο, για τον τρόπο με τον οποίο είχε διαπιστώσει ότι οι τιμές που χρεώνονταν ήταν υψηλές σε σχέση με το πραγματικό κόστος, καθώς και τις σχετικές καταγγελίες στις οποίες προέβει (αυτούσια η ανακοίνωση του Γραφείου του Δημάρχου Πάφου η οποία στάλθηκε στην Υπηρεσία μας στις 24.6.2020, επισυνάπτεται ως Παράρτημα 2).

(iii) Διαγωνισμός αρ. Σ.Υ.31/20 (Αρ. Συμβάσεων 85Α/2020, 85Β/2020, 85Γ/2020, 85Δ/2020, 85Ε/2020, 85Στ/2020, 85Ζ/2020, 85Η/2020, 85Θ/2020, ημερ. 10/4/2020) για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση της Μοριακής εξέτασης COVID-19 σε 20.000 δείγματα από πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Διαδικασία

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 8.4.2020, αποφασίστηκε η διεξαγωγή 20.000 εξετάσεων σε άτομα, τα οποία, με βάση τα εν ισχύι τότε Διατάγματα του Υπουργού Υγείας, συνέχιζαν να εργάζονται είτε στον ιδιωτικό είτε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανόμενης και της Εθνικής Φρουράς.

Στις 9.4.2020, στάλθηκε ηλεκτρονικό μήνυμα στην ΔΑΠ από το Γραφείο του Υπουργού Υγείας με προσχέδιο συμφωνίας με εργαστήρια και έκθεση γεγονότων, με οδηγίες όπως υπογραφτούν την επομένη, αναφέροντας ότι ήταν πρόθεση του Υπουργού να εξαγγείλει το πιο πάνω πρόγραμμα την επομένη το απόγευμα. Στο πιο πάνω ηλεκτρονικό μήνυμα επισυναπτόταν σημείωμα του Γραφείου του Υπουργού, στο οποίο αναλύονταν οι λεπτομέρειες του προγράμματος, όπως τα ονόματα των εννέα εργαστηρίων που μπορούσαν τη δεδομένη στιγμή να διενεργήσουν την

εξέταση, τα ποσοστά των εξετάσεων που θα διενεργούσε το καθένα με βάση την ημερήσια δυναμικότητά του, καθώς τα ποσοστά εργαζομένων ανά κλάδο και ανά Επαρχία, με βάση τον πληθυσμό της. Με νέο ηλεκτρονικό μήνυμα από το Γραφείο του Υπουργού, ημερ. 10.4.2020, προς την ΔΑΠ, η τιμή ανά εξέταση καθορίστηκε στα €110, τιμή η οποία, όπως αναφέρεται, είχε αποφασιστεί με βάση την τιμή που χρέωνε τότε το ΙΝΓΚ (€100), πλέον €10 για τη δειγματοληψία.

Μετά από έγκριση, η οποία δόθηκε από τον Υπουργό Υγείας στις 10.4.2020 σε σχετικό αίτημα της ΔΑΠ, έγινε ανάθεση του πιο πάνω προγράμματος σε εννέα εργαστήρια, με βάση τους Κανονισμούς 27(3) και 27(4) της Κ.Δ.Π.201/2007, όπως αναλύεται στον Πίνακα αρ. 4 στο Παράρτημα 1 και την ίδια ημέρα υπογράφηκαν οι σχετικές συμβάσεις.

Το συνολικό κόστος του εν λόγω προγράμματος ανήλθε σε €2,1 εκ. πλέον 5% ΦΠΑ (για τον ΦΠΑ που χρέωνε μόνο το εργαστήριο NIPD Genetics, γίνεται ειδική αναφορά πιο κάτω).

Οι εν λόγω συμβάσεις προέβλεπαν τη λειτουργία σταθερών σημείων δειγματοληψίας και απαγόρευαν τις κινητές μονάδες, ώστε να αποφευγόταν η μαζική δειγματοληψία εργαζομένων και επέβαλε ραντεβού ανά πελάτη και όχι ανά εταιρεία. Επίσης, προέβλεπε τερματισμό της σύμβασης εάν διαφαινόταν από τη Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης ότι τα δείγματα αφορούσαν επιλεκτικά σε συγκεκριμένους οργανισμούς/υπηρεσίες κλπ. Επιπλέον, οι εξεταζόμενοι όφειλαν να προσκομίσουν βεβαίωση εργοδότη κατά τη δειγματοληψία.

Όπως μας πληροφόρησε η ΔΑΠ, κατά τη διάρκεια της σύμβασης τα αποτελέσματα αποστέλλονταν καθημερινά, πέραν της Επιδημιολογικής Μονάδας, και σε στατιστικολόγο στο Υπουργείο Υγείας η οποία καθημερινά παρακολουθούσε τις ομάδες εξεταζόμενων πολιτών. Παράλληλα, οι ΙΥΔΥ προέβαιναν σε επιτόπου επιθεώρηση των σημείων δειγματοληψίας, ώστε να επιβεβαιώνουν τη συμμόρφωση με τους σχετικούς Κανονισμούς και τη σύμβαση και, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, έγιναν αρκετές συστάσεις και υποδείξεις συμμόρφωσης προς όλα τα εργαστήρια. Για σκοπούς παρακολούθησης της σύμβασης αποστέλλονταν καθημερινά πίνακες με τα αποτελέσματα και τα δημογραφικά στοιχεία των εξεταζομένων. Σημειώνεται ότι, δεν αποτελούσε απαίτηση της σύμβασης η καταγραφή στον πίνακα της διεύθυνσης εργασίας, αλλά η καταγραφή της κατηγορίας επαγγέλματος.

Στις 15.4.2020, ο Γενικός Εκτελεστικός Ιατρικός Διευθυντής του ΙΝΓΚ απέστειλε επιστολή στον Υπουργό Υγείας, με την οποία τον πληροφόρησε ότι, όπως είχαν από την αρχή δεσμευτεί, εφόσον τα δείγματα τα οποία τους παραπέμπονταν είχαν αυξηθεί, η αρχική τιμή του Ινστιτούτου μειωνόταν από €100/εξέταση σε €75/εξέταση, χωρίς τη δειγματοληψία. Η πιο πάνω τιμή θα εφαρμοζόταν για την αρχική, όπως ανέφερε, μεταξύ τους συμφωνία, για το πρόγραμμα ανίχνευσης εργαζομένων του ΟΚΥΠΥ, καθώς και στο υπό αναφορά πρόγραμμα και σε περίπτωση μείωσης των δειγμάτων στα αρχικά επίπεδα επιθυμούσαν η τιμή να επανέλθει στα €100/εξέταση, χωρίς τη δειγματοληψία.

Τελικά, μετά από εισήγηση της Συντονίστριας της σύμβασης, η Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων αποφάσισε τη μείωση της τιμής του ΙΝΓΚ από €110/εξέταση σε €85/εξέταση, περιλαμβανομένης της δειγματοληψίας.

Στις 22.4.2020, έγινε από τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας προσπάθεια μείωσης της τιμής με όλα τα εργαστήρια από €110/εξέταση σε €85/εξέταση, περιλαμβανομένης της δειγματοληψίας, χωρίς όμως θετικό αποτέλεσμα.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των συμβάσεων για το εν λόγω πρόγραμμα και με αφορμή διάφορα ερωτήματα τα οποία είχαν τεθεί στην Υπηρεσία μας για το θέμα των υπό αναφορά εξετάσεων, η Υπηρεσία μας εξέδωσε στις 24.4.2020 την ακόλουθη ανακοίνωση με αυτόδηλο περιεχόμενο:

«Πρόγραμμα εργαστηριακής εξέτασης 20.000 εργαζομένων για τον ιό COVID-19

Σε σχέση με το πρόγραμμα εργαστηριακής εξέτασης 20.000 εργαζομένων στον ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα για τον ιό COVID-19, και σε απάντηση διαφόρων ερωτημάτων που έχουν τεθεί από πολίτες στην Ελεγκτική Υπηρεσία για το θέμα αυτό, σημειώνουμε ότι μέχρι σήμερα η Ελεγκτική Υπηρεσία δεν έχει διεξαγάγει έλεγχο των συγκεκριμένων συμβάσεων που το Υπουργείο Υγείας έχει συνάψει με αριθμό ιδιωτικών κέντρων, θα πράξει όμως τούτο σύντομα.

Αυτό που προκύπτει μέχρι σήμερα είναι ότι το Υπουργείο Υγείας καθόρισε αρχικά την τιμή της εργαστηριακής εξέτασης στα €110 (περιλαμβανομένων €10 για τη δειγματοληψία), στη βάση της τιμής που μέχρι εκείνη τη στιγμή χρέωνε το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ), το οποίο ούτως ή άλλως συντηρείται από τον κρατικό Προϋπολογισμό. Μέχρι εκείνη τη στιγμή τα ιδιωτικά εργαστήρια χρέωναν τους ιδιώτες πελάτες τους υψηλότερες τιμές. Οι συμβάσεις με όλα τα εργαστήρια φαίνεται να υπογράφησαν την Παρασκευή 10 Απριλίου 2020. Ακολούθησαν τα εξής γεγονότα:

- Την ίδια ημέρα 10 Απριλίου 2020 έγιναν οι δηλώσεις του Δημάρχου Πάφου με αναφορά σε στοιχεία που δείκνυαν ότι ενδεχομένως η τιμή των €110 να ήταν πολύ υψηλή.*
- Τη Δευτέρα 13 Απριλίου 2020 στάληκαν στην Υπηρεσία μας στοιχεία από προσφορά που είχε προκηρύξει το Υπουργείο Υγείας για την προμήθεια αναλωσίμων για τη διεξαγωγή της εξέτασης από τα κλινικά εργαστήρια των κρατικών νοσηλευτηρίων, από τα οποία προέκυπτε ότι η τιμή των αναλωσίμων ήταν €29 ανά εξέταση. Αυτό επίσης συνηγορούσε στο γεγονός ότι η τιμή των €110 (της οποίας θεωρητικά μεγάλο μέρος είναι τα αναλώσιμα) ήταν πολύ υψηλή.*
- Την Τετάρτη 15 Απριλίου 2020 το ΙΝΓΚ ενημέρωσε το Υπουργείο Υγείας ότι η μαζική εκτέλεση δειγμάτων τού επιτρέπει μείωση της τιμής από τα €110 στα €85, η οποία θα ισχύσει στις 4.000 εξετάσεις που έχουν ανατεθεί στο ΙΝΓΚ. Τα ιδιωτικά εργαστήρια, έχοντας στα χέρια τους τις υπογραφείσες συμβάσεις, δυστυχώς αρνήθηκαν οποιαδήποτε μείωση της τιμής. Σημειώνεται ότι από τις 16.000 εξετάσεις που θα γίνουν από τα ιδιωτικά εργαστήρια, τις 10.000 θα εκτελέσουν δύο ιδιωτικά εργαστήρια (6.000 το ένα και 4.000 το άλλο).*

- Με Διάταγμα που εξέδωσε ο Υπουργός Υγείας στις 15 Απριλίου 2020 καθόρισε ως ανώτατη χρέωση για τη διενέργεια της εξέτασης τα €110 (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) ανά εξέταση.

Η Υπηρεσία μας υποδεικνύει και πάλιν την ανάγκη όπως οι αναθέτουσες αρχές επιδεικνύουν πάντοτε τη μέγιστη δυνατή προσοχή, αφού είναι δυνατό ιδιώτες να επιχειρήσουν να κερδοσκοπήσουν εις βάρος του δημοσίου, εκμεταλλευόμενοι τη δύσκολη κατάσταση στην οποία βρίσκεται η χώρα μας και την ανάγκη εξεύρεσης λύσεων που θα διασφαλίσουν την υπέρτατη προτεραιότητα που είναι η προστασία της ανθρώπινης ζωής και υγείας. Αναμένουμε συνεπώς από το Υπουργείο Υγείας ότι θα λάβει υπόψη τα πιο πάνω σε μελλοντικές του ανάγκες.

Ήδη, από ενημέρωση που είχαμε σήμερα από τον Τομέα Αγορών και Προμηθειών του Υπουργείου Υγείας, φαίνεται ότι για το πρόγραμμα του τυχαίου δειγματοληπτικού ελέγχου των 800 ατόμων έχει εξασφαλιστεί τιμή από ιδιωτικό εργαστήριο για €65 ανά εξέταση (η δειγματοληψία θα γίνεται από τον ΟΚΥΠΥ). Η ανάθεση αφορά σε 500 εξετάσεις, αφού οι υπόλοιπες 300 θα γίνουν στα κλινικά εργαστήρια του ΟΚΥΠΥ.

Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη ότι τους επόμενους μήνες ενδεχομένως να απαιτηθούν να γίνουν και με ιδιωτική πρωτοβουλία χιλιάδες εξετάσεις, με ορατό τον κίνδυνο η ζήτηση να είναι πολλαπλάσια της προσφοράς και άρα να δημιουργούνται συνθήκες ολιγοπωλίου ή αθέμιτων συμπράξεων, θα πρέπει, κατά την άποψή μας, το Υπουργείο Υγείας να εξετάσει το θέμα εις βάθος, ώστε να εισαχθούν οι κατάλληλες ασφαλιστικές δικλείδες για προστασία των πολιτών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων από φαινόμενα αισχροκέρδειας.»

Σκοπός της πιο πάνω ανακοίνωσης της Υπηρεσίας μας ήταν να ληφθούν από το Υπουργείο Υγείας όλα τα ενδεικνύόμενα μέτρα τόσο στην παρούσα όσο και στις επόμενες διαδικασίες, έτσι ώστε να αποφευχθούν, όπως αναφέραμε, φαινόμενα αισχροκέρδειας τόσο εις βάρος του δημοσίου όσο και των πολιτών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων, εφόσον φαινόταν ότι οι τιμές για τις υπό αναφορά εξετάσεις, για τους λόγους που αναφέρονται στην πιο πάνω ανακοίνωση της Υπηρεσίας μας, ήταν, κατά την άποψή μας, πολύ ψηλές.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

α. Ενώ τα εργαστήρια, τα οποία είχαν δυνατότητα διενέργειας των υπό αναφορά εξετάσεων, είχαν αυξηθεί σημαντικά, σε σχέση με τις πρώτες διαδικασίες που είχαν γίνει, η ΔΑΠ, εφαρμόζοντας τις οδηγίες του Υπουργού Υγείας, προχώρησε στην ανάθεση των συμβάσεων σε καθορισμένη τιμή των €110/εξέταση, περιλαμβανομένης της δειγματοληψίας, τιμή η οποία, όπως αναφέρεται πιο πάνω, είχε καθοριστεί με βάση την τιμή που χρέωνε τότε το ΙΝΓΚ (€100), πλέον €10 για τη δειγματοληψία. Ωστόσο, όταν το ΙΝΓΚ μείωσε την τιμή του τα υπόλοιπα εργαστήρια αρνήθηκαν να το πράξουν, με αποτέλεσμα σε συμβάσεις για το ίδιο αντικείμενο να υπάρχουν διαφορετικές τιμές.

β. Έχουμε την άποψη ότι το γεγονός ότι ο απαιτούμενος αριθμός των εξετάσεων είχε αυξηθεί κατά πολύ στην παρούσα διαδικασία, σε σχέση με τις προηγούμενες, σε συνδυασμό με το γεγονός της αύξησης των εργαστηρίων τα οποία μπορούσαν να προσφέρουν την εν λόγω υπηρεσία, θα έπρεπε να προβληματίσει το Υπουργείο Υγείας και να επανεξετάσει τόσο τη διαδικασία που είχε ακολουθηθεί όσο και την καθορισθείσα τιμή. Ο καθορισμός από το ίδιο το Υπουργείο της τιμής της σύμβασης, χωρίς πρόνοια/περιθώρια διαπραγματεύσεώς της, οδήγησε στην αδυναμία του, ως αναθέτουσα αρχή, να πετύχει μείωση της συμβατικής τιμής, όταν η τιμή στην οποία την είχε βασίσει (από το ΙΝΓΚ) είχε μειωθεί και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό, αφού η μείωση ήταν της τάξεως του 23% περίπου.

γ. Όπως αναφέρεται και στις δύο προηγούμενες περιπτώσεις, αντί την πρωτοβουλία των ενεργειών για τον καθορισμό της διαδικασίας να έχει η αναθέτουσα αρχή, είχε ο Υπουργός, ο οποίος αποφάσιζε και έδινε οδηγίες για απευθείας ανάθεση των συμβάσεων, για τα εργαστήρια στα οποία θα γινόταν η ανάθεση και τον αριθμό των εξετάσεων που θα διενεργούσε το κάθε εργαστήριο, για την τιμή που θα καθοριζόταν στη σύμβαση και για το περιεχόμενο της συμφωνίας με τα εργαστήρια. Αντίθετα, με βάση τη διαδικασία που προνοείται στους Κανονισμούς 27(3) και 27(4) της Κ.Δ.Π.201/2007, η αρμοδιότητα για τον χειρισμό κάθε δημόσιας σύμβασης ανήκει στον προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής και τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, που απλώς, αν θα προχωρήσει με απευθείας ανάθεση κατ' επίκληση λόγου κατεπείγοντος, θα πρέπει να λάβει την έγκριση του Υπουργού. Ουσιαστικά, ο Υπουργός έδινε οδηγίες και ακολούθως ενέκρινε την εισήγηση της αναθέτουσας αρχής για υλοποίηση των οδηγιών του.

Σχόλια Αναθέτουσας Αρχής:

Ο Υπουργός Υγείας μάς πληροφόρησε ότι το εν λόγω πρόγραμμα ήταν το πρώτο που εφαρμόστηκε με μεγάλη εμβέλεια, αφού αφορούσε σε 20.000 διαγνωστικές αναλύσεις σε Παγκύπρια κάλυψη, με εκτίμηση διενέργειας δειγματοληψιών 1.000/ημέρα, σε σταθερά σημεία δειγματοληψίας και τέθηκε σε εφαρμογή εντός 2 ημερών από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα εκτέλεσης διαγνωστικών εξετάσεων εκάστου κλινικού εργαστηρίου τη δεδομένη στιγμή, αφού η διεκπεραίωση των αποτελεσμάτων έπρεπε να γίνεται σύντομα και όχι αργότερα από 48 ώρες από την ώρα της δειγματοληψίας, ώστε στην περίπτωση που υπήρχαν θετικά κρούσματα να υπάρχει, το συντομότερο, παρέμβαση από τη Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης, το μοναδικό εργαστήριο που είχε Παγκύπρια κάλυψη σε σταθερά σημεία ήταν το εργαστήριο NIPD Genetics. Το ΙΝΓΚ, με εξίσου μεγάλη δυνατότητα στη διεκπεραίωση διαγνωστικών αναλύσεων, είχε σταθερά σημεία δειγματοληψίας σε όλες τις πόλεις πλην της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου.

Το Υπουργείο Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, έκρινε ότι η διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού θα οδηγούσε σε μονοπωλιακό καθεστώς και, ως εκ τούτου, λόγω των ιδιαζουσών συνθηκών και λόγω του κατεπείγοντος και της μικρής διάρκειας του προγράμματος, ο καθορισμός σταθερής τιμής €110 ανά εξέταση, η οποία ήταν χαμηλότερη τη δεδομένη στιγμή από τις τρέχουσες τιμές του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες ανέρχονταν σε €120-€170, και

λαμβάνοντας επίσης υπόψη την τρέχουσα τότε τιμή χρέωσης του ΙΝΓΚ, το οποίο είναι μη κερδοσκοπικός οργανισμός, θα διασφάλιζε τη συμμετοχή όλων των εργαστηρίων και όσο το δυνατό περισσότερων σημείων δειγματοληψίας για την εύρυθμη εξυπηρέτηση των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα.

Όσον αφορά στο θέμα της αδυναμίας διαπραγμάτευσης του Υπουργείου Υγείας, ο Υπουργός μάς πληροφόρησε ότι δεν διαφωνεί με τη θέση της Υπηρεσίας μας, ότι η μη ενσωμάτωση όρου για επαναδιαπραγμάτευση κατά τη διάρκεια της σύμβασης ενδεχομένως να αποδυνάμωσε τη διαπραγματευτική ικανότητα του Υπουργείου. Ωστόσο, υπό τις περιστάσεις και τα δεδομένα τα οποία υπήρχαν ενώπιον του Υπουργείου κατά την ετοιμασία των όρων στις 8.4.2020 και λαμβάνοντας υπόψη τη χρέωση του ΙΝΓΚ, το διαδικαστικό κομμάτι της δειγματοληψίας, το διοικητικό επιπλέον κόστος που θα επιβαρύνονταν τα ιδιωτικά κλινικά εργαστήρια για τη διευθέτηση ραντεβού, την οφειλόμενη παρακολούθηση και τήρηση των ποσοστών ανά Επαρχία και τομέα υπηρεσιών κλπ., η τιμή κρίθηκε λογική. Παράλληλα, έγινε προσπάθεια να τεθούν ασφαλιστικές δικλίδες τόσο στη σύμβαση όσο και κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, όπως π.χ. προσκόμιση βεβαίωσης εργαζομένου με το τιμολόγιο, υποβολή ηλεκτρονικού αρχείου εντός 48 ωρών με τα ονόματα των συμμετεχόντων για σκοπούς ελέγχου με τα τιμολόγια που θα υποβληθούν και αποστολή ενημέρωσης για τήρηση των ποσοστών που είχαν τεθεί καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, ώστε να διασφαλιστεί η ορθή εκτέλεση του προγράμματος.

Τέλος, μας πληροφόρησε ότι η εν λόγω διαδικασία ήταν η μοναδική που είχε καθορισθεί σταθερή τιμή με απευθείας ανάθεση, λόγω του κατεπείγοντος και υπό τις περιστάσεις που αναφέρονται πιο πάνω, ενώ για τις υπόλοιπες διαδικασίες ακολουθήθηκαν ανταγωνιστικές διαδικασίες από την αναθέτουσα αρχή (ΔΑΠ), στη βάση προηγούμενων ευρημάτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

(iv) Διαγωνισμός αρ. Σ.Υ.32/20 (Αρ. Συμβάσεων 96Α/2020, 96Β/2020, 96Γ/2020, 96Δ/2020, 96Ε/2020, ημερ. 14/4/2020) για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση της Μοριακής εξέτασης COVID-19 σε επαναπατρισθέντες πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Διαδικασία

Με βάση το Διάταγμα Αρ. 14 του 2020 του Υπουργού Υγείας, ημερ. 8.4.2020, η Διευθύντρια ΙΥΥΔΥ ζήτησε με επιστολή της, ημερ. 13.4.2020, από τον Προϊστάμενο της ΔΑΠ την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια εξετάσεων στους επαναπατρισθέντες που προβλέπονταν στο πιο πάνω Διάταγμα, οι οποίοι θα έπρεπε με την άφιξή τους στην Κύπρο να υποβληθούν υποχρεωτικά στην εν λόγω εξέταση.

Ενόψει των πιο πάνω, η ΔΑΠ προχώρησε στις 14.4.2020 σε πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, απευθυνόμενη στα εργαστήρια τα οποία μπορούσαν τη δεδομένη στιγμή, με βάση σχετική υπόδειξη των ΙΥΥΔΥ, να διενεργήσουν την υπό αναφορά εξέταση σε 1.600 περίπου επαναπατρισθέντες, από τα οποία ακολούθως ζητήθηκε όπως υποβάλουν τις τιμές τους. Μετά την υποβολή των τιμών των πέντε ενδιαφερόμενων εργαστηρίων, η ΔΑΠ προχώρησε σε διαπραγμάτευση με εργαστήρια τα οποία είχαν υποβάλει ψηλότερη τιμή από τα €110/εξέταση, η

οποία είχε καθοριστεί ως η ανώτατη αποδεκτή, για μείωση της προσφοράς τους στην πιο πάνω τιμή.

Τελικά, μετά από έγκριση του Υπουργού Υγείας, με βάση τους Κανονισμούς 27(3) και 27(4) της Κ.Δ.Π.201/2007, το εν λόγω πρόγραμμα ανατέθηκε στα πέντε εργαστήρια για ποσό €110/εξέταση, όπως αναλύεται στον Πίνακα αρ. 4 στο Παράρτημα 1.

Οι σχετικές συμβάσεις προέβλεπαν δειγματοληψία στον χώρο του αεροδρομίου, με αριθμό δειγματοληπτών και βοηθών ανά πτήση, με 48ωρη έκδοση των αποτελεσμάτων και η ανάθεση των πτήσεων γινόταν ανά ημέρα για σκοπούς καλύτερης οργάνωσης και συντονισμού από τον συντονιστή της σύμβασης. Όπως μας πληροφόρησε η ΔΑΠ, για την ανάθεση των δειγματοληψιών λαμβανόταν υπόψη η δυναμικότητα των εργαστηρίων, καθώς επίσης και τα υπόλοιπα προγράμματα στα οποία συμμετείχε το κάθε ένα.

Σημειώνουμε ότι, όπως αναφέρεται και στην πιο πάνω ανακοίνωση της Υπηρεσίας μας, ημερ. 24.4.2020, είχαν στο μεταξύ υποβληθεί προσφορές από εργαστήρια στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων διενέργειας των υπό αναφορά εξετάσεων με τιμές πολύ χαμηλότερες των €110/εξέταση. Ως εκ τούτου, σε τηλεφωνική επικοινωνία με την αρμόδια λειτουργό της ΔΑΠ, εκφράσαμε την άποψη ότι θα έπρεπε να ζητηθεί από τους συμμετέχοντες στο παρόν πρόγραμμα να μειώσουν ανάλογα τις τιμές τους και να ανατίθενται οι εξετάσεις σε αυτούς που θα προχωρήσουν σε μείωση, αφού η σύμβαση δεν προνοούσε δεσμευτικό αριθμό αναλύσεων για κάθε εργαστήριο.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των συμβάσεων έγινε τελικά διαπραγμάτευση της συμφωνημένης τιμής (€110/εξέταση) και τα εργαστήρια αναθεώρησαν τις τιμές τους, όπως φαίνεται στον Πίνακα 4 στο Παράρτημα 1.

Όπως μας πληροφόρησε η ΔΑΠ, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των συμβάσεων γίνονται συστάσεις προς τα εργαστήρια με βάση ενημέρωση που λάμβαναν από τους εμπλεκόμενους με τον επαναπατρισμό. Επίσης, υπάρχει σχεδόν καθημερινή επικοινωνία και συνεργασία με τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, το Υφυπουργείο Τουρισμού, το Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης, τη HERMES, το προσωπικό στο ιατρείο του αεροδρομίου, καθώς επίσης και την υπεύθυνη για την παρακολούθηση και τον έλεγχο εφαρμογής του Διατάγματος για τον έλεγχο όλων όσων αφικνούνται στη Δημοκρατία.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

α. Μετά την υποβολή τιμών για άλλα προγράμματα, τα εργαστήρια αποδέχτηκαν μείωση των τιμών τους, κάποια μάλιστα μέχρι και κατά 41% (από €110/εξέταση σε €65/εξέταση), γεγονός το οποίο επιβεβαιώνει τις πιο πάνω διαπιστώσεις της Υπηρεσίας μας στην ανακοίνωσή της, ημερ. 24.4.2020, στην οποία αναφέραμε, μεταξύ άλλων, ότι τα δεδομένα που είχαμε τότε, συνηγορούσαν ότι η τιμή των €110/εξέταση που χρέωναν τα εργαστήρια ήταν πολύ υψηλή.

β. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η μεγαλύτερη μείωση στις τιμές έγινε από το εργαστήριο NIPD Genetics, στο οποίο έχει ανατεθεί μέχρι σήμερα ο μεγαλύτερος αριθμός εξετάσεων, όπως φαίνεται στον Πίνακα 5 στο Παράρτημα 1, γίνεται εύκολα αντιληπτό το πόση θα ήταν η εξοικονόμηση για το δημόσιο εάν λαμβάνονταν πιο έγκαιρα μέτρα για αύξηση του ανταγωνισμού με τη χρήση ανταγωνιστικών διαδικασιών, αντί με διαδικασία καθορισμού της τιμής από την αναθέτουσα αρχή, με οδηγίες του Γραφείου του Υπουργού.

(v) Διαγωνισμός αρ. Σ.Υ.36/20 (Αρ. Συμβάσεων 100Α/2020, 100Β/2020, 100Γ/2020 και 100Δ/2020, ημερ. 24.4.2020) για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση της Μοριακής εξέτασης COVID-19 σε 2.000 πολίτες σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη βάση των οδηγιών της παραγράφου 2(v) του διατάγματος Αρ. 14 του 2020 (Κ.Δ.Π. 152/2020) με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν.73(Ι)/2016.

Διαδικασία

Μετά από οδηγίες από το Γραφείο του Υπουργού Υγείας, η ΔΑΠ ζήτησε στις 22.4.2020 από τα κλινικά εργαστήρια που ήταν στον κατάλογο του Υπουργείου να δηλώσουν τη δυνατότητά τους για διενέργεια επιπλέον εξετάσεων ανά ημέρα, λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών τους, τον εξοπλισμό και τα αντιδραστήρια που διέθεταν, καθώς και τις υποχρεώσεις που είχαν τότε με άλλες συμβάσεις του Υπουργείου, στα πλαίσια προγραμματισμού και αξιολόγησης της δυνατότητας της Κύπρου για διενέργεια εξετάσεων.

Στις 23.4.2020, ο Υπουργός Υγείας απέστειλε σημείωμα στη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου, με το οποίο την πληροφορούσε, μεταξύ άλλων, για την απόφαση η οποία είχε ληφθεί μετά από σύσκεψη Αρχηγών Κομμάτων που είχε πραγματοποιηθεί την ίδια ημέρα, για παραχώρηση 2.000 δωρεάν εξετάσεων για ανίχνευση της SARS-CoV-2 για τις μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες ενέπιπταν στο διάταγμα υποχρεωτικής εξέτασης του προσωπικού τους και δεν είχαν μέχρι τότε καταφέρει να συμμετάσχουν στο πιο πάνω πρόγραμμα των 20.000 εξετάσεων (Σ.Υ. 31/20, παρ. 2.3 πιο πάνω). Η ημερομηνία έναρξης του εν λόγω προγράμματος θα ήταν η 24.4.2020, με τελευταία ημερομηνία την 30.4.2020 και θα απευθυνόταν σε εταιρείες με προσωπικό μέχρι 10 υπαλλήλους. Την πληροφορούσε επίσης για τον καταμερισμό των 2.000 εξετάσεων ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των εργαστηρίων και τη δυναμικότητά τους ανά ημέρα, όπως του είχε σταλεί από την ΔΑΠ, αναφέροντας ότι είχε αποφασιστεί ότι η αρχική τιμή ανερχόταν στα €85/εξέταση, συμπεριλαμβανομένης και της δειγματοληψίας, ζητώντας όπως ετοιμαστεί αμέσως διαδικασία πρόσκλησης ενδιαφέροντος στα κλινικά εργαστήρια, η οποία να ολοκληρωνόταν μέχρι τις 24.4.2020.

Την ίδια ημέρα και μετά από οδηγίες της Γενικής Διευθύντριας του Υπουργείου, η ΔΑΠ απέστειλε πρόσκληση ενδιαφέροντος σε όλα τα εγκεκριμένα κλινικά εργαστήρια, ζητώντας να δηλώσουν κατά πόσο ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, καθορίζοντας την τιμή στα €80/εξέταση.

Τελικά, στις 24.4.2020, μετά από έγκριση του Υπουργού Υγείας, με βάση τους Κανονισμούς 27(3) και 27(4) της Κ.Δ.Π.201/2007, το εν λόγω πρόγραμμα ανατέθηκε σε τρία εργαστήρια για ποσό

€80/εξέταση και ένα εργαστήριο για το ποσό των €75/εξέταση, όπως αναλύεται στον Πίνακα αρ. 4 στο Παράρτημα 1.

Σύμφωνα με πληροφόρηση από την ΔΑΠ, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης αποστέλλονταν καθημερινά τα αποτελέσματα με τα στοιχεία των εξεταζόμενων, ωστόσο δεν αποτελούσε απαίτηση της σύμβασης η καταγραφή στον πίνακα της διεύθυνσης εργασίας, αλλά η καταγραφή της κατηγορίας επαγγέλματος.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

α. Ενώ το υπό αναφορά πρόγραμμα αφορούσε σε πολύ μικρότερο αριθμό εξετάσεων από προηγούμενα προγράμματα και, ιδίως το πρόγραμμα που αφορούσε σε 20.000 εξετάσεις, για το οποίο γίνεται αναφορά στην παρ. 2.3 πιο πάνω, οι τιμές των κλινικών εργαστηρίων είχαν μειωθεί κατά 32% (από €110/εξέταση σε €75/εξέταση) για το ένα εργαστήριο και κατά 27% (από €110/εξέταση σε €80/εξέταση) για τα άλλα τρία εργαστήρια, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνει εκ νέου τις πιο πάνω διαπιστώσεις της Υπηρεσίας μας στην ανακοίνωσή της, ημερ. 24.4.2020, για τις αδικαιολόγητα υψηλές τιμές που χρεώνονταν μέχρι τότε.

β. Σημειώνουμε και πάλι το γεγονός ότι ένα εκ των εργαστηρίων, το οποίο είχε προσφέρει τιμή €80/εξέταση, ήταν το εργαστήριο NIPD Genetics, στο οποίο έχει ανατεθεί μέχρι σήμερα ο μεγαλύτερος αριθμός εξετάσεων, όπως φαίνεται στον Πίνακα 5 στο Παράρτημα 1, επιβεβαιώνοντας το γεγονός ότι θα μπορούσε, με καλύτερη διαχείριση των διαδικασιών ανάθεσης, να προέκυπτε μεγάλη εξοικονόμηση για το δημόσιο.

(vi) Διαγωνισμός αρ. Π.Γ.03/20 (Αρ. Συμβάσεων 121Α/2020, 121Β/2020, ημερ. 24.4.2020) για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακής εξέτασης COVID-19 σε τυχαία δειγματοληπτική έρευνα, με βάση απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου.

Διαδικασία

Μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τυχαία Παγκύπρια στρωματοποιημένη μελέτη 800 ατόμων για μοριακό έλεγχο COVID-19, δόθηκαν οδηγίες από τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας να διερευνηθεί το ενδεχόμενο κάλυψης ολόκληρης ή μέρους της ανάγκης από τον ΟΚΥΠΥ. Ο ΟΚΥΠΥ ανταποκρίθηκε θετικά για τη διενέργεια των 308 εξετάσεων (257 εξετάσεις για Λεμεσό και 51 εξετάσεις για Αμμόχωστο) στην τιμή των €65,00/εξέταση πλέον €10 για τη δειγματοληψία και στις 24.4.2020 του ανατέθηκε η σχετική σύμβαση μετά από έγκριση του Υπουργού Υγείας με τη χρήση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, με βάση το Άρθρο 29(2)(γ) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016³ και με βάση τον Κανονισμό 27(3) της ΚΔΠ

³ 29.(2) Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις:

(γ) στο μέτρο που είναι απολύτως αναγκαίο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα τα οποία η αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες

201/2007, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης που είχε προκύψει λόγω της πανδημίας. Σημειώνουμε ότι η αρχική προσφορά του ΟΚΥΠΥ ανερχόταν σε €80/εξέταση (χωρίς να καθορίζεται κατά πόσο περιλαμβανόταν η δειγματοληψία), η οποία ωστόσο μειώθηκε τελικά σε €75/εξέταση, περιλαμβανομένης και της δειγματοληψίας.

Για τον υπόλοιπο αριθμό εξετάσεων (492) προκηρύχθηκε στις 23.4.2020 διαγωνισμός με συνοπτικές διαδικασίες με εννέα εργαστήρια, με εκτίμηση κόστους €50.000. Λήφθηκαν τελικά προσφορές από τέσσερα εργαστήρια και η ανάθεση έγινε στις 24.4.2020 στο εργαστήριο Bioanalysis Clinical Labs, το οποίο είχε υποβάλει τη χαμηλότερη προσφορά για το συνολικό ποσό των €31.980 (€65/εξέταση, μη συμπεριλαμβανομένης της δειγματοληψίας, η οποία οργανώθηκε και διεκπεραιώθηκε από ιατρεία Δημόσιας Υγείας που λειτουργούσαν σε όλες τις Επαρχίες).

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

α. Ενώ το υπό αναφορά πρόγραμμα αφορούσε και πάλι σε πολύ μικρότερο αριθμό εξετάσεων από προηγούμενα προγράμματα και, ιδίως το πρόγραμμα που αφορούσε σε 20.000 εξετάσεις, για το οποίο γίνεται αναφορά στην παρ. 2.3 πιο πάνω και πάλιν εξασφαλίστηκαν πολύ χαμηλότερες τιμές, επιβεβαιώνοντας τις παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας που αναφέρονται στην παρ. 2.6 πιο πάνω.

β. Ενώ είχε εξασφαλιστεί από τον ΟΚΥΠΥ στις 23.4.2020 η τιμή των €80/εξέταση αρχικά (χωρίς να καθορίζεται κατά πόσο περιλαμβανόταν η δειγματοληψία) και στις 24.4.2020 η τελική τιμή των €75/εξέταση, περιλαμβανομένης και της δειγματοληψίας, η ΔΑΠ προκήρυξε την πιο πάνω συνοπτική διαδικασία στις 23.4.2020, με ημερομηνία υποβολής στις 24.4.2020, με εκτίμηση κόστους €50.000 για 492 εξετάσεις, δηλαδή €101/εξέταση, χωρίς να περιλαμβάνεται στο κόστος αυτό η δειγματοληψία.

Σημειώνουμε ότι στην προηγούμενη διαδικασία που περιγράφεται στην παρ. 2.6 πιο πάνω, η οποία είχε γίνει την ίδια ημέρα (23.4.2020), η τιμή είχε καθοριστεί στα €80/εξέταση, περιλαμβανομένης και της δειγματοληψίας.

Σχόλια Αναθέτουσας Αρχής:

Ο Υπουργός Υγείας μάς πληροφόρησε ότι η προκήρυξη του διαγωνισμού Π.Γ.03/12 έγινε στις 23.4.2020, η ώρα 10:40, με εκτίμηση κόστους τις €50.000, η οποία είχε βασιστεί στην τιμή αγοράς που ίσχυε μέχρι τότε (χωρίς τη δειγματοληψία). Ο διαγωνισμός Σ.Υ.36/20 (παρ. 2.6 πιο πάνω) προκηρύχθηκε στις 23.4.2020 και ώρα 22:13, κατόπιν ενημέρωσης/αιτήματος που λήφθηκε την ίδια ημέρα, το οποίο καθόριζε ως αρχική τιμή τα €85 ανά εξέταση.

(vii) Διαγωνισμός αρ. Σ.Υ.39/20 (Αρ. Συμβάσεων 105Α/2020 και 105Β/2020, ημερ. 2.5.2020) για την αγορά υπηρεσιών για την υλοποίηση 20.000 εξετάσεων COVID-19, στο πλαίσιο κατάρτισης στρατηγικού σχεδιασμού για σταδιακή άρση των περιοριστικών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με βάση το Άρθρο 29.2(γ) του Ν.73(Ι)/2016.

Διαδικασία

Στις 26.4.2020, δόθηκαν στην ΔΑΠ οδηγίες από το γραφείο του Υπουργού Υγείας όπως, στο πλαίσιο του καταρτισμού στρατηγικής για σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων και επανεκκίνησης της Κυπριακής οικονομίας, διερευνηθεί η δυνατότητα διεκπεραίωσης 20.000 επιπλέον εργαστηριακών αναλύσεων, με ημερομηνία έναρξης την 4.5.2020 και διάρκεια 20 ημέρες, μέχρι τις 25.5.2020, σε Παγκύπρια βάση. Ενόψει των πιο πάνω, δόθηκαν οδηγίες στην ΔΑΠ όπως προχωρήσει με την πρόσκληση ενδιαφέροντος από τα κλινικά εργαστήρια που πληρούσαν τις προϋποθέσεις που είχαν τεθεί από το Υπουργείο, δηλώνοντας το ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, την ημερήσια δυναμικότητα/διαθεσιμότητά τους, στην τιμή των €80/εξέταση, περιλαμβανομένης και της δειγματοληψίας.

Στις 27.4.2020, στάλθηκε η πρόσκληση ενδιαφέροντος στα εργαστήρια που πληρούσαν τις πιο πάνω προϋποθέσεις, αναφέροντας ότι το πρόγραμμα αφορούσε σε εργαζόμενους των τομέων που ενέπυπταν στις κατηγορίες των επιχειρήσεων που θα αίρονταν σταδιακά τα μέτρα και η τιμή ανά εξέταση ανερχόταν στα €80, ζητώντας τους τις πιο πάνω πληροφορίες.

Στις 28.4.2020 και αφού είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία πρόσκλησης ενδιαφέροντος, δόθηκαν από το Γραφείο του Υπουργού οδηγίες στη ΔΑΠ όπως, μεταξύ άλλων, αφού επιβεβαιωθεί με τις ΙΥΔΥ ο κατάλογος με τα εργαστήρια τα οποία πληρούσαν τις προϋποθέσεις συμμετοχής, να ενημερωθούν τα εργαστήρια ότι η τιμή είχε καθοριστεί στα €80/εξέταση και να επιβεβαιώσουν την αποδοχή της, ώστε να καταρτιστούν οι τελικές ποσότητες.

Σύμφωνα με σημείωμα λειτουργού της ΔΑΠ προς τον Προϊστάμενό της, ημερ. 30.4.2020, η διαδικασία για το υπό αναφορά πρόγραμμα διεξήχθη σε τρία στάδια. Στις 27.4.2020, στις 28.4.2020 και στις 29.4.2020 στάλθηκαν στα εργαστήρια από την ΔΑΠ σχετικές προσκλήσεις για εκδήλωση ενδιαφέροντος με τις πιο πάνω προϋποθέσεις, ζητώντας τους να δηλώσουν αυθημερόν το ενδιαφέρον τους στη διαδικασία και την αποδοχή της πιο πάνω καθορισθείσας τιμής. Στην τρίτη πρόσκληση, ημερ. 29.4.2020, δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με τη διαδικασία και είχε προστεθεί ο όρος ότι η κατανομή των εξετάσεων θα γινόταν ανά Επαρχία και λαμβάνοντας υπόψη τη διαθέσιμη ημερήσια δυναμικότητα του κάθε εργαστηρίου, αρχίζοντας από το εργαστήριο με την πιο χαμηλή τιμή. Τον πιο πάνω όρο τον είχαμε εισηγηθεί στην ΔΑΠ, όταν είχε ζητηθεί η άποψη της Υπηρεσίας μας προφορικά, λόγω και της μεγάλης πίεσης του χρόνου, ο οποίος υιοθετήθηκε και θεωρούμε ότι συνέβαλε στη μείωση των τιμών που παρουσιάστηκε.

Σύμφωνα με το πιο πάνω σημείωμα, στο πρώτο στάδιο υποβλήθηκαν τιμές από εννέα εργαστήρια, οι οποίες κυμαίνονταν από €55-€110/εξέταση, στο δεύτερο στάδιο υποβλήθηκαν τιμές από δέκα εργαστήρια, οι οποίες κυμαίνονταν από €60-€110/εξέταση και στο τρίτο στάδιο

υποβλήθηκαν τιμές από έξι εργαστήρια, οι οποίες κυμαίνονταν από €60-€110/εξέταση. Σημειώνεται ότι οι προσφορές των €55 και €60 υποβλήθηκαν από το εργαστήριο Mediterranean Hospital, οι οποίες όμως απορρίφθηκαν, αφού με βάση την πιο πάνω αξιολόγηση δεν είχε μέχρι τότε επικαιροποιήσει τη μέθοδό του, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που είχαν τεθεί.

Τελικά, στις 30.4.2020 εγκρίθηκε από τον Υπουργό Υγείας εισήγηση του Προϊσταμένου της ΔΑΠ για ανάθεση του εν λόγω προγράμματος για το ποσό των €75/εξέταση στις εταιρείες NIPD Genetics για 16.000 εξετάσεις (αρχική τιμή €110/εξέταση) και CD DNA BIOMEDICAL LAB για 4.000 εξετάσεις (αρχική τιμή €80/εξέταση).

Σημειώνεται ότι μεταξύ των τριών πιο πάνω σταδίων, στις 28.4.2020, η Υπηρεσία μας εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση με αυτόδηλο περιεχόμενο:

«2^ο Πρόγραμμα εργαστηριακής εξέτασης 20.000 εργαζομένων για τον ιό SARS-CoV-2

Σε σχέση με το 2^ο πρόγραμμα εργαστηριακής εξέτασης άλλων 20.000 εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα για τον ιό COVID-19, που θα πρέπει να διεξαχθούν εντός 20 ημερών από τις 4 Μαΐου 2020, μετά την επαναλειτουργία αριθμού επιχειρήσεων, η Ελεγκτική Υπηρεσία ενημερώνει για τα ακόλουθα:

Μετά την αρχική χρέωση της τάξης των €150 ανά εξέταση που χρέωναν τα ιδιωτικά εργαστήρια, υπήρξε μια πρώτη μείωση της τιμής στα €110 ευρώ (περιλαμβανομένων €10 για τη δειγματοληψία,) στη βάση της τιμής που μέχρι εκείνη τη στιγμή χρέωνε το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ), το οποίο ούτως ή άλλως συντηρείται από τον κρατικό Προϋπολογισμό.

Ακολούθησαν στις 10 Απριλίου 2020 οι δηλώσεις του Δημάρχου Πάφου με αναφορά σε στοιχεία που δείχνουν ότι ενδεχομένως η τιμή των €110 να ήταν πολύ υψηλή και τελικά το ΙΝΓΚ μείωσε πρώτο την τιμή του από τα €110 στα €85.

Ακολούθησε η εξασφάλιση προσφορών για το πρόγραμμα του τυχαίου δειγματοληπτικού ελέγχου των 800 ατόμων και λήφθηκε τιμή από ιδιωτικό εργαστήριο για €65 ανά εξέταση (η δειγματοληψία γίνεται από τον ΟΚΥΠΥ).

Σε νέα διαδικασία για 2.000 εξετάσεις, αριθμός ιδιωτικών εργαστηρίων αποδέχθηκαν τιμές μεταξύ €75 και €80 (περιλαμβανομένης της δειγματοληψίας).

Στη συνέχεια προέκυψε η ανάγκη για πρόσθετες 20.000 εξετάσεις που θα γίνουν σε διάστημα 20 ημερών. Αυτό σημαίνει 1.000 εξετάσεις την ημέρα. Ήδη ένα εργαστήριο μεγάλου ιδιωτικού νοσηλευτηρίου που αναμένει αδειοδότηση δήλωσε τιμή €55 και άλλα δύο τιμή €80. Η δυναμικότητα των τριών αυτών είναι 400 εξετάσεις την ημέρα. Οι άλλες 600 θα μπορούν να διεξαχθούν από το ΙΝΓΚ, το οποίο, όπως ενημερωθήκαμε, ενώ έχει δηλωθείσα δυναμικότητα 1.000 εξετάσεων την ημέρα, ακόμη να απαντήσει αν αποδέχεται να αναλάβει τις 600 εξετάσεις στην καθορισμένη μέγιστη τιμή των €80. Αν δεν το πράξει, το κράτος παραμένει έρμαιο σε αυτούς που, ενώ στη διαδικασία των 2.000 εξετάσεων είχαν αποδεχθεί τιμή €80, τώρα ζητούν ξανά €110. Οι πολίτες μπορούν να αντιληφθούν και να

κρίνουν. Υπενθυμίζουμε ότι το ΙΝΓΚ συντηρείται από τον φορολογούμενο πολίτη και η πλειοψηφία των μελών του διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Αν και οι προσφερθείσες τιμές των €55-€80 από τα ιδιωτικά εργαστήρια ήδη καταδεικνύουν τα υπερκέρδη που, όσοι ζητούν περισσότερα, πιστεύουν ότι είναι ευκαιρία να αποκομίσουν, η Υπηρεσία μας ζήτησε στοιχεία από το κλινικό εργαστήριο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, ώστε να γνωρίζει και το αντίστοιχο κόστος του δημόσιου τομέα. Όπως είχαμε ανακοινώσει, στην Υπηρεσία μας έχουν σταλεί στοιχεία από προσφορά που είχε προκηρύξει το Υπουργείο Υγείας για την προμήθεια αναλωσίμων για τη διεξαγωγή της εξέτασης από τα κλινικά εργαστήρια των κρατικών νοσηλευτηρίων, από τα οποία προέκυπτε ότι η τιμή των αναλωσίμων ήταν €29 ανά εξέταση. Επίσης, με βάση στοιχεία, ο στυλεός για τη δειγματοληψία έχει κόστος περί τα €5. Λαμβάνοντας υπόψη το προσωπικό που απασχολείται στο εργαστήριο με τη μισθοδοσία του και τον προστατευτικό εξοπλισμό του, είναι προφανές ότι, προσθέτοντας και κάποια επιπλέον έξοδα που θα υπάρχουν στον ιδιωτικό τομέα (τηλεφωνήτρια, νοσοκόμα για τη δειγματοληψία κλπ), η τιμή των €55 που προσφέρθηκε χτες από ιδιωτικό εργαστήριο επιτρέπει και κάποιο λογικό κέρδος.

Επαναλαμβάνουμε τη θέση πως, λαμβάνοντας υπόψη ότι τους επόμενους μήνες ενδεχομένως να απαιτηθούν να γίνουν και με ιδιωτική πρωτοβουλία χιλιάδες εξετάσεις, με ορατό τον κίνδυνο η ζήτηση να είναι πολλαπλάσια της προσφοράς και άρα να δημιουργούνται συνθήκες oligοπωλίου ή αθέμιτων συμπράξεων, θα πρέπει, κατά την άποψη μας, το Υπουργείο Υγείας να εξετάσει το θέμα εις βάθος, ώστε να εισαχθούν οι κατάλληλες ασφαλιστικές δικλίδες για προστασία των πολιτών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων από φαινόμενα αισχροκέρδειας».

Σκοπός της πιο πάνω ανακοίνωσης της Υπηρεσίας μας ήταν, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, να ληφθούν από το Υπουργείο Υγείας μέτρα, τόσο στην παρούσα όσο και στις επόμενες διαδικασίες, έτσι ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα αισχροκέρδειας τόσο εις βάρος του δημοσίου όσο και των πολιτών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων, με τη χρέωση των υπό αναφορά εξετάσεων σε αδικαιολόγητα ψηλές τιμές.

Όπως μας πληροφόρησε η ΔΑΠ, οι συμβάσεις προέβλεπαν την εξέταση εργαζομένων σε επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, οι οποίοι έρχονται σε άμεση επαφή με την εξυπηρέτηση κοινού (πωλητές και ταμίες) και εργοτάξια. Από το πρόγραμμα ελέγχου εξαιρούνταν οι εργαζόμενοι στο λιανικό εμπόριο τροφίμων. Επίσης, το 50% των ελέγχων που έγιναν για τους εργαζόμενους σε εργοτάξια, η δειγματοληψία έγινε με τη χρήση κινητών μονάδων στους χώρους των εργοταξίων και για το υπόλοιπο 50% των εξεταζόμενων των εργοταξίων οι δειγματοληψίες έγιναν στα δειγματοληπτικά κέντρα.

Επιπλέον, προέβλεπαν ότι για τους εξεταζόμενους του λιανικού εμπορίου θα εξετάζονταν μόνο άτομα τα οποία έρχονται σε άμεση επαφή με κοινό (π.χ. ταμίες, πωλητές). Σύμφωνα με το πρόγραμμα, προβλεπόταν η εξέταση υπαλλήλων ως ακολούθως:

- ◆ Σε επιχειρήσεις μέχρι 3 υπαλλήλους εξεταζόταν 1 άτομο ανά υποστατικό.

- ◆ Σε επιχειρήσεις μέχρι 10 υπαλλήλους εξετάζονταν 3 άτομα ανά υποστατικό.
- ◆ Σε επιχειρήσεις με πέραν των 10 υπαλλήλων και λιγότερους από 30 εξετάζονταν 6 άτομα ανά υποστατικό.
- ◆ Σε επιχειρήσεις με περισσότερα από 30 άτομα εξετάζονταν 10 άτομα ανά υποστατικό.

Η κατανομή του αριθμού εξετάσεων ανά Επαρχία έγινε στη βάση του ποσοστού κατοίκων ανά Επαρχία, σύμφωνα με τα στοιχεία που λήφθηκαν από τη στατιστική υπηρεσία.

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης έγιναν έλεγχοι από τις ΙΥΔΥ, όσον αφορά στην εφαρμογή των πρωτοκόλλων ορθής δειγματοληψίας και όπου υπήρχαν παρατηρήσεις έγιναν οι αναγκαίες συστάσεις, ενώ στο πλαίσιο παρακολούθησης των εν λόγω συμβάσεων τα αποτελέσματα επεξεργάζονταν καθημερινά από το Υπουργείο Υγείας και έγιναν αρκετές διευκρινίσεις ως προς τους δικαιούχους προς εξέταση.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ΔΑΠ, ο τελικός συνολικός αριθμός ατόμων που έχουν εξετασθεί ήταν μειωμένος, σε σύγκριση με τον αριθμό που προνοούσαν οι συμβάσεις, λόγω μειωμένης προσέλευσης πολιτών. Τα συμβεβλημένα εργαστήρια ανέφεραν από τις πρώτες ημέρες τη μειωμένη προσέλευση πολιτών προς εξέταση και έγιναν εκ μέρους του Υπουργείου Υγείας και εκ μέρους του ΚΕΒΕ συστάσεις προς το κοινό για να προβεί σε έλεγχο. Επίσης, σε συνεργασία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, έγινε διεύρυνση του καταλόγου των εργοταξίων προς εξέταση.

Για την εν λόγω προσφορά καταχωρήθηκε στις 15.5.2020 ιεραρχική προσφυγή από το Mediterranean Hospital (Αρ. προσφυγής 08/2020) στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (ΑΑΠ), για την οποία η αναθέτουσα αρχή (ΔΑΠ) ζήτησε όπως μην δοθούν προσωρινά μέτρα, αφού για λόγους δημοσίου συμφέροντος οι συμβάσεις είχαν υπογραφεί και εκτελούνταν. Η ΑΑΠ, με απόφασή της, ημερ. 19.5.2020 απέρριψε το αίτημα του πιο πάνω εργαστηρίου για λήψη προσωρινών μέτρων που θα εμπόδιζαν την υπογραφή των συμβάσεων, αφού, σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, κρίθηκε ότι δεν παρέχεται δυνατότητα χορήγησης προσωρινών μέτρων σε περίπτωση υπογραφής της σχετικής σύμβασης.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

α. Στο υπό αναφορά πρόγραμμα, στο οποίο έγινε μια ανταγωνιστική διαδικασία και διαπραγμάτευση, επιτεύχθηκαν εκ νέου χαμηλότερες τιμές, σε σχέση με τις αρχικές διαδικασίες, όπου η ανάθεση γινόταν με βάση την τιμή που καθόριζε το Υπουργείο Υγείας. Συγκρίνοντας το υπό αναφορά πρόγραμμα, το οποίο αφορά σε 20.000 εξετάσεις, με το πρόγραμμα στο οποίο γίνεται αναφορά στην παρ. 2.3 πιο πάνω και αφορά επίσης σε 20.000 εξετάσεις, διαπιστώνεται ότι η διαφορά στις κατακυρωμένες τιμές ανέρχεται σε €35/εξέταση (€75/εξέταση σε σχέση με €110/εξέταση), η οποία μεταφράζεται σε συνολική διαφορά/μείωση, με βάση τις ποσότητες, ποσού €700.000, μόνο για την προκειμένη περίπτωση.

β. Οι ενέργειες της ΔΑΠ και η βούλησή της, ίσως υπό συνθήκες λιγότερης πίεσης, για εκ των προτέρων ενημέρωση της Υπηρεσίας μας και συνεργασία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, σε

συνδυασμό με τις ανακοινώσεις τις οποίες εκδώσαμε σχετικά με το θέμα, θεωρούμε ότι βοήθησαν στη μείωση των τιμών στα πιο πάνω επίπεδα.

γ. Από τη μελέτη της αλληλογραφίας με τα εργαστήρια, τα οποία έλαβαν μέρος στον διαγωνισμό, παρατηρούμε ότι κατά το πρώτο στάδιο υποβολή των προσφορών/ενδιαφέροντος, το εργαστήριο NIPD Genetics, το οποίο με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον Πίνακα 5 στο Παράρτημα 1 έχει εκτελέσει τον μεγαλύτερο αριθμό εξετάσεων, με ηλεκτρονικό του μήνυμα, ημερ. 28.4.2020, προς την ΔΑΠ, ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι η τιμή του ανά εξέταση ανερχόταν σε €110 συμπεριλαμβανομένης και της δειγματοληψίας. Ανέφερε επίσης ότι επειδή αναφερόταν σε δημοσιεύματα ότι το εργαστήριο συμμετείχε στον διαγωνισμό αρ. Σ.Υ.36/20 για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση της Μοριακής εξέτασης COVID-19 σε 2.000 πολίτες σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε τιμή €110/εξέταση, επιχορηγώντας €30/εξέταση μέσα στο πλαίσιο της κοινωνικής τους προσφοράς και της ανάγκης που είχε τη δεδομένη στιγμή το Υπουργείο Υγείας, δεν θα έπρεπε να εκληφθεί ότι είχε μειώσει την τιμή του στα €80/εξέταση. Κατά το τρίτο στάδιο της πιο πάνω διαδικασίας, ωστόσο, με ηλεκτρονικό του μήνυμα, ημερ. 29.4.2020, προς την ΔΑΠ το εν λόγω εργαστήριο ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι η τιμή του ανά εξέταση ανερχόταν σε €75 συμπεριλαμβανομένης και της δειγματοληψίας.

(viii) Διαγωνισμός αρ. Π.Β.19/20 (Αρ. Σύμβασης 117/2020, ημερ. 11.5.2020), για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακής εξέτασης COVID-19 σε μετανάστες που θα μεταφερθούν στο Κέντρο Φιλοξενίας Μεταναστών «Πουρνάρα».

Διαδικασία

Μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη διενέργεια 200 μοριακών εξετάσεων σε άτομα που είχαν μεταφερθεί στο Κέντρο Φιλοξενίας Μεταναστών «Πουρνάρα», η ΔΑΠ προκήρυξε προσφορά με συνοπτική διαδικασία για αγορά υπηρεσιών μέχρι €25.000 με τέσσερα εργαστήρια, εκ των οποίων υπέβαλαν προσφορά τα τρία. Η ανάθεση της σύμβασης έγινε στο εργαστήριο CD DNA BIOMEDICAL LAB για το ποσό των €70/εξέταση και συνολικό ποσό €14.000, όπως καταγράφεται στον Πίνακα 4 στο Παράρτημα 1 (οι υπόλοιπες προσφορές ανέρχονταν σε €73/εξέταση - NIPD Genetics και €80/εξέταση - Bioanalysis Clinical Labs).

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε ότι η προκήρυξη προσφορών, μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών, φαίνεται ότι διατηρεί τις τιμές των υπό αναφορά εξετάσεων σε χαμηλά επίπεδα, σε σχέση με τις αρχικές τιμές που υποβάλλονταν, ανεξαρτήτως του αριθμού των εξετάσεων.

(ix) Διαγωνισμός αρ. Σ.Υ.52/20 (Αρ. Συμβάσεων 118Α/2020, 118Β/2020, ημερ. 11.5.2020) για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακής εξέτασης COVID-19 σε προσωπικό σχολικών μονάδων και μαθητές.

Διαδικασία

Με σημείωμά του, ημερ. 5.5.2020, ο Υπουργός Υγείας έδωσε οδηγίες στη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου όπως, ενόψει πρότασης την οποία θα υπέβαλλε ο Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ) στην επόμενη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου, για διενέργεια 11.000 δειγματοληπτικών ελέγχων σε προσωπικό των σχολικών μονάδων (5.000 δείγματα) και στους μαθητές (6.000 δείγματα), σταλεί πρόσκληση δήλωσης ενδιαφέροντος σε όλα τα κλινικά εργαστήρια, κατόπιν οριστικοποίησης του καταλόγου των εργαστηρίων που πληρούσαν τις προϋποθέσεις που είχαν τεθεί από τις ΙΥΥΔΥ.

Μετά από οδηγίες για χειρισμό των πιο πάνω, οι οποίες της δόθηκαν αυθημερόν από τη Γενική Διευθύντρια, η ΔΑΠ προχώρησε την ίδια ημέρα με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στην οποία αναφερόταν, μεταξύ άλλων, ότι θα έπρεπε τα εργαστήρια να τους ενημερώσουν για αποδοχή της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα για την τιμή των €80/εξέταση.

Σημειώνουμε ότι τελικά το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 7.5.2020, τη διενέργεια 20.000 δειγματοληπτικών ελέγχων σε προσωπικό των σχολικών μονάδων και στους μαθητές.

Με βάση τα αποτελέσματα της πιο πάνω πρόσκλησης ενδιαφέροντος, εγκρίθηκε στις 11.5.2020 από τον Υπουργό Υγείας εισήγηση σε σημείωμα του Προϊστάμενου της ΔΑΠ, για κάλυψη των υπό αναφορά αναγκών, με προκήρυξη διαγωνισμού με τη χρήση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, με βάση το Άρθρο 29(2)(γ) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης που είχε προκύψει λόγω της πανδημίας και με βάση τον Κανονισμό 27(3) της ΚΔΠ 201/2007, με εννέα εργαστήρια που είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, τα οποία είχαν υποβάλει και προκαταρκτικό κόστος, το οποίο κυμαινόταν από €60-€80/εξέταση.

Η πρόσκληση και τα έγγραφα για υποβολή προσφοράς στάληκαν στα πιο πάνω εργαστήρια στις 8.5.2020, με εκτίμηση κόστους €1,5 εκ. (€75/εξέταση) και με τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών τις 11.5.2020. Στα έγγραφα και αυτού του διαγωνισμού περιλήφθηκε ο όρος ότι η κατανομή των εξετάσεων θα γινόταν ανά Επαρχία και λαμβάνοντας υπόψη τη διαθέσιμη ημερήσια δυναμικότητα του κάθε εργαστηρίου, αρχίζοντας από το εργαστήριο με την πιο χαμηλή τιμή και η αναθέτουσα αρχή δύνατο να προβεί σε ανάθεση σε περισσότερα εργαστήρια, ώστε να είναι εφικτή η υλοποίηση του προγράμματος, όρος τον οποίο είχαμε εισηγηθεί και υιοθετήθηκε, όπως αναφέρεται και πιο πάνω από την ΔΑΠ, όταν είχε ζητηθεί η άποψη της Υπηρεσίας μας.

Με βάση την έκθεση αξιολόγησης, υποβλήθηκαν τέσσερις προσφορές με τιμές €72,50, €73 και €75/εξέταση (δύο προσφορές) και η ανάθεση έγινε στις 11.5.2020 στις εταιρείες NIPD Genetics για το ποσό των €1.255.600 (€73/εξέταση για 17.200 εξετάσεις, ενώ η αρχική του τιμή κατά την πρόσκληση ενδιαφέροντος ήταν €80/εξέταση) και Bioanalysis Clinical Labs για το ποσό των €203.000 (€72,50/εξέταση για 2.800 εξετάσεις, ενώ η αρχική τιμή του κατά την πρόσκληση ενδιαφέροντος ήταν €80/εξέταση), όπως καταγράφεται στον Πίνακα 4 στο Παράρτημα 1.

Σημειώνουμε ότι ενώ στο πιο πάνω σημείωμα του Προϊστάμενου της ΔΑΠ, με βάση το οποίο δόθηκε η καλυπτική έγκριση της διαδικασίας από τον Υπουργό Υγείας, περιλαμβάνονταν εννέα εργαστήρια, με βάση την έκθεση αξιολόγησης τα έγγραφα προσφοράς στάληκαν τελικά σε 12 εργαστήρια. Ωστόσο, τα τρία επιπλέον εργαστήρια δεν υπέβαλαν τελικά προσφορά.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

- α.** Για το εν λόγω πρόγραμμα ισχύουν οι παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας που αναφέρονται πιο πάνω σχετικά με τη μείωση των τιμών των αναλύσεων με την υιοθέτηση ανταγωνιστικών διαδικασιών, αντί του καθορισμού από την αναθέτουσα αρχή των τιμών εκ των προτέρων.
- β.** Σημειώνουμε και σε αυτή την περίπτωση τη βούληση της ΔΑΠ, ως αναθέτουσα αρχή, για συνεργασία και υιοθέτηση εισηγήσεων της Υπηρεσίας μας, οι οποίες είχαν μεταξύ άλλων παραγόντων, οι οποίοι αναφέρονται στην παρούσα Έκθεση, θετικό αντίκτυπο στη μείωση των τιμών.

(x) Διαγωνισμός αρ. Π.Β.20/20 (Αρ. Σύμβασης 123Α/2020, 123Β/2020, 123Γ/2020, ημερ. 14.5.2020), για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακής ανάλυσης COVID-19 σε δείγματα εργαζομένων σε κρατικές στέγες ευγηρίας/ιδρύματα και τον Άγιο Στέφανο.

Διαδικασία

Κατόπιν οδηγιών, οι οποίες είχαν δοθεί από τον Υπουργό Υγείας, η Διευθύντρια ΙΥΔΥ ζήτησε στις 5.5.2020, με επιστολή της, από την ΔΑΠ όπως προχωρήσει σε προκαταρκτική διαβούλευση με τα εγκεκριμένα κλινικά εργαστήρια για τη διενέργεια 153 εξετάσεων για ανίχνευση της SARS-CoV-2 σε προσωπικό που εργάζεται στις Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων και στις Στέγες Προστασίας Παιδιών και Εφήβων, επισυνάπτοντας επικαιροποιημένο κατάλογο των εργαστηρίων, τα οποία πληρούσαν τις προϋποθέσεις που είχαν τεθεί από τις ΙΥΔΥ και τα οποία ήταν εννέα.

Η διαδικασία εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τις υπό αναφορά εξετάσεις περιλήφθηκε στην πιο πάνω διαδικασία, η οποία έγινε για τις σχολικές μονάδες και τους μαθητές, αφού και τα δύο προγράμματα περιλαμβάνονταν σε Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 7.5.2020 (το οποίο ενέκρινε τελικά τη διενέργεια 200 εξετάσεων για το υπό αναφορά πρόγραμμα).

Με βάση την πιο πάνω διαδικασία εκδήλωσης ενδιαφέροντος ζητήθηκε προσφορά από τέσσερα εργαστήρια, με συνοπτική διαδικασία αγοράς υπηρεσιών μέχρι €25.000, στην οποία υποβλήθηκαν τέσσερις προσφορές με τιμή €60, €68, €70 και €75/εξέταση. Η ανάθεση έγινε στις 14.5.2020 στις εταιρείες Mediterranean Hospital για το ποσό των €3.000 (€60/εξέταση για 50 εξετάσεις, όση ήταν η αρχική του τιμή κατά την πρόσκληση ενδιαφέροντος), CD DNA BIOMEDICAL LAB για το ποσό των €4.624 (€68/εξέταση για 68 εξετάσεις, ενώ η αρχική τιμή του κατά την πρόσκληση ενδιαφέροντος ήταν €75/εξέταση) και Όμιλος Βιοϊατρική για το ποσό των €150 (€75/εξέταση για 2 εξετάσεις, ενώ η αρχική τιμή του κατά την πρόσκληση ενδιαφέροντος ήταν €80/εξέταση), όπως καταγράφεται στον Πίνακα 4 στο Παράρτημα 1.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Για το εν λόγω πρόγραμμα ισχύουν οι παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας που αναφέρονται πιο πάνω.

(xi) Διαγωνισμός αρ. Σ.Υ.55/20 (Αρ. Σύμβασης 124/2020, ημερ. 18.05.2020) για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση 10.000 εξετάσεων για την ανίχνευση του SARS-COV-2 σε εργαζόμενους σε κομμωτήρια/κουρεία/ινστιτούτα αισθητικής και χώρους εστίασης.

Διαδικασία

Με σημειώμά του, ημερ. 14.5.2020, ο Υπουργός Υγείας έδωσε οδηγίες στη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου όπως, ενόψει Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 13.5.2020, για παραχώρηση 10.000 δωρεάν εξετάσεων για ανίχνευση του SARS-CoV-2 για εργαζόμενους σε κομμωτήρια/κουρεία/ινστιτούτα αισθητικής, καθώς και χώρους εστίασης, τα οποία αναμενόταν να λειτουργήσουν από τις 21.5.2020, σταλεί πρόσκληση δήλωσης ενδιαφέροντος σε όλα τα κλινικά εργαστήρια, τα οποία πληρούσαν τις προϋποθέσεις που είχαν τεθεί από τις ΙΥΥΔΥ.

Μετά από οδηγίες για χειρισμό των πιο πάνω, οι οποίες της δόθηκαν αυθημερόν από τη Γενική Διευθύντρια, η ΔΑΠ προχώρησε στις 15.5.2020 στην υποβολή αιτήματος προς τον Υπουργό Υγείας για κάλυψη των υπό αναφορά αναγκών, με προκήρυξη διαγωνισμού με τη χρήση της διαδικασίας διαπραγματεύσεως, με βάση το Άρθρο 29(2)(γ) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016 και με βάση τον Κανονισμό 27(3) της ΚΔΠ 201/2007, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης που είχε προκύψει λόγω της πανδημίας, με όλα τα εργαστήρια τα οποία περιλαμβάνονταν στον πιο πάνω κατάλογο των ΙΥΥΔΥ.

Η πρόσκληση και τα έγγραφα για υποβολή προσφοράς στάληκαν στα πιο πάνω εργαστήρια στις 14.5.2020, με εκτίμηση κόστους €730.000 (€73/εξέταση) και με τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών τις 15.5.2020. Στα έγγραφα και αυτού του διαγωνισμού περιλήφθηκε ο όρος ότι η κατανομή των εξετάσεων θα γινόταν ανά Επαρχία και λαμβάνοντας υπόψη τη διαθέσιμη ημερήσια δυναμικότητα του κάθε εργαστηρίου, αρχίζοντας από το εργαστήριο με την πιο χαμηλή τιμή.

Με βάση την έκθεση αξιολόγησης υποβλήθηκαν πέντε προσφορές με τιμές €65, €68, €69,50, €70 και €73/εξέταση και η ανάθεση έγινε στις 15.5.2020 στην εταιρεία NIPD Genetics, η οποία είχε υποβάλει τη χαμηλότερη προσφορά, για το συνολικό ποσό των €650.000 (€65/εξέταση), όπως καταγράφεται στον Πίνακα 4 στο Παράρτημα 1.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Για το εν λόγω πρόγραμμα ισχύουν οι παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας που αναφέρονται πιο πάνω.

(xii) Διαγωνισμός αρ. Π.Α.150/20 (Αρ. Σύμβασης 130/2020, ημερ. 25.5.2020) για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακής εξέτασης COVID-19 στα κέντρα ημερήσιας φροντίδας του συνδέσμου ευημερίας ατόμων με νοητική αναπηρία.

Διαδικασία

Μετά από έγκριση, από τον Υπουργό Υγείας στις 15.5.2020, αιτήματος της Προϊστάμενης προγραμμάτων των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας του Συνδέσμου Ευημερίας Ατόμων με Νοητική Αναπηρία, για επιχορήγηση της διενέργειας 60 εξετάσεων για το προσωπικό και τους ενοίκους των Κέντρων, η ΔΑΠ ζήτησε προσφορά από τέσσερα εργαστήρια με συνοπτική διαδικασία αγοράς υπηρεσιών μέχρι €5.000, στην οποία υποβλήθηκαν τρεις προσφορές με τιμές €65, €68 και €75/εξέταση. Η ανάθεση έγινε στις 22.5.2020 στο εργαστήριο C.D DNA Biomedical Science Lab στη συνολική τιμή των €3.900 (€65/εξέταση), όπως καταγράφεται στον Πίνακα 4 στο Παράρτημα 1.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Για το εν λόγω πρόγραμμα ισχύουν οι παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας που αναφέρονται πιο πάνω.

(xiii) Διαγωνισμός αρ. Γ.Τ.136/20 (Αρ. Σύμβασης 136/2020, ημερ. 29.5.2020) για την αγορά υπηρεσιών για τη διεκπεραίωση μοριακής εξέτασης COVID-19 σε εργαζόμενους στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Διαδικασία

Μετά από έγκριση, από τον Υπουργό Υγείας στις 12.5.2020, αιτήματος του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου, για επιχορήγηση της διενέργειας 500 εξετάσεων για το ανθρώπινο δυναμικό του (το αίτημα αφορούσε σε 1.500 εξετάσεις), η ΔΑΠ απευθύνθηκε, με βάση το Άρθρο 16(4) του Ν73(Ι)/2016⁴, στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), κατά πόσο είχε τη δυνατότητα διενέργειας των εν λόγω εξετάσεων. Ο ΟΚΥΠΥ ανταποκρίθηκε θετικά για την εκτέλεση του συνόλου των 500 εξετάσεων στην τιμή των €65/εξέταση, συμπεριλαμβανομένης της δειγματοληψίας και στις 29.5.2020 έγινε ανάθεση της σύμβασης στον ΟΚΥΠΥ, για το συνολικό ποσό των 32.500 (€65/εξέταση), με περίοδο εκτέλεσης από την 1.6.2020 μέχρι την ολοκλήρωση των 500 εξετάσεων, όπως καταγράφεται στον Πίνακα 4 στο Παράρτημα 1.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Παρόλο που η πιο πάνω πρόνοια της νομοθεσίας δίδει το δικαίωμα της απευθείας ανάθεσης στον ΟΚΥΠΥ του εν λόγω προγράμματος, εντούτοις, με βάση τις τρέχουσες τιμές που

⁴ 16(4) Μια σύμβαση, η οποία συνάπτεται αποκλειστικά μεταξύ δύο ή περισσότερων αναθετουσών αρχών, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου, όταν πληρούνται σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις: (α) Η σύμβαση καθιερώνει ή υλοποιεί συνεργασία μεταξύ των συμμετεχουσών αναθετουσών αρχών, η οποία αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι οι δημόσιες υπηρεσίες που πρέπει να εκτελούν οι εν λόγω αρχές παρέχονται για την επιδίωξη των κοινών τους στόχων· (β) η υλοποίηση της συνεργασίας αυτής εξυπηρετεί αποκλειστικά σκοπούς δημοσίου συμφέροντος· και (γ) οι συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές εκτελούν στην ανοικτή αγορά λιγότερο από το 20% των δραστηριοτήτων που αφορά η συνεργασία, όπως το ποσοστό αυτό καθορίζεται στο εδάφιο (5).

υποβάλλονταν κατά την τότε περίοδο, οι οποίες μειώνονταν σταθερά με την πάροδο του χρόνου, θα μπορούσε να ζητηθεί προσφορά και από άλλα εγκεκριμένα εργαστήρια, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι η ανάθεση θα γινόταν στη χαμηλότερη τιμή, σε συνθήκες ανταγωνισμού.

(xiv) Διαγωνισμός αρ. Γ.Τ.144/20 για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση εξέτασης COVID-19 στα κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας μεταναστών και εργαζόμενους στους χώρους των Δικαστηρίων και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ατόμων με Αυτισμό.

Διαδικασία

Με βάση Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για διενέργεια 100 εξετάσεων στα κέντρα υποδοχής μεταναστών και 500 εξετάσεων για το προσωπικό που εργάζεται στους χώρους των Δικαστηρίων στις 29.4.2020 και 19.5.2020, αντίστοιχα, αλλά και την έγκριση του Υπουργού Υγείας την 1.6.2020 για επιχορήγηση της διενέργειας 31 εξετάσεων για υπαλλήλους του Παγκύπριου Συνδέσμου Ατόμων με Αυτισμό, η ΔΑΠ προχώρησε στις 3.6.2020 με την προκήρυξη διαγωνισμού για κάλυψη των υπό αναφορά αναγκών με τη χρήση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, με βάση το Άρθρο 29(2)(γ) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016 και με βάση τον Κανονισμό 27(3) της ΚΔΠ 201/2007, με όλα τα εργαστήρια τα οποία περιλαμβάνονταν στον κατάλογο των ΙΥΔΥ.

Σύμφωνα με πληροφόρηση από την ΔΑΠ, οι προσφορές υποβλήθηκαν στις 4.6.2020 και η ανάθεση έγινε στις εταιρείες Diogenous Lab για το ποσό των €26.019 (€53/εξέταση για 441 εξετάσεις) και MyGene Molecular Diagnostics, για το ποσό των €10.070 (€53/εξέταση για 190 εξετάσεις), όπως καταγράφεται στον Πίνακα 4 στο Παράρτημα 1.

Για την ανάθεση των συμβάσεων εξασφαλίστηκε η έγκριση από τον Υπουργό Υγείας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 27(3) της ΚΔΠ 201/2007.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Τα αποτελέσματα της υπό αναφορά διαδικασίας επιβεβαιώνουν την παρατήρηση/διαπίστωση της Υπηρεσίας μας, σχετικά με το προηγούμενο πρόγραμμα, για το οποίο έγινε απευθείας ανάθεση στον ΟΚΥΠΥ για το ποσό των €65/εξέταση.

(xv) Αρ. Διαγωνισμού Σ.Υ.60/20 για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση μοριακών εξετάσεων COVID-19 στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου.

Διαδικασία

Με βάση πληροφόρηση της Υπηρεσίας μας από την ΔΑΠ, για σκοπούς εφαρμογής του Διατάγματος Αρ. 25 και κατόπιν συνάντησης που πραγματοποιήθηκε στο γραφείο του Υπουργού Υγείας με όλους τους εμπλεκόμενους (Υπουργείο Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων, Υφυπουργείο Τουρισμού, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας και Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών του Υπουργείου Υγείας), προκηρύχθηκε διαγωνισμός για κάλυψη των υπό αναφορά αναγκών με τη χρήση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, με βάση το Άρθρο 29(2)(γ) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016 και με βάση τον Κανονισμό 27(3) της ΚΔΠ 201/2007, με όλα τα

εργαστήρια τα οποία περιλαμβάνονταν στον κατάλογο των ΙΥΔΥ, μετά από προκαταρκτική διαβούλευση με την αγορά.

Σύμφωνα με πληροφόρηση από την ΔΑΠ, η ανάθεση έγινε στις εταιρείες Mediterranean Hospital και Bioanalysis Clinical Labs στην τιμή των €60/εξέταση και διάρκεια σύμβασης 1+1+1+1 μήνες.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Τα αποτελέσματα της υπό αναφορά διαδικασίας επιβεβαιώνουν την παρατήρηση/διαπίστωση της Υπηρεσίας μας, σχετικά με το προηγούμενο πρόγραμμα, για το οποίο έγινε απευθείας ανάθεση στον ΟΚΥΠΥ για το ποσό των €65/εξέταση.

(xvi) Σ.Υ.64/20 Αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση 10.000 μοριακών εξετάσεων COVID-19 σε εργαζόμενους σε χώρους/επιχειρήσεις που επαναδραστηριοποιούνται στο πλαίσιο της Β και Γ φάσης της στρατηγικής για σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων.

Διαδικασία

Με βάση πληροφόρηση της Υπηρεσίας μας από την ΔΑΠ, κατόπιν Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 4.6.2020, για την οποία η ΔΑΠ ενημερώθηκε στις 9.6.2020, προκηρύχθηκε στις 10.6.2020 διαγωνισμός για κάλυψη των υπό αναφορά αναγκών με τη χρήση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, με βάση το Άρθρο 29(2)(γ) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016 και με βάση τον Κανονισμό 27(3) της ΚΔΠ 201/2007, με όλα τα εργαστήρια τα οποία περιλαμβάνονταν στον κατάλογο των ΙΥΔΥ.

Σύμφωνα με την πληροφόρηση από την ΔΑΠ, οι προσφορές υποβλήθηκαν στις 12.6.2020 και η ανάθεση έγινε στην εταιρεία NIPD Genetics για το συνολικό ποσό των €500.000 (€50/εξέταση), όπως καταγράφεται στον Πίνακα 4 στο Παράρτημα 1.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

α. Για το εν λόγω πρόγραμμα ισχύουν οι παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας που αναφέρονται πιο πάνω, σχετικά με τη μείωση των τιμών με τη χρήση ανταγωνιστικών διαδικασιών.

β. Τα αποτελέσματα της υπό αναφορά διαδικασίας επιβεβαιώνουν την παρατήρηση/διαπίστωση της Υπηρεσίας μας σχετικά με το πρόγραμμα, για το οποίο έγινε απευθείας ανάθεση στον ΟΚΥΠΥ για το ποσό των €65/εξέταση.

Σχετικοί με όλες τις πιο πάνω διαδικασίες είναι οι Πίνακες 2 και 3 που επισυνάπτονται στο Παράρτημα 1, οι οποίοι παρουσιάζουν τον συνολικό αριθμό εξετάσεων και το συνολικό ποσό στο οποίο έγινε ανάθεση ανά εργαστήριο και ανά σύμβαση, αντίστοιχα.

4.2.1.3 Έλεγχος της διαδικασίας δειγματοληψίας και της ποιότητας των αποτελεσμάτων των μοριακών εξετάσεων COVID-19 που διενεργήθηκαν από τα ιδιωτικά εργαστήρια

Κατά την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, ζητήσαμε από τη ΔΑΠ να μας πληροφορήσει κατά πόσο για τις εν λόγω συμβάσεις αγοράς υπηρεσιών διενέργειας των αναλύσεων γίνονταν

οποιοιδήποτε δειγματοληπτικοί έλεγχοι, για επιβεβαίωση της ποιότητας των αποτελεσμάτων των εξετάσεων που γίνονταν από τα ιδιωτικά εργαστήρια και, εάν ναι, να μας περιγράψουν τη διαδικασία ελέγχου και να μας υποβάλουν δειγματοληπτικά στοιχεία για τον εν λόγω έλεγχο.

Η ΔΑΠ πληροφόρησε την Υπηρεσία μας για τις απόψεις των ΙΥΔΥ, ως το αρμόδιο όργανο για τον έλεγχο και την εποπτεία του υπό αναφορά θέματος, σύμφωνα με τις οποίες για όλα τα εργαστήρια στα οποία ανατέθηκαν συμβάσεις έγιναν έλεγχοι στα σημεία δειγματοληψίας από Υγειονομικούς Επιθεωρητές, με σκοπό τη διασφάλιση ότι γίνονταν σωστά οι δειγματοληψίες του γενετικού υλικού και ότι συμπληρώνονταν σωστά τα έντυπα και κρατούνταν τα ραντεβού για την εξυπηρέτηση του κοινού. Σκοπός ήταν ο έλεγχος της προαναλυτικής διαδικασίας του προσφερόμενου τεστ. Επίσης, δημιουργήθηκε από τις ΙΥΔΥ Πρόγραμμα Διεργαστηριακού Ελέγχου, όπου και αποστάληκαν άγνωστα δείγματα σε όλα τα εργαστήρια που διενεργούν την εξέταση, περιλαμβανομένων και αυτών που είχαν συμβληθεί με το Υπουργείο Υγείας και συγκρίθηκαν τα αποτελέσματά τους. Ο πιο πάνω έλεγχος, σκοπός του οποίου ήταν ο έλεγχος της αναλυτικής διαδικασίας του προσφερόμενου τεστ, πραγματοποιήθηκε δύο φορές κατά τον μήνα Μάιο 2020.

4.2.2 Καταγγελίες οι οποίες υποβλήθηκαν στην Ελεγκτική Υπηρεσία σχετικά με τη διενέργεια των μοριακών εξετάσεων COVID-19

Όπως αναφέρεται και πιο πάνω, η Υπηρεσία μας ενημερώθηκε εκ των υστέρων από την ΔΑΠ, ως αναθέτουσα αρχή των σχετικών συμβάσεων, για την εκτέλεση των πιο πάνω προγραμμάτων διενέργειας των υπό αναφορά εξετάσεων, με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού 27(4) της ΚΔΠ 201/2007. Εξάιρεση αποτελούσαν περιπτώσεις προφορικής επικοινωνίας λειτουργών της ΔΑΠ με λειτουργούς της Υπηρεσίας μας, για παροχή εκ μέρους μας εισηγήσεων/απόψεων επί ορισμένων θεμάτων, για τα οποία γίνεται επίσης αναφορά πιο πάνω.

Ως εκ τούτου, η διερεύνηση παραπόνων/καταγγελιών από την Υπηρεσία μας, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εν λόγω προγραμμάτων, καθίστατο εκ των πραγμάτων δύσκολη και, ως εκ τούτου, δεν έτυχαν όλα τα παράπονα/καταγγελίες πλήρους διερεύνησης κατά τον ουσιαστικό χρόνο, αλλά επιφυλαχθήκαμε να τα εξετάσουμε, στο μέτρο του δυνατού, κατά την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης.

4.2.2.1 Καταγγελίες Δημάρχου Πάφου, μέσω του ημερήσιου τύπου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, σχετικά με το υψηλό κόστος χρέωσης των υπό αναφορά εξετάσεων

Με βάση τις πιο πάνω καταγγελίες, αλλά και πληροφορίες και ερωτήματα τα οποία τίθεντο κατά καιρούς στην Υπηρεσία μας από πολίτες, προχωρήσαμε σε διερεύνηση του κόστους των εν λόγω αναλύσεων, στο μέτρο του δυνατού και με τα δεδομένα τα οποία είχαμε τότε στη διάθεσή μας, από την οποία προέκυψαν οι δύο σχετικές ανακοινώσεις της Υπηρεσίας μας, ημερ. 24.4.2020 και 28.4.2020, για τις οποίες γίνεται πιο πάνω αναφορά.

Από τα αποτελέσματα της πιο πάνω διερεύνησης της Υπηρεσίας μας, σε συνδυασμό με τις εξελίξεις που ακολούθησαν έκτοτε, με τη μεγάλη μείωση των τιμών που παρατηρήθηκε με την

αύξηση του ανταγωνισμού, φαίνεται ότι οι τιμές οι οποίες χρεώνονταν στην αρχή της πανδημίας ήταν υπερβολικά υψηλές, σε σχέση με τις τιμές οι οποίες χρεώνονταν μετέπειτα, για το ίδιο αντικείμενο, αφού παρουσιάζουν μειώσεις της τάξεως μέχρι και 55% περίπου. Σημειώνουμε ότι η πιο πάνω, μεγαλύτερη, μείωση παρατηρήθηκε στις τιμές τις οποίες υπέβαλε και του ανατέθηκαν το εργαστήριο NIPD Genetics (€110/εξέταση η υψηλότερη και €50/εξέταση η χαμηλότερή του τιμή), το οποίο, με βάση τα δεδομένα που μας έχουν σταλεί, έχει αναλάβει το 69% του συνόλου των εξετάσεων μέχρι τις 30.6.2020, τις πλείστες ωστόσο εκ των οποίων σε υψηλότερες τιμές, όπως φαίνεται και στον Πίνακα 5 στο Παράρτημα 1.

Στη συνέχεια, μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου, υπήρξε και περαιτέρω μείωση και σήμερα η τιμή έχει σταθεροποιηθεί περί τα €40-€43/εξέταση.

4.2.2.2 Παράπονο/καταγγελία κλινικού εργαστηρίου για αποκλεισμό του από τη διαδικασία των προσφορών διενέργειας μοριακών εξετάσεων COVID-19

Για τον αποκλεισμό του από τον διαγωνισμό Σ.Υ. 39/20, το εν λόγω εργαστήριο έχει καταχωρήσει ιεραρχική προσφυγή ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών (ΑΑΠ), για την οποία γίνεται αναφορά πιο πάνω και, ως εκ τούτου, η Υπηρεσία μας δεν προχώρησε σε περαιτέρω διερεύνηση, μέχρι την εκδίκαση της προσφυγής και της λήψης απόφασης από την ΑΑΠ.

4.2.2.3 Καταγγελία ότι εργαστήρια, τα οποία λάμβαναν μέρος στα πιο πάνω προγράμματα, διενεργούσαν τις εξετάσεις παράνομα

Με βάση την πιο πάνω καταγγελία, ο περί Εγγραφής και Λειτουργίας Κλινικών Εργαστηρίων Νόμος Ν.132/1988, προβλέπει στους ορισμούς ότι «κλινικό εργαστήριο είναι χώρος όπου διεξάγονται εξετάσεις σε βιολογικά δείγματα.....για την πρόληψη, διάγνωση ή παρακολούθηση ασθενειών». Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι εξετάσεις για τον ιό που προκαλεί την ασθένεια COVID-19 γίνονται σε βιολογικά δείγματα, είναι ξεκάθαρο, σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, ότι εμπίπτουν στη νομοθεσία αυτή και όποιος διεξάγει τις εξετάσεις αυτές, χωρίς τη σχετική άδεια, τις διεξάγει παράνομα. Σύμφωνα επίσης με τον ισχυρισμό του, το Υπουργείο Υγείας ζήτησε και ανέθεσε προσφορές σε εργαστήρια, τα οποία δεν ήταν όλα εγγεγραμμένα, σύμφωνα με την πιο πάνω νομοθεσία, φέρνοντας ως παράδειγμα συγκεκριμένο εργαστήριο.

Ενόψει των πιο πάνω, ζητήσαμε στις 16.6.2020 από την ΔΑΠ να μας πληροφορήσει κατά πόσο έχουν ελέγξει και έχουν επιβεβαιώσει ότι όλα τα εργαστήρια που συμμετέχουν στα προγράμματα των υπό αναφορά εξετάσεων ικανοποιούν τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας για διενέργεια των εν λόγω εξετάσεων, αναφέροντας/περιγράφοντάς μας τη διαδικασία του πιο πάνω ελέγχου.

Την ίδια ημέρα, η ΔΑΠ μάς απέστειλε ηλεκτρονικά μήνυμα με τις απόψεις των ΙΥΥΔΥ, ως το αρμόδιο όργανο για τον έλεγχο και την εποπτεία του υπό αναφορά θέματος, σύμφωνα με το οποίο όλα τα εργαστήρια με τα οποία συμβλήθηκε το Υπουργείο Υγείας διαθέτουν άδεια Κλινικού Εργαστηρίου, σύμφωνα με τον Νόμο Ν.132/88 στον τομέα της Μικροβιολογίας και οι Διευθυντές τους είναι καταχωρημένοι στο Μητρώο του Συμβουλίου Κλινικών Εργαστηρίων.

4.2.2.4 Καταγγελία για παράνομη χρέωση ΦΠΑ από το εργαστήριο NIPD Genetics

Τον Ιούνιο 2020 υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας η πιο κάτω καταγγελία: «Ενώ η υπηρεσία ΦΠΑ λέει ότι οι υπηρεσίες κλινικού εργαστηρίου δεν επιτίτουν στο ΦΠΑ, το Υπουργείο Υγείας βάζει μέσα στις συμβάσεις που κάνει με ιδιωτικά εργαστήρια και στις ανακοινώσεις του ότι η κλινική εργαστηριακή εξέταση για COVID-19 μπορεί να χρεώνεται με ΦΠΑ. Αυτό δημιουργεί μια πρόσθετη ανισότητα, αφού τα παράνομα εργαστήρια (που δεν έχουν άδεια κλινικού εργαστηρίου) την χρεώνουν με ΦΠΑ, ενώ τα νόμιμα εργαστήρια (που έχουν άδεια) την χρεώνουν χωρίς ΦΠΑ. Ως αποτέλεσμα, τα παράνομα εργαστήρια έχουν αυξημένα κέρδη, αφού μπορούν να το παίρνουν πίσω το ΦΠΑ».

Η ΔΑΠ, από την οποία ζητήσαμε τα σχόλια/απόψεις τους σχετικά με τα πιο πάνω, μας πληροφόρησε στις 16.6.2020 ότι κατόπιν διερεύνησης αναφορικά με το θέμα χρέωσης και καταβολής ΦΠΑ στο εργαστήριο NIPD Genetics, είχαν ενημερωθεί τηλεφωνικώς τόσο από την υπηρεσία ΦΠΑ, όσο και από το ίδιο το εργαστήριο, ότι για τις συμβάσεις που έχουν υπογραφεί μεταξύ του Υπουργείου και του εργαστηρίου δεν θα έπρεπε να επιβάλλεται ΦΠΑ, εφόσον το εργαστήριο από τις 17.3.2020 έχει άδεια λειτουργίας ως κλινικό εργαστήριο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Για τα πιο πάνω, όπως μας ανέφεραν, ανέμεναν τη γραπτή τοποθέτηση από το εργαστήριο, η οποία θα δοθεί κατόπιν της γνωμοδότησης της Υπηρεσίας ΦΠΑ και για την οποία θα ενημερώσουν την Υπηρεσία μας. Πληροφορηθήκαμε, επίσης, ότι μέχρι τότε δεν είχαν γίνει πληρωμές από μέρους του Υπουργείου Υγείας προς το εν λόγω εργαστήριο και οι πληρωμές θα γίνουν κατόπιν έκδοσης πιστωτικής σημείωσης για το κάθε τιμολόγιο, στην οποία θα αφαιρείται η απαίτηση πληρωμής ΦΠΑ.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, όπως μας ανέφεραν, η ΔΑΠ αξιολόγησε τις προσφορές μη λαμβάνοντας υπόψη τον ΦΠΑ, όχι γιατί ήθελε να ευνοήσει οποιοδήποτε εργαστήριο, αλλά πράττοντας ως είθισται, με βάση τη νομοθεσία των δημοσίων συμβάσεων, όπου ο Προϋπολογισμός και η αξιολόγηση/ανάθεση γίνονται χωρίς ΦΠΑ. Επιπλέον, το ποσοστό ΦΠΑ καταβάλλεται στην Υπηρεσία ΦΠΑ από τους συμβαλλόμενους.

4.2.2.5 Μη τήρηση των προϋποθέσεων συμμετοχής σε προγράμματα διενέργειας των μοριακών εξετάσεων COVID-19

Κατά την ενημέρωση της Επιτροπής Υγείας της Βουλής των Αντιπροσώπων από τον Υπουργό Υγείας στις 28.5.2020, σχετικά με το υπό αναφορά θέμα, είχε αναφερθεί ότι υπήρχαν πληροφορίες ότι δεν τηρούνταν οι προϋποθέσεις συμμετοχής του αριθμού υπαλλήλων ανά εταιρεία/οργανισμό που είχαν τεθεί για ορισμένα προγράμματα, κυρίως αυτά τα οποία αφορούσαν στο λιανικό εμπόριο και τα εργοτάξια.

Λόγω του μεγάλου όγκου δεδομένων τα οποία ζητήθηκαν και στάληκαν από την ΔΑΠ και της επεξεργασίας η οποία χρειάζεται να γίνει, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα εξεταστεί το ενδεχόμενο να γίνει σε μεταγενέστερο στάδιο ξεχωριστός σχετικός με το πιο πάνω θέμα δειγματοληπτικός έλεγχος από την Υπηρεσία μας.

4.2.2.6 Καταγγελία από συγκεκριμένα άτομα ότι, ενώ δεν είχαν κάνει την υπό αναφορά εξέταση, τους στάλθηκαν στα κινητά τους τηλέφωνα αποτελέσματα των αναλύσεών τους

Κατά τη διάρκεια της ετοιμασίας της παρούσας Έκθεσης στάληκαν στην Υπηρεσία μας καταγγελίες από τέσσερα άτομα, με τον ισχυρισμό ότι ενώ δεν είχαν κάνει την υπό αναφορά εξέτασή, τους είχαν σταλεί αποτελέσματα στα κινητά τους τηλέφωνα.

Ενόψει των πιο πάνω, στείλαμε στην ΔΑΠ τα στοιχεία/ταυτότητες των τριών από τα πιο πάνω άτομα, η οποία αφού τα έλεγξε, με βάση τα στοιχεία που διέθετε και τα οποία τις είχαν σταλεί από τα συμβεβλημένα εργαστήρια, μας επιβεβαίωσε ότι και τα τρία άτομα ήταν καταγεγραμμένα ότι είχαν κάνει την εξέταση στο ιδιωτικό εργαστήριο NIPD Genetics. Ωστόσο, ένας εκ των τριών πιο πάνω ατόμων απέστειλε στην Υπηρεσία μας γραπτή δήλωση ότι, παρόλο ότι είχε διευθετήσει ραντεβού με το πιο πάνω εργαστήριο, το οποίο τελικά ακύρωσε, πήρε στο κινητό του μήνυμα για τα αποτελέσματα της πιο πάνω εξέτασης.

Τέταρτο άτομο υπέβαλε επίσης παρόμοια καταγγελία στην Υπηρεσία μας ότι, παρόλο ότι δηλώνει γραπτώς ότι δεν έχει κάνει την εν λόγω εξέταση, του στάληκαν στο κινητό του σχετικά αποτελέσματα, τα οποία μας επισύναψε. Από διερεύνηση της πιο πάνω περίπτωσης από την Υπηρεσία μας, με βάση τα στοιχεία τα οποία μας υπέβαλε η ΔΑΠ, διαπιστώσαμε ότι και το άτομο αυτό περιλαμβάνεται στις καταστάσεις των ατόμων που έκαναν την εξέταση και αυτός στο ιδιωτικό εργαστήριο NIPD Genetics.

Στις 24.9.2020, ενημερωθήκαμε από τη Γενική Διευθύντρια του ΥΥ ότι, από τον έλεγχο που είχε διατάξει να διενεργηθεί στα αρχεία/έγγραφα που συνόδευαν 6.441 καταχωρίσεις εξετάσεων, για τις οποίες ζητούσε πληρωμή το συγκεκριμένο ιδιωτικό εργαστήριο, εκ των οποίων εξετάστηκαν μόνο οι πρώτες 6.039, εφόσον οι άλλες υπερέβαιναν τον αριθμό των εξετάσεων για τις οποίες είχε γίνει ανάθεση, διαπιστώθηκε πως τεκμηριώνεται η πληρωμή μόνο για τις 4.409 εξετάσεις, ενώ για τις υπόλοιπες υπήρξαν ευρήματα που δεν δικαιολογούν πληρωμή. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι:

- ◆ Για 763 καταχωρίσεις δεν προσκομίστηκαν τα απαραίτητα έγγραφα (έντυπα δειγματοληψίας και βεβαιώσεις εργοδότη).
- ◆ 22 καταχωρίσεις αφορούσαν σε άτομα που δεν ενέπιπταν στο πλαίσιο του Διατάγματος της 8^{ης} Απριλίου 2020 (ΚΔΠ 152/2020) (π.χ. εργαζόμενοι σε ξενοδοχεία/αθλητικά κέντρα, οικοκυρές, συνταξιούχοι, κ.ά.).
- ◆ Για 325 καταχωρήσεις δεν προσκομίστηκε βεβαίωση εργοδότη.
- ◆ Για 451 καταχωρήσεις δεν προσκομίστηκε το έντυπο δειγματοληψίας.
- ◆ Για 69 καταχωρήσεις δεν τηρήθηκε η πρόνοια του 48ωρου χρονικού πλαισίου αποστολής του αποτελέσματος. με βάση την ημερομηνία δειγματοληψίας του εντύπου, σε σχέση με την ημερομηνία αποτελέσματος του ηλεκτρονικού αρχείου.

4.2.3 Συμπεράσματα και συστάσεις

Η Υπηρεσία μας αντιλαμβάνεται πλήρως τις ιδιαίζουσες συνθήκες κάτω από τις οποίες έγιναν οι διαδικασίες αγοράς των υπηρεσιών διενέργειας των μοριακών εξετάσεων COVID-19 κατά την περίοδο της πανδημίας, οι οποίες ακολουθούσαν, όπως αναφέρεται πιο πάνω, τις αποφάσεις των αρμοδίων, ανάλογα με την εξέλιξη της πανδημίας και από αυτές εξαρτάτο το άνοιγμα και η επανεκκίνηση της οικονομίας και η άρση των περιοριστικών μέτρων που είχαν επιβληθεί.

Για τις πιο πάνω περιπτώσεις/συνθήκες, οι οποίες επικρατούσαν επί καιρώ πανδημίας, η ΔΑΠ, ως αναθέτουσα αρχή διεξαγωγής των σχετικών διαγωνισμών για την αγορά των υπό αναφορά υπηρεσιών, ακολούθησε τις σχετικές πρόνοιες της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες παρέχουν στις αναθέτουσες αρχές τη δυνατότητα, μέσω των προβλεπόμενων διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων, να είναι πιο ευέλικτες, σε σχέση με τις διαδικασίες που θα έπρεπε να τηρηθούν υπό κανονικές συνθήκες.

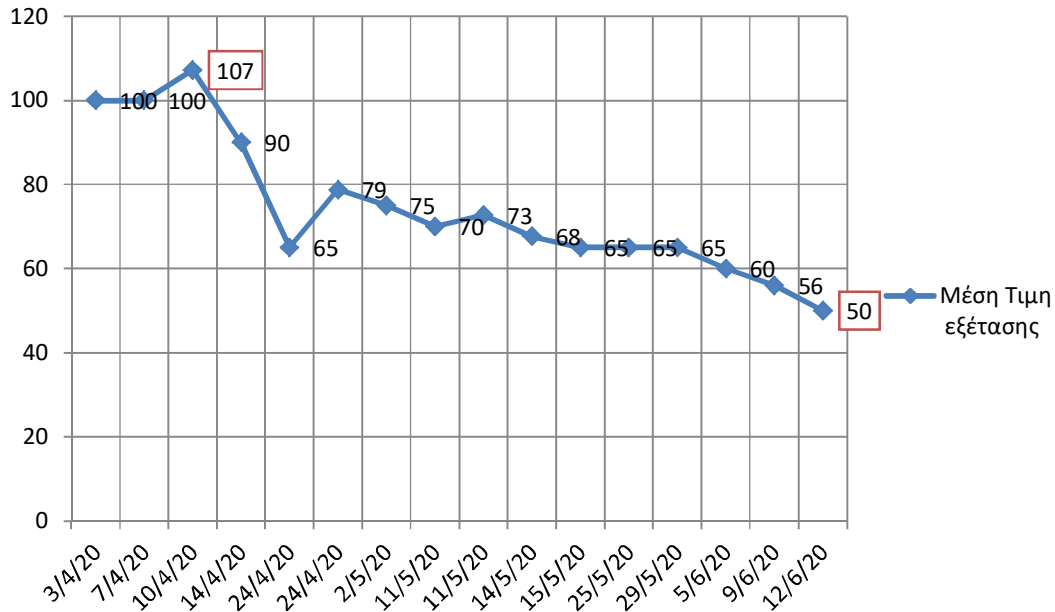
Όπως αναφέρεται πιο πάνω, η ΔΑΠ έκανε χρήση των προνοιών της νομοθεσίας για τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, λόγω της κατεπείγουσας ανάγκης που είχε προκύψει λόγω της πανδημίας και της απευθείας ανάθεσης συμβάσεων από τον Προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής ή από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, νοουμένου ότι εξασφαλιζόταν η εκ των προτέρων έγκριση του αρμόδιου Υπουργού. Έχουμε, ωστόσο, καταγράψει, ως γενική παρατήρηση, το γεγονός ότι ο Υπουργός δεν περιοριζόταν στην παραχώρηση έγκρισης, αλλά προηγουμένως έδινε ο ίδιος οδηγίες και καθόριζε σχεδόν όλες τις πτυχές της διαδικασίας, για την οποία στη συνέχεια του ζητείτο και έδινε την έγκρισή του.

Νοείται, ωστόσο, ότι κατά την εφαρμογή της πιο πάνω διαδικασίας, όπως και όλων των διαδικασιών που περιλαμβάνονται στην περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσία, θα πρέπει να εφαρμόζονται από τις αναθέτουσες αρχές όλες οι αρχές που προβλέπονται σε αυτήν, με βάση τις οποίες οφείλουν να αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και να ενεργούν με διαφανή και αναλογικό τρόπο.

Από τη μελέτη των πιο πάνω διαδικασιών που ακολουθήθηκαν, για τα 16 προγράμματα τα οποία διερευνήσαμε, θεωρούμε ότι η ΔΑΠ έχει σε μεγάλο βαθμό ακολουθήσει και εφαρμόσει τις πιο πάνω διαδικασίες που προβλέπονται στη σχετική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων, με τις επιμέρους παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας που καταγράφονται για το κάθε πρόγραμμα ξεχωριστά πιο πάνω.

Το κυριότερο θέμα, το οποίο προκύπτει μέσα από την παρούσα έρευνα, δεν αφορά κυρίως στην εφαρμογή των πιο πάνω διαδικασιών, αλλά στη διαμόρφωση των τιμών/κόστους των υπό αναφορά εξετάσεων κατά την περίοδο διενέργειάς τους και τις μεγάλες διαφοροποιήσεις/μειώσεις που παρατηρήθηκαν με την πάροδο του χρόνου, οι οποίες φαίνονται στο πιο κάτω γράφημα. Σημειώνεται ότι στο πιο κάτω γράφημα παρουσιάζονται οι μέσες τιμές ανά εξέταση που ανατέθηκαν, ανά εργαστήριο, ανά σύμβαση, οι οποίες, λόγω του ότι δεν παρουσίαζαν μεγάλες διακυμάνσεις μεταξύ τους, δεν επηρεάζουν την όλη εικόνα.

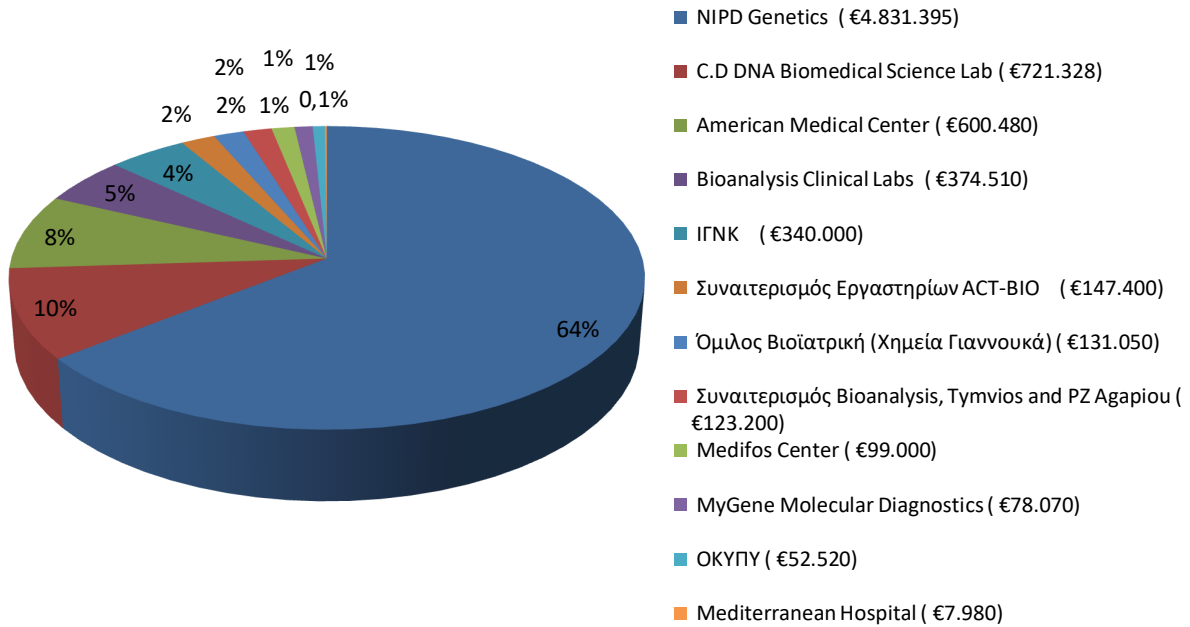
Μέση τιμή εξέτασης από 3.4.2020 μέχρι 12.6.2020

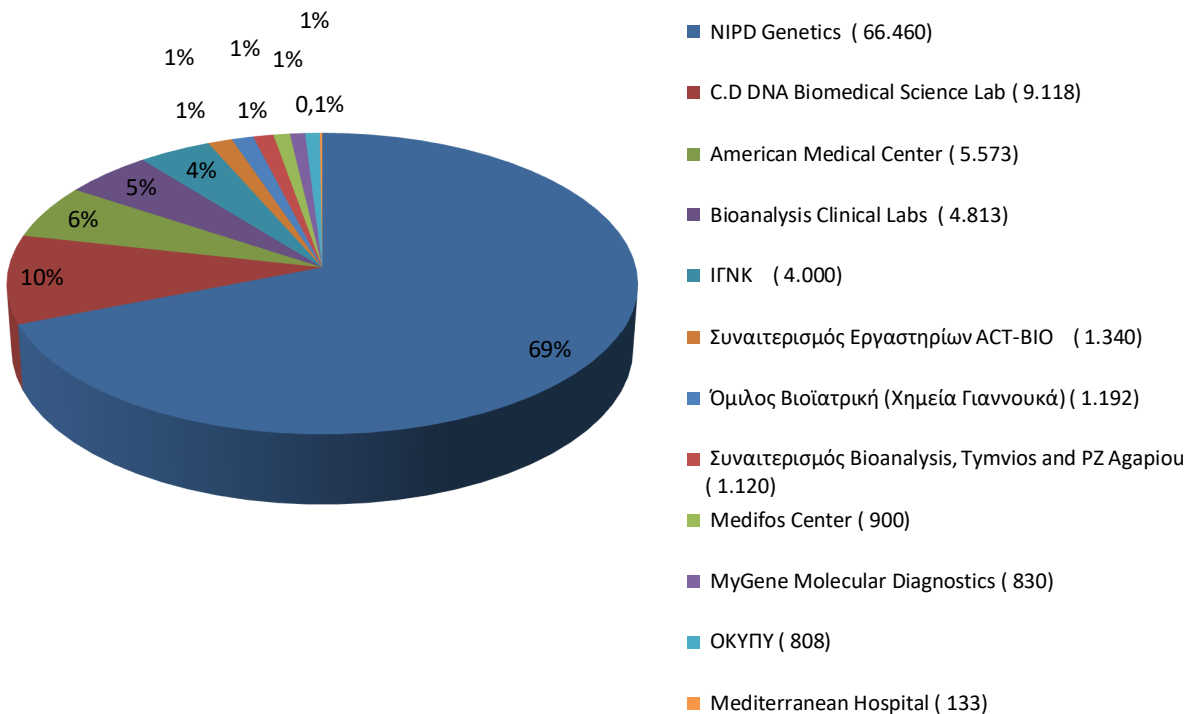
Από τη μελέτη του πιο πάνω γραφήματος, διαπιστώνεται η μεγάλη μείωση των τιμών που παρατηρήθηκε, σε διάστημα μόλις δύο μηνών, η οποία, λαμβάνοντας υπόψη την υψηλότερη (€110/εξέταση) και τη χαμηλότερη (€50/εξέταση) τιμή, οι οποίες υποβλήθηκαν και στις οποίες έγινε ανάθεση, ανέρχεται σε ποσοστό 55% περίπου. Όπως μάλιστα αναφέρεται και στην παρ. Β.1 της παρούσας Έκθεσης, η πιο πάνω μείωση παρατηρήθηκε στις τιμές τις οποίες υπέβαλε και του ανατέθηκαν το εργαστήριο NIPD Genetics, το οποίο, με βάση τα δεδομένα που μας είχαν σταλεί μέχρι 16.6.2020, έχει αναλάβει το 69% του συνόλου των εξετάσεων, τις πλείστες εκ των οποίων σε ψηλότερες από την πιο πάνω χαμηλή τιμή, όπως φαίνεται και στον Πίνακα 5 στο Παράρτημα 1.

Στα δύο γραφήματα που ακολουθούν, παρουσιάζεται το συνολικό κόστος και ο συνολικός αριθμός εξετάσεων που ανατέθηκαν ανά εργαστήριο, αντίστοιχα, μέχρι τις 12.6.2020.

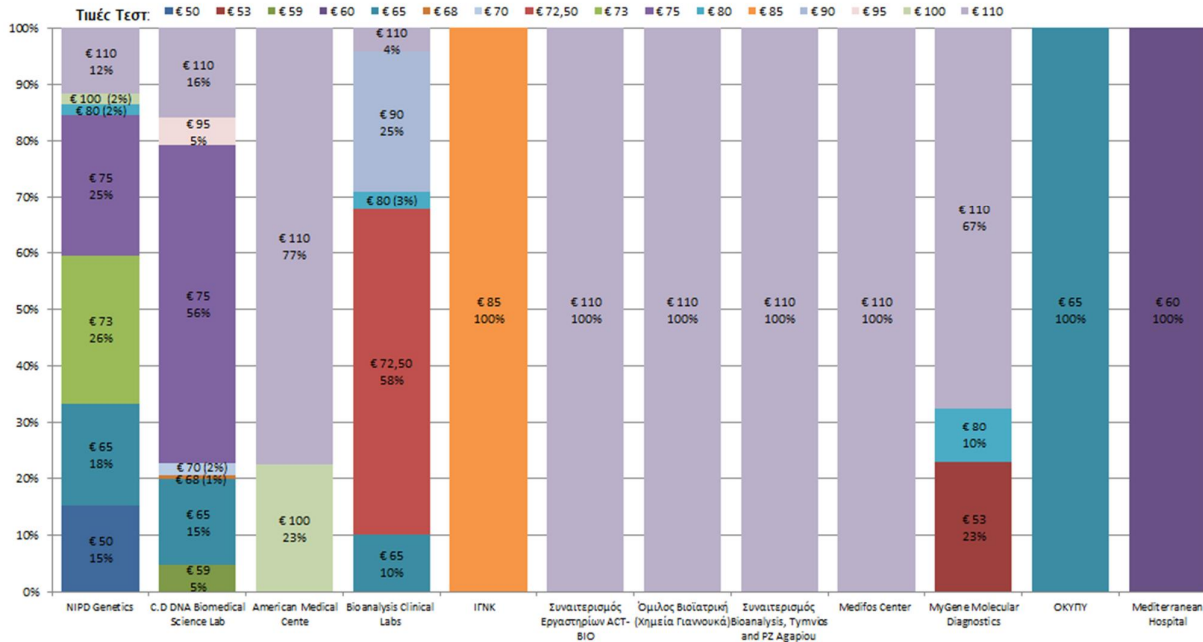
Συνολικό ποσό που ανατέθηκε ανά εργαστήριο μέχρι 12.6.2020

Συνολικός αριθμός εξετάσεων που ανατέθηκαν ανά εργαστήριο μέχρι 12.6.2020

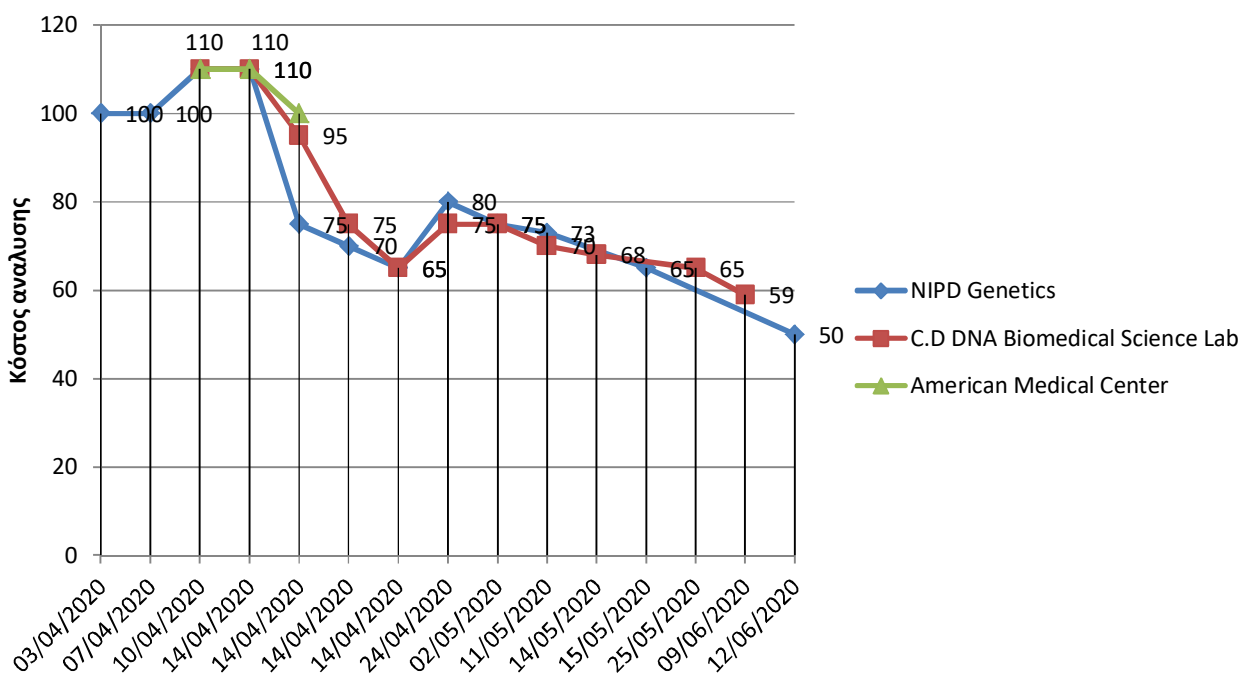

Στο πιο κάτω γράφημα φαίνονται οι τιμές των εξετάσεων στις οποίες έγινε ανάθεση ανά εργαστήριο, ως ποσοστό επί του συνολικού αριθμού εξετάσεων που τους ανατέθηκαν. (Επισυνάπτεται και ως Πίνακας 7 στο Παράρτημα 1).

Τα πιο πάνω στοιχεία δεικνύουν την επιρροή που είχε στο συνολικό κόστος των υπό αναφορά εξετάσεων η τιμολόγηση του πιο πάνω εργαστηρίου.

Η διακύμανση των τιμών ανά εξέταση του πιο πάνω εργαστηρίου, καθώς και των άλλων δύο ιδιωτικών εργαστηρίων στα οποία ανατέθηκε ο μεγαλύτερος αριθμός εξετάσεων (C.D DNA Biomedical Science Lab και American Medical Centre) παρουσιάζονται στο γράφημα πιο κάτω, το οποίο επιβεβαιώνει επίσης την πτωτική πορεία των χρεώσεων με την πάροδο του χρόνου.

Τιμή ανάλυσης / NIPD Genetics , C.D DNA Biomedical Science Lab,
American Medical Center

Από τη μελέτη των στοιχείων, τα οποία μας έχουν υποβληθεί, διαπιστώνουμε ότι μεγάλο ρόλο στον καθορισμό των υψηλών χρεώσεων ανά εξέταση στις αρχικές συμβάσεις είχε η αρχική χρέωση του ΙΝΓΚ, για τις εξετάσεις τις οποίες είχε κάνει για το Υπουργείο Υγείας στην αρχή της πανδημίας, ως το ένα εκ των δύο διαπιστευμένων τότε προς τούτο εργαστήριο, που είχε τη δυνατότητα να τις διενεργήσει. Σημαντικό ρόλο έπαιξε, όπως αναφέρεται πιο πάνω και η αδυναμία τότε του Μικροβιολογικού Εργαστηρίου του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, το οποίο ήταν το δεύτερο τότε διαπιστευμένο εργαστήριο διενέργειας των υπό αναφορά εξετάσεων, να διεκπεραιώσει αμέσως τις εν λόγω αναλύσεις, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει εναλλακτική επιλογή για το Υπουργείο Υγείας. Η μετέπειτα διενέργεια αναλύσεων από το Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, στην τιμή των €65/εξέταση, κόστος το οποίο αφορά σε δημόσιο νοσηλευτήριο και δεν επηρεάζεται από τον ανταγωνισμό, στο οποίο είχαμε βασίσει τη δεύτερη ανακοίνωση της Υπηρεσίας μας, σχετικά με το θέμα για την οποία γίνεται πιο πάνω αναφορά, αποδεικνύει ότι η πιο πάνω αδυναμία είχε ως αποτέλεσμα το Υπουργείο Υγείας να βασίσει την εκτίμησή του, σχετικά με το κόστος ανά εξέταση, σε ένα μόνο εργαστήριο, του ΙΝΓΚ, η οποία, με την πάροδο του χρόνου και με την αύξηση του ανταγωνισμού, αποδείχτηκε ότι ήταν πολύ υψηλή, με την ανάλογη επίδραση/αύξηση του τελικού κόστους. Σημειώνουμε ότι και το ίδιο το ΙΝΓΚ είχε προχωρήσει, με την πάροδο του χρόνου και την αύξηση του ανταγωνισμού, σε μείωση της τιμής του από τα €100/εξέταση χωρίς δειγματοληψία, στα €85/εξέταση περιλαμβανομένης της δειγματοληψίας.

Ένας άλλος παράγοντας, ο οποίος, κατά την άποψή μας, είχε διατηρήσει στα αρχικά στάδια υψηλά το κόστος ανά εξέταση, ήταν η απόφαση/επιλογή του Υπουργείου Υγείας, μέσω των οδηγιών που δίδονταν στην ΔΑΠ από το γραφείο του Υπουργού Υγείας, να ζητά την εκδήλωση ενδιαφέροντος και ανάθεση των συμβάσεων σε τιμές ανά εξέταση καθορισμένες από το ίδιο το Υπουργείο στις αρχικές ψηλές τιμές, αντί να ζητείται η υποβολή προσφορών/τιμών από τα εργαστήρια που τηρούσαν τις προϋποθέσεις να συμμετέχουν στους εκάστοτε διαγωνισμούς.

Τέλος, δεν μπορεί να μην αναφερθεί και το γεγονός ότι εκ του αποτελέσματος, διαπιστώνεται ότι κάποια από τα εργαστήρια, τα οποία συμμετείχαν στα εν λόγω προγράμματα, διενήργησαν εξετάσεις σε πολύ υψηλές τιμές, εκμεταλλευόμενα τις πιο πάνω συνθήκες και αδυναμίες του Υπουργείου Υγείας και του δημοσίου γενικότερα, να διασφαλίσει έγκαιρα και αποτελεσματικά τον υγιή ανταγωνισμό.

Οι κυριότεροι δε παράγοντες, οι οποίοι οδήγησαν, κατά την άποψή μας, στη μείωση των τιμών, όπως περιγράφεται πιο πάνω, ήταν:

α. Η αύξηση του ανταγωνισμού, η οποία προήλθε από την αύξηση των ιδιωτικών εργαστηρίων που τηρούσαν τις προϋποθέσεις να εκτελούν τις υπό αναφορά εξετάσεις.

β. Οι διάφορες καταγγελίες/παράπονα, για τα οποία γίνεται πιο πάνω αναφορά, σχετικά με το πολύ ψηλό κόστος των εν λόγω εξετάσεων, με αφορμή τα οποία ενεπλάκη ενεργά η Υπηρεσία μας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και με τις ανακοινώσεις της επηρέασε θετικά, κατά την άποψή μας και με βάση τα αποτελέσματα την όλη διαδικασία. Σκοπός της πιο πάνω εμπλοκής της Υπηρεσίας μας ήταν η ανάπτυξη του ανταγωνισμού, η αποτροπή δημιουργίας συνθηκών ολιγοπωλίου ή αθέμιτων συμπράξεων και η εισαγωγή από το Υπουργείο Υγείας κατάλληλων ασφαλιστικών δικλείδων για προστασία των πολιτών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων από φαινόμενα αισχροκέρδειας, κάτι το οποίο φαίνεται, με την πάροδο του χρόνου, να έχει σε μεγάλο βαθμό επιτευχθεί.

γ. Η βούληση του Υπουργείου Υγείας και της ΔΑΠ, μέσω των αρμόδιων λειτουργιών της, να συνεργαστούν και να υιοθετήσουν εισηγήσεις της Υπηρεσίας μας, κατά το στάδιο της εμπλοκής μας στην όλη διαδικασία, για τις οποίες γίνεται αναφορά στην περιγραφή των διαδικασιών ανάθεσης στην παρ. 2 πιο πάνω.

δ. Η συνεργασία και η αποδοχή, εκ μέρους του ΙΝΓΚ σε κατοπινό στάδιο, να παρέχει τις υπηρεσίες διενέργειας των υπό αναφορά εξετάσεων σε περίπτωση άρνησης των ιδιωτικών εργαστηρίων να μειώσουν τις τιμές τους, όπως ήταν εξάλλου και η θέση της Υπηρεσίας μας στη δεύτερη ανακοίνωση την οποία είχαμε εκδώσει στις 28.4.2020, στην οποία γίνεται πιο πάνω αναφορά.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι, όταν οι αρχές που θα πρέπει να διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις εφαρμόζονται ακόμα και σε συνθήκες πανδημίας, όπως η υπό εξέταση περίοδος, κατά την οποία η ΔΑΠ, ως αναθέτουσα αρχή, αναγκάστηκε να κάνει χρήση διαδικασιών απευθείας ανάθεσης συμβάσεων λόγω του κατεπείγοντος, διασφαλίζουν αφενός την ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων και, αφετέρου τη διαφάνεια, διασφαλίζοντας, κατά το δυνατόν και το δημόσιο συμφέρον.

Επομένως, η πιστή εφαρμογή των πιο πάνω αρχών θα πρέπει να τηρείται σε όλες τις περιπτώσεις, ανεξαρτήτως των συνθηκών που επικρατούν, εφόσον η σχετική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων δίδει τη δυνατότητα αυτή και τα κατάλληλα εργαλεία στις αναθέτουσες αρχές.

Τέλος, η ενίσχυση των δημοσίων εργαστηρίων αποτελεί μια επιπλέον ασφαλιστική δικλείδα για το δημόσιο, ιδίως σε περιπτώσεις κατά τις οποίες παρατηρούνται μονοπωλιακές ή ολιγοπωλιακές καταστάσεις, στις οποίες καθίσταται έρμαιο το δημόσιο με όλες τις αρνητικές συνεπακόλουθες συνέπειες.

4.3 Δημιουργία Νέας Μονάδας Εντατικής Θεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας

4.3.1 Ιστορικό

Λόγω της ραγδαίας εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού και του κατεπείγοντος για αύξηση των κλινών της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) για νοσηλεία των βαριά πασχόντων ασθενών, ο Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) αποφάσισε τη δημιουργία νέας ΜΕΘ στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Στις 13.4.2020, με επιστολή μας προς τον Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, ζητήσαμε όπως μας πληροφορήσει για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για προώθηση τόσο της μελέτης όσο και της κατασκευής της νέας ΜΕΘ στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, υποβάλλοντας στην Υπηρεσία μας όλα τα σχετικά για την υλοποίηση του έργου έγγραφα/στοιχεία, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονταν για την έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου εντός της χρονικής περιόδου των 35 ημερών που είχε καθοριστεί. Ζητήσαμε, επίσης, όπως πληροφορηθούμε την ημερομηνία που αναμενόταν να τεθεί σε πλήρη λειτουργία η εν λόγω Μονάδα και για τις ενέργειες του Οργανισμού, σε σχέση με την προμήθεια και εγκατάσταση του εξοπλισμού της Μονάδας.

Στις 29.4.2020, με νέα επιστολή μας προς τον Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, ζητήσαμε όπως μας πληροφορήσει για τα κριτήρια βάσει των οποίων είχε γίνει η επιλογή της μεθόδου, καθώς και του χώρου υλοποίησης της νέας ΜΕΘ στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Ζητήσαμε, επίσης, όπως μας πληροφορήσει κατά πόσο είχε εξεταστεί ως υπαλλακτική λύση η αξιοποίηση των ακόλουθων υφιστάμενων χώρων και για ποιο λόγο οι επιλογές αυτές κρίθηκαν ότι δεν είναι κατάλληλες:

- ◆ Ο υφιστάμενος κενός υπόγειος χώρος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, ο οποίος ήδη προοριζόταν για χρήση σε έκτακτες καταστάσεις και για τον οποίο υπήρχε σχεδιασμός και μελέτες ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τέτοιο σκοπό.
- ◆ Ο υφιστάμενος κενός χώρος στον τελευταίο όροφο του Νοσοκομείου Αμμοχώστου, το οποίο λειτουργεί ως Νοσοκομείο Αναφοράς, σε σχέση με την πανδημία του κορωνοϊού και του οποίου είναι ήδη κατασκευασμένο το κέλυφος, με όλες τις πρόνοιες για ηλεκτρομηχανολογικές και ιατρικές εγκαταστάσεις.
- ◆ Ο διαθέσιμος κενός όροφος ή/και άλλοι χώροι στη νέα πτέρυγα του Νοσοκομείου Λάρνακας που πρόσφατα έχουν ολοκληρωθεί.

Στις 5.5.2020, ο Γενικός Εκτελεστικός Διευθυντής του ΟΚΥΠΥ, με απαντητική επιστολή στην επιστολή μας, ημερ. 13.4.2020, υπέβαλε στην Υπηρεσία μας φάκελο με αριθμό εγγράφων/στοιχείων, σχετικά με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου και μας πληροφόρησε ότι:

- ◆ Το κόστος της μελέτης και το κόστος κατασκευής του έργου (εκτός ΦΠΑ) έχουν καλυφθεί από δωρεάν του ΟΠΑΠ.
- ◆ Η ΜΕΘ παραδόθηκε στις 1.5.2020.
- ◆ Έχει ήδη αρχίσει η διαδικασία εξοπλισμού της ΜΕΘ, με στόχο την άμεση χρησιμοποίησή της.

Στις 14.5.2020, η Υπηρεσία μας, αφού μελέτησε τα πιο πάνω έγγραφα/στοιχεία, με νέα επιστολή της προς τον Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, υπέβαλε τις ακόλουθες παρατηρήσεις/ερωτήματα:

α. Σε επιστολή του Διευθυντή Κτηρίων και Εξοπλισμού του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, ημερ. 5.5.2020, προς τον Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, γίνεται αναφορά, μεταξύ άλλων, σε διάφορες επαφές που έγιναν από αρμόδιους λειτουργούς με συγκεκριμένο Αρχιτέκτονα, σε σχέση με τη μελέτη και επίβλεψη της νέας ΜΕΘ.

Με βάση τις πιο πάνω αναφορές, ζητήσαμε όπως μας πληροφορήσει τα ακόλουθα:

- ◆ Με ποια διαδικασία ανατέθηκε αρχικά στον συγκεκριμένο Αρχιτέκτονα η διερεύνηση της πιθανότητας επέκτασης της ΜΕΘ και στη συνέχεια η μελέτη και επίβλεψη του υπό αναφορά έργου;
- ◆ Με ποια κριτήρια έγινε η επιλογή και ανάθεση στον συγκεκριμένο Αρχιτέκτονα των εν λόγω υπηρεσιών και κατά πόσο έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) του ΟΚΥΠΥ;
- ◆ Κατά πόσο έχει υπογραφεί σύμβαση με τον συγκεκριμένο Αρχιτέκτονα για ανάθεση των εν λόγω υπηρεσιών.

β. Στην ίδια πιο πάνω επιστολή του Διευθυντή Κτηρίων και Εξοπλισμού, ημερ. 5.5.2020, αναφέρεται ότι στις 28.3.2020 κλήθηκαν σε επιτόπια επιθεώρηση του χώρου ανέγερσης της ΜΕΘ τρεις εργοληπτικές εταιρείες. Η επιθεώρηση έγινε στην παρουσία του Αρχιτέκτονα. Στις 30.3.2020, οι 3 εν λόγω εταιρείες, αφού ρωτήθηκαν προφορικά, δήλωσαν ότι μπορούσαν να εκτελέσουν το έργο στον απαιτούμενο χρόνο, με βάση τις προκαταρκτικές κατόψεις και προδιαγραφές του έργου που τους είχαν δοθεί κατά την επιτόπια επιθεώρηση. Στη συνέχεια, την ίδια ημέρα, στάληκαν στις 3 εταιρείες έγγραφα διαγωνισμού, με οδηγίες όπως υποβάλουν, μέχρι τις 31.3.2020, προσφορά για το έργο. Τελικά υπέβαλαν προσφορά οι 2 από τις 3 εταιρείες, ενώ η τρίτη εταιρεία, με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερ. 30.3.2020, δήλωσε ότι αδυνατεί να εκτελέσει το έργο εντός του χρονοδιαγράμματος που καθορίστηκε στα έγγραφα (30 ημέρες).

Στα έγγραφα του διαγωνισμού καθορίστηκε ότι το ποσό αποζημίωσης για καθυστερήσεις ανέρχεται σε 25% του ποσού συμβολαίου ανά εβδομάδα καθυστέρησης. Ο συγκεκριμένος όρος

δεν έγινε αποδεκτός από την εταιρεία στην οποία ανατέθηκε τελικά το έργο. Ο Γενικός Εκτελεστικός Διευθυντής του ΟΚΥΠΥ με επιστολή του, ημερ. 2.4.2020, προς τον επιτυχόντα προσφοροδότη, τον ενημέρωσε, μεταξύ άλλων, για την πρόθεση του ΟΚΥΠΥ να του αναθέσει το έργο για το ποσό των €1.245.000+ΦΠΑ, το οποίο, σημειώνουμε, προέκυψε μετά από διαπραγματεύσεις του ΟΚΥΠΥ με τον Ανάδοχο, ενώ η υποβληθείσα προσφορά ανερχόταν στο ποσό των €1.313.781+ΦΠΑ, με χρόνο ολοκλήρωσης τις 6.5.2020. Τον ενημέρωσε επίσης για την τροποποίηση του όρου για την καταβολή αποζημίωσης για καθυστερήσεις, καθώς και του τρόπου πληρωμής της εκτελεσθείσας εργασίας.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, ζητήσαμε όπως μας πληροφορήσει τα ακόλουθα:

- ◆ Με ποια κριτήρια έγινε η επιλογή των 3 συγκεκριμένων εργοληπτικών εταιρειών για υποβολή προσφοράς για εκτέλεση του έργου και κατά πόσο η επιλογή αυτή εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΟΚΥΠΥ;
- ◆ Με ποιο σκεπτικό καθορίστηκε το ποσό αποζημίωσης για καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του έργου (στη συγκεκριμένη περίπτωση του Αναδόχου θα ήταν €311.250 ανά εβδομάδα καθυστέρησης), αφού θα ήταν αδύνατο τέτοια πρόνοια να γίνει αποδεκτή από τις εργοληπτικές εταιρείες;
- ◆ Κατά πόσο η αλλαγή στο ποσό αποζημίωσης για καθυστερήσεις και στον τρόπο πληρωμής έχουν εγκριθεί από το ΔΣ του ΟΚΥΠΥ.
- ◆ Πώς αιτιολογήθηκαν από τον ΟΚΥΠΥ οι λόγοι για τους οποίους ο ένας από τους 3 οικονομικούς φορείς, ο οποίος στις 30.3.2020 δήλωσε ενδιαφέρον και αφού έλαβε τα έγγραφα του διαγωνισμού, την ίδια μέρα δήλωσε στη συνέχεια ότι αδυνατεί να ολοκληρώσει το έργο εντός του χρονικού ορίου που είχε τεθεί και, ο δεύτερος φορέας υπέβαλε προσφορά για εναλλακτική λύση, η οποία τελικά απορρίφθηκε από τον ΟΚΥΠΥ;
- ◆ Κατά πόσο η αξιολόγηση του διαγωνισμού και η ανάθεσή του εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΟΚΥΠΥ.

γ. Στα πρακτικά της 6ης συνεδρίας του ΔΣ του ΟΚΥΠΥ, που έγινε στις 30.3.2020, στην προτελευταία παράγραφο της σελίδας 4 αναφέρεται ότι η Προϊστάμενη της Διεύθυνσης Αγορών και Προμηθειών του ΟΚΥΠΥ δήλωσε «...while for the case of the new building for ICU there is communication with the Department of Public Works for being prepared within the coming 3-4 weeks.»

Με βάση την πιο πάνω αναφορά, ζητήσαμε όπως μας πληροφορήσει κατά πόσο υπήρξε και, ποια ήταν, η ανάμειξη/εμπλοκή του Τμήματος Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ) στην υλοποίηση του έργου, μετά και από το σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα που στάλθηκε από τον Διευθυντή Κτηρίων και Εξοπλισμού του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας προς το ΤΔΕ στις 16.3.2020.

δ. Ζητήσαμε όπως μας πληροφορήσει κατά πόσο η αξιολόγηση των προσφορών είχαν τύχει της έγκρισής του, όπως επίσης και η επιλογή των εταιρειών που κλήθηκαν για υποβολή προσφοράς και ειδικά της μιας εκ των τριών εταιρειών.

Σημειώνουμε ότι, με βάση σχετικές πληροφορίες μας, τις οποίες ήδη ο Γενικός Εκτελεστικός Διευθυντής του ΟΚΥΠΥ επιβεβαίωσε κατά τη συνάντησή του με τον Γενικό Ελεγκτή στις 8.5.2020 στα Γραφεία της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, ο ιδιοκτήτης της μιας εκ των τριών εργοληπτικών εταιρειών έχει βαφτίσει τη θυγατέρα του.

Τέλος, με την επιστολή μας ζητήσαμε όπως μας πληροφορήσει για τα ποσά που είχαν πληρωθεί μέχρι εκείνη την ημέρα στον Αρχιτέκτονα και στον Ανάδοχο του έργου, υποβάλλοντας στην Υπηρεσία μας τα σχετικά πιστοποιητικά και κατά πόσο είχε εκδοθεί το Προσωρινό Πιστοποιητικό Παραλαβής του έργου, υποβάλλοντας σχετικό αντίγραφο και ενημερώνοντάς μας για τη διαδικασία, στη βάση της οποίας το έργο παραλήφθηκε από τον ΟΚΥΠΥ.

Στις 9.6.2020, ο Διευθυντής του ΤΔΕ με επιστολή του μας πληροφόρησε ότι το Τμήμα του δεν είχε οποιαδήποτε ανάμειξη ή εμπλοκή σε οποιοδήποτε στάδιο της υλοποίησης του εν λόγω έργου, πέραν των ακόλουθων επικοινωνιών μεταξύ του Τμήματός του και του Διευθυντή Κτηρίων και Εξοπλισμού του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Συγκεκριμένα, στις 16.3.2020, σε τηλεφωνική επικοινωνία του Διευθυντή Κτηρίων και Εξοπλισμού του ΟΚΥΠΥ με Εκτελεστικό Μηχανικό του ΤΔΕ, ζητήθηκαν απόψεις επί εγγράφου που ετοίμασε ο ΟΚΥΠΥ για την αγορά υπηρεσιών Συμβούλων Μελετητών για συνοπτικές διαδικασίες. Σύμφωνα με την πιο πάνω επιστολή του Διευθυντή ΤΔΕ, ημερ. 9.6.2020, σε απάντησή της η Εκτελεστικός Μηχανικός του ΤΔΕ, αφού τον παρέπεμψε στις πρόνοιες του σχετικού με τις συνοπτικές διαδικασίες άρθρου 90 του Νόμου Ν.73(Ι)/2016, καθώς και τα προβλεπόμενα όρια για εφαρμογή του άρθρου, τον συμβούλεψε ότι, λόγω του μεγέθους του έργου, η πιο αρμόζουσα και γρήγορη διαδικασία, την οποία ως επί το πλείστον χρησιμοποιεί το ΤΔΕ σε μεγάλα έργα, είναι η προκήρυξη διαγωνισμού με ανοικτή διαδικασία, που να προνοεί υλοποίηση του έργου με τη μέθοδο Μελέτη, Κατασκευή, Συντήρηση. Στις 24.3.2020, απεστάλησαν από το ΤΔΕ στον ΟΚΥΠΥ έγγραφα συνοπτικών διαδικασιών, για παροχή υπηρεσιών Συμβούλων Μελετητών που είχαν χρησιμοποιηθεί σε άλλο έργο.

Στις 10.6.2020, ο Γενικός Εκτελεστικός Διευθυντής του ΟΚΥΠΥ με επιστολή του μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα σε απάντηση των πιο πάνω επιστολών της Υπηρεσίας μας, ημερ. 29.4.2020 και 14.5.2020:

- ◆ Ο υφιστάμενος κενός υπόγειος χώρος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας προοριζόταν για τη δημιουργία Στρατιωτικού Νοσοκομείου. Το συγκεκριμένο έργο δεν υλοποιήθηκε, ενώ σε μεταγενέστερο στάδιο, σε μέρος του εν λόγω χώρου κατασκευάστηκαν τα εξωτερικά ιατρεία της ογκολογικής κλινικής, αποθήκες υλικών και αρχείο φακέλων ασθενών. Ο εναπομένον ενιαίος χώρος εμβαδού περίπου 390 τ.μ. δεν κρίθηκε κατάλληλος για δημιουργία της νέας ΜΕΘ, το εμβαδόν της οποίας ανέρχεται σε 650 τ.μ.
- ◆ Οι διαθέσιμοι υφιστάμενοι κενοί χώροι στα Νοσοκομεία Αμμοχώστου και Λάρνακας δεν κρίθηκαν κατάλληλοι για δημιουργία της νέας ΜΕΘ, λόγω του ότι, για σκοπούς αντιμετώπισης πανδημίας, είναι αναγκαίο όπως οι Ιατροί Εντατικολόγοι είναι συγκεντρωμένοι και όχι διάσπαρτοι σε διάφορους χώρους.

- ◆ Η αρχική διερεύνηση του Αρχιτέκτονα, αναφορικά με τη πιθανότητα επέκτασης της ΜΕΘ, έγινε αφίλοκερδώς, μετά από απευθείας αίτημα του Διευθυντή της ΜΕΘ Λευκωσίας προς τον Αρχιτέκτονα.
- ◆ Όταν προέκυψε η κατεπείγουσα ανάγκη, λόγω της πανδημίας, για ανέγερση της νέας ΜΕΘ, ο Αρχιτέκτονας, λόγω της αρχικής διερεύνησης και αποκτηθείσας γνώσης, κλήθηκε από τον Διευθυντή της ΜΕΘ να υποβάλει τις απόψεις του για τη δυνατότητα δημιουργίας της Μονάδας σε χρονικό διάστημα περίπου 3-4 εβδομάδων. Στη συνέχεια, αποφασίστηκε όπως γίνει χρήση της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, τόσο για τις υπηρεσίες συμβούλων όσο και για την ανέγερση της ΜΕΘ, με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 του Νόμου Ν.73(Ι)/2016 σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
- ◆ Ο Αρχιτέκτονας υπέβαλε την οικονομική απαίτησή του για τη μελέτη και επίβλεψη του έργου, η οποία τελικά συμφωνήθηκε μετά από διαπραγμάτευση.
- ◆ Το ΔΣ του ΟΚΥΠΥ στη συνεδρία του που έγινε στις 30.3.2020, αφού ενημερώθηκε σχετικά, ενέκρινε τη δημιουργία της νέας ΜΕΘ.
- ◆ Ο Αρχιτέκτονας, στο πλαίσιο διερεύνησης που διεξήγαγε για τη δυνατότητα δημιουργίας της νέας ΜΕΘ σε χρονικό διάστημα 3-4 εβδομάδων, αποτάθηκε στον εργολάβο που τελικά επιλέχθηκε, με βάση τις πρόνοιες του πιο πάνω άρθρου 29 του Νόμου Ν.73(Ι)/2016. Ωστόσο, ο ΟΚΥΠΥ αποφάσισε όπως ζητηθούν προσφορές και από άλλες εργοληπτικές εταιρείες για σκοπούς διαφάνειας και σύγκρισης τιμών. Τελικά, ζητήθηκαν προσφορές από άλλες 2 εταιρείες, οι οποίες κρίθηκαν ότι είχαν τη δυνατότητα να εκτελέσουν το έργο.
- ◆ Το ποσό αποζημίωσης για καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του έργου καθορίστηκε με βάση την ύψιστη ανάγκη για έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου, αφού, σε αντίθετη περίπτωση, υπήρχε το ενδεχόμενο θανάτου ασθενών λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού. Το εν λόγω ποσό μειώθηκε κατά τη διαπραγμάτευση, αφού δεν έγινε αποδεκτό από την εταιρεία στην οποία ανατέθηκε τελικά το έργο.
- ◆ Δεν αξιολογήθηκε η δήλωση αδυναμίας εκτέλεσης του έργου από τον ένα εκ των άλλων δύο πιο πάνω οικονομικών φορέων στον καθορισμένο χρόνο, ενώ η εναλλακτική προσφορά που υπέβαλε ο δεύτερος προσφοροδότης αξιολογήθηκε από τον Αρχιτέκτονα ως υποδεέστερη, πέραν του γεγονότος ότι ήταν ψηλότερη σε κόστος, σε σύγκριση με την προσφορά του επιτυχόντα προσφοροδότη.
- ◆ Το ΤΔΕ δεν είχε οποιαδήποτε εμπλοκή στο έργο.
- ◆ Ο Γενικός Εκτελεστικός Διευθυντής του ΟΚΥΠΥ ήταν παρών στο άνοιγμα των προσφορών μαζί με άλλους αρμόδιους Λειτουργούς του Οργανισμού.
- ◆ Η αξιολόγηση του διαγωνισμού έγινε από τον Αρχιτέκτονα και τον Πολιτικό Μηχανικό του έργου.
- ◆ Τα ποσά που είχαν πληρωθεί, μέχρι τις 16.4.2020, στον Αρχιτέκτονα και στον Ανάδοχο του έργου, ανέρχονταν σε €14.006 και €747.000, αντίστοιχα.

- ◆ Η προσωρινή παραλαβή του έργου έγινε από τον Αρχιτέκτονα την 1.5.2020. Θα υποβληθεί σχετική έκθεση για έγκριση από το ΔΣ του ΟΚΥΠΥ.

Σχόλια Αναθέτουσας Αρχής:

Στις 23.6.2020, ο Πρόεδρος του ΟΚΥΠΥ, με επιστολή του προς την Υπηρεσία μας, μας πληροφόρησε τα ακόλουθα:

«Αναφέρομαι σε επιστολή σας ημερομηνίας 22 Ιουνίου 2020 με Αρ. Φακ. 05.14.009-28.02.011.004, η οποία συνοδεύεται με τα προσχέδια εκθέσεων που αφορούν ελέγχους της Υπηρεσίας σας σχετικά με τα πιο πάνω θέματα.

Από μια απλή ανάγνωση του προσχεδίου έκθεσης που μας έχετε κοινοποιήσει, διαπιστώνω ότι συμπεριλήφθηκαν σε αυτό αναφορές που εκ πρώτης όψεως φαίνεται να μην ανταποκρίνονται στα γεγονότα και δημιουργούν εσφαλμένες εντυπώσεις. Δεν συμφωνούμε με το περιεχόμενο του προσχεδίου και έχουμε την πρόθεση να τοποθετηθούμε εκτενώς επί του θέματος, πλην όμως το χρονικό περιθώριο που έχετε θέσει, ουσιαστικά μια ημερολογιακή ημέρα, καθιστά αδύνατο να σας κοινοποιήσουμε τις θέσεις μας.

Για τους πιο πάνω λόγους, θεωρώ ότι δεν είναι πρόσφορο ή δίκαιο να κοινοποιήσετε αυτή την έκθεση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή για σκοπούς συζήτησής της στις 25/06/2020. Οι αναφορές που περιέχονται στο προσχέδιο έκθεσης θα αποτελέσουν, φρονώ αδίκως, αιτία σχηματισμού αρνητικών απόψεων σε βάρος του ΟΚΥΠΥ, τόσο από μέλη της Επιτροπής όσο και ενδεχομένως και από τον τύπο, αν επιλέξετε να κοινοποιήσετε αυτή την έκθεση, ως έχει, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Περαιτέρω, αν επιλέξετε να προχωρήσετε σε κυκλοφορία και δημοσίευση της έκθεσης, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος σπίλωσης της τιμής και υπόληψης προσώπων, αναφορικά με τα οποία φαίνεται να καταγράφονται αβάσιμοι ισχυρισμοί. Μια τέτοια ενέργεια, πριν καν ακουστούν οι ενδιαφερόμενοι, δεν αρμόζει στην περίπτωση και θα πρέπει να αποφευχθεί.

Προσωπικά, δεν κατανοώ το κατεπείγον του θέματος και η θέση του ΟΚΥΠΥ θα είναι να ζητήσει όπως η συζήτηση του θέματος αναβληθεί, ούτως ώστε να δοθεί εύλογος χρόνος στον ΟΚΥΠΥ να θέσει υπόψιν σας τις θέσεις του πριν συζητηθεί το θέμα σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Σε κάθε περίπτωση, αντιπροσωπεία του Οργανισμού θα είναι παρούσα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή στις 25 Μαΐου 2020 και, αν η συζήτηση θα προχωρήσει, θα διαφωτίσει την Επιτροπή περί των αληθινών γεγονότων.»

Στις 25.6.2020, το θέμα της δημιουργίας της νέας ΜΕΘ συζητήθηκε σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, κατά την οποία ο ΟΚΥΠΥ δεν τοποθετήθηκε επί της ουσίας και ζήτησε χρόνο για να μπορέσει να απαντήσει γραπτώς.

Στις 27.7.2020, ο Πρόεδρος του ΟΚΥΠΥ με επιστολή του μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα, σε απάντηση του Προσχεδίου της Ειδικής Έκθεσης της Υπηρεσίας μας, ημερ. 22.6.2020:

- ◆ Η απόφαση για την ανάγκη δημιουργίας της νέας ΜΕΘ λήφθηκε από την Επιστημονική Επιτροπή, η οποία συμβουλεύει το Υπουργείο Υγείας και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τα θέματα της πανδημίας του covid-19, λαμβάνοντας υπόψη σχετική μελέτη του Imperial College. Στη συνέχεια, το Υπουργείο Υγείας, σε συνεννόηση με τον Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, έδωσε οδηγίες στον Διευθυντή της ΜΕΘ να προχωρήσει στην κατάρτιση Σχεδίου για τη διαχείριση της πανδημίας. Το εν λόγω Σχέδιο ετοιμάστηκε, σε συνεργασία με ομάδα εντατικολόγων και λοιμοξιολόγων, οι οποίοι μαζί με τον τότε Αν. Γενικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, τον Διευθυντή Κτηρίων και Εξοπλισμού και τη Βοηθό Διευθύντρια ΜΕΘ, κατέληξαν, κατόπιν διεξαγωγής σχετικής έρευνας, ότι η συγκεκριμένη χωροθέτηση της νέας ΜΕΘ ήταν πλέον κατάλληλη.
- ◆ Η διαπίστωση της ανάγκης για δημιουργία της νέας ΜΕΘ προέκυψε μετά την εκπόνηση του πιο πάνω Σχεδίου, το οποίο εξαγγέλθηκε στις 20.3.2020.
- ◆ Η συγκεκριμένη ΜΕΘ είναι η τρίτη επέκταση της ΜΕΘ που κατασκευάστηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Προηγήθηκαν οι έκτακτες Μονάδες στην τραπεζαρία προσωπικού και στο γυμναστήριο του φυσιοθεραπευτηρίου.
- ◆ Για το θέμα της ανέγερσης της νέας ΜΕΘ ήταν συνεχώς ενήμερος ο Υπουργός Υγείας. Στις 30.3.2020, ο Γενικός Διευθυντής του ΟΚΥΠΥ με επιστολή του, τον πληροφόρησε για την άμεση ανάγκη αύξησης των κλινών των ΜΕΘ, λόγω της ραγδαίας εξάπλωσης της πανδημίας του covid-19. Τον πληροφόρησε περαιτέρω ότι το ΔΣ του ΟΚΥΠΥ είχε ήδη προηγουμένως ενημερωθεί, την ίδια μέρα σε συνεδρία του, ότι η ανέγερση της νέας ΜΕΘ προωθείται με τη διαδικασία του κατεπείγοντος και την πρόσκληση υποβολής προσφορών από 3 οικονομικούς φορείς.
- ◆ Το ΔΣ του ΟΚΥΠΥ κατά την πιο πάνω συνεδρία του, ημερ. 30.3.2020, ενέκρινε τις δαπάνες για τις κτηριακές εγκαταστάσεις και ειδικότερα τη δημιουργία της νέας ΜΕΘ στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, δίπλα από το ΤΑΕΠ, έναντι κόστους €1.300.000.
- ◆ Λόγω της έκτακτης και πρωτόγνωρης ανάγκης στην οποία βρέθηκε η χώρα, συνεπεία της πανδημίας, η διαδικασία που ακολουθήθηκε για κατακύρωση της σύμβασης ανέγερσης της νέας ΜΕΘ, στη βάση του κατεπείγοντος, ήταν η πλέον ενδεδειγμένη, αφού κάθε άλλη διαδικασία θα απαιτούσε περισσότερο χρόνο. Εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες του άρθρου 29 (2) (γ) του περί Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Νόμου Ν.73(Ι)/2016, καθώς και της σχετικής Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2020/С 108 1/01.
- ◆ Η ανεγερθείσα νέα ΜΕΘ έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιείται τόσο σε περιόδους πανδημίας όσο και σε οποιαδήποτε άλλη περίοδο. Η κατασκευή ΜΕΘ σε υπόγειο χώρο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε περιόδους πανδημίας.
- ◆ Ο Αρχιτέκτονας του έργου είχε την απαραίτητη εμπειρία σε ότι αφορά στον σχεδιασμό και την κατασκευή ΜΕΘ και, γενικότερα πολύπλοκων κτηρίων, σε σύντομο χρονικό διάστημα. Με βάση την εμπειρία του αυτή και λαμβάνοντας υπόψη την κατεπείγουσα ανάγκη για

προώθηση υλοποίησης του έργου, αποφασίστηκε όπως του προταθεί η ανάληψη των εν λόγω υπηρεσιών.

- ◆ Η συμφωνηθείσα αμοιβή του Αρχιτέκτονα και των υπόλοιπων Συμβούλων είναι χαμηλότερη από τις αμοιβές που προτείνονται από το Γενικό Λογιστήριο, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα του έργου, το πειστικό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής του, καθώς και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες υλοποιήθηκε το έργο.
- ◆ Η νέα ΜΕΘ ανεγέρθηκε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και σε περίοδο πανδημίας. Συγκρινόμενο το κόστος κατασκευής του οικοδομικού μέρους της Μονάδας (εμβαδό 650 τ.μ.) με το αντίστοιχο κόστος κατασκευής της επέκτασης του κτηρίου της Βουλής (εμβαδό 390 τ.μ.)—και τα δύο εν λόγω έργα σχεδιάστηκαν και εκτελέστηκαν με τον ίδιο Αρχιτέκτονα και Εργολάβο, αντίστοιχα—προκύπτει ότι στην περίπτωση της νέας ΜΕΘ το κόστος ανέρχεται σε €915/τ.μ. $\{(\text{€}1.245.000 - \text{€}650.000)/650 \text{ τ.μ.}\}$, ενώ το κόστος του κτηρίου της Βουλής σε €1.020/τ.μ. $(\text{€}397.870/390 \text{ τ.μ.})$. Σημειώνουμε, επίσης, ότι το κόστος εγκατάστασης των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων της νέας ΜΕΘ ανέρχεται σε €1.000/τ.μ. $(\text{€}650.000/650 \text{ τ.μ.})$, ποσό το οποίο κρίνεται από τους Συμβούλους Η/Μ απόλυτα λογικό για Μονάδα Εντατικής Θεραπείας.

Στις 13.7.2020, δύο από τα μέλη του ΔΣ του ΟΚΥΠΥ, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών και η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας, με επιστολή τους προς τον Πρόεδρο και τα Μέλη του ΔΣ του ΟΚΥΠΥ ανέφεραν τα ακόλουθα:

«Για την ανέγερση νέας Μονάδας Εντατικής Θεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας τόσο το Υπουργείο Οικονομικών όσο και το Υπουργείο Υγείας δεν είχαν σε κανένα στάδιο ενημέρωση επί της διαδικασίας.

Σε καμιά από τις συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας δεν τέθηκε και δεν συζητήθηκε η ακολουθητέα διαδικασία ανέγερσης της νέας ΜΕΘ στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Η μόνη αναφορά που έγινε ήταν κατά την 6^η Συνεδρία ημερομηνίας 30.03.2020 (στην οποία η Δρ. Γιαννάκη δεν συμμετείχε) όπου η τότε Οικονομική Διευθύντρια ανέφερε ότι για το θέμα αυτό υπάρχει επικοινωνία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων και ότι έχουν ζητηθεί προσφορές και το ποσό θα ανερχόταν σε περίπου 1.3 εκατομμύρια ευρώ.

Στη συνεδρία 30.03.2020 το ΔΣ ενημερώθηκε και ενέκρινε τη δαπάνη για COVID 19 αλλά δεν ενέκρινε καμιά διαδικασία για τη νέα ΜΕΘ. Για το θέμα της διαδικασίας υπήρξε τοποθέτηση του κ. Παντελή στη συνεδρία 26.06.2020 ότι <<η προβλεπόμενη διαδικασία προσφορών θα πρέπει να ακολουθείται και να εφαρμόζεται, όπως και στην περίπτωση των υπόλοιπων περιπτώσεων του δημοσίου. Εάν αυτό δεν έγινε στη συγκεκριμένη περίπτωση πρέπει να επεξηγηθεί γιατί δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία>>. Επίσης, ο κ. Παντελή ανέφερε ότι το θέμα ΜΕΘ θα πρέπει να τύχει άμεσου χειρισμού.

Τόσο το Υπουργείο Οικονομικών όσο και το Υπουργείο Υγείας διά των Γενικών Διευθυντών τους δεν πρέπει να καλούνται εκ των υστέρων να επικυρώνουν ειλημμένες και εκπληρωθείσες Συμβάσεις.»

Η Υπηρεσία μας δεν συμφωνεί με τις πιο πάνω θέσεις και απόψεις του Προέδρου του ΟΚΥΠΥ, οι οποίες αντικρούονται, ως εκτενώς έχουν αναλυθεί στην έκθεσή μας και θεωρούμε ότι καμία επί της ουσίας απάντηση δεν έχει δοθεί.

4.3.2 Συμπεράσματα και συστάσεις

Ενόψει των πιο πάνω, η Υπηρεσία μας παρατηρεί τα ακόλουθα:

α. Δεν εξετάστηκαν από τον ΟΚΥΠΥ όλες οι πιθανές εναλλακτικές επιλογές για τον τρόπο κάλυψης της ανάγκης για δημιουργία νέας ΜΕΘ. Ειδικότερα:

- ◆ Δεν εξετάστηκε επαρκώς η δυνατότητα χρήσης του υφιστάμενου κενού υπόγειου χώρου στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και του υφιστάμενου κενού χώρου στον τελευταίο όροφο του Νοσοκομείου Αμμοχώστου. Κατά την άποψή μας, η απόφαση για ένα τέτοιο έργο ακόμα και κάτω από τη χρονική πίεση, λόγω της πανδημίας, απαιτούσε τεκμηριωμένη ανάλυση των προσφερόμενων επιλογών (option analysis).
- ◆ Η απάντηση που δόθηκε από τον ΟΚΥΠΥ, ότι το υπόγειο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί γιατί ο διαθέσιμος χώρος υπολειπόταν 260 τ.μ., σε σχέση με το αναγκαίο εμβαδό και ότι ο υπόλοιπος χώρος του υπογείου χρησιμοποιείται ως αποθήκες υλικών και αρχείο φακέλων ασθενών, δεικνύει απλά ότι η επιλογή αυτή ουδέποτε εξετάστηκε. Σημειώνεται ότι ο χώρος του υπογείου του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, ο οποίος ήταν διαθέσιμος για μελλοντικές επεκτάσεις, ήταν συνολικού εμβαδού της τάξης των 3.300 τ.μ., ενώ ο χώρος που χρησιμοποιήθηκε στη συνέχεια για τη δημιουργία της Ογκολογικής Κλινικής είναι της τάξης των 1.400 τ.μ., άρα ο υφιστάμενος διαθέσιμος χώρος που χρησιμοποιείται εν μέρει για αποθήκευση υλικών και αρχείο φακέλων ασθενών, είναι, όπως φαίνεται, της τάξης των 1.900 τ.μ.
- ◆ Ομοίως, η απάντηση ότι ο διαθέσιμος υφιστάμενος κενός και ανεκμετάλλευτος χώρος στο Νοσοκομείο Αμμοχώστου δεν κρίθηκε κατάλληλος για δημιουργία της νέας ΜΕΘ, λόγω του ότι για σκοπούς αντιμετώπισης πανδημίας είναι αναγκαίο όπως οι Ιατροί Εντατικολόγοι είναι συγκεντρωμένοι και όχι διάσπαρτοι σε διάφορους χώρους, επίσης αποδεικνύει έλλειψη μελέτης του θέματος, αφού δεν τεκμηριώνεται.
- ◆ Ουσιαστικά, το πρόβλημα φαίνεται να εντοπίζεται στο γεγονός ότι, μία τέτοια σοβαρή απόφαση πολιτικής, για την οποία απαιτείτο κατ' ελάχιστο η έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, αν όχι και του Υπουργικού Συμβουλίου, λήφθηκε και υλοποιήθηκε από τον Διευθυντή ΜΕΘ Λευκωσίας και στη συνέχεια τον Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, ο οποίος μόλις ανέλαβε βρήκε ήδη δρομολογημένη την επιλογή αυτή. Κάποιες εκ των αποφάσεων είχαν την έγκριση του ΔΣ, υπό την έννοια ότι ήταν ενήμερος ο Πρόεδρος του ΔΣ του ΟΚΥΠΥ, όχι όμως το ΔΣ ως συλλογικό όργανο, που με βάση το άρθρο 6 του περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμου (Ν.73(Ι)/2017) έχει την αρμοδιότητα διοίκησης του ΟΚΥΠΥ.

β. Δεν εξετάστηκαν από τον ΟΚΥΠΥ όλες οι πιθανές εναλλακτικές μέθοδοι για τον τρόπο υλοποίησης του έργου, όπως είναι η διαδικασία προκήρυξης ανοικτού διαγωνισμού με τη χρήση της μεθόδου Μελέτη-Κατασκευή, σύμφωνα και με τις σχετικές υποδείξεις του ΤΔΕ που αναφέρονται πιο πάνω. Ειδικότερα:

- ♦ Η συμβατική (παραδοσιακή) μέθοδος που (θεωρητικά) ακολουθήθηκε, δηλαδή της εργοδότησης ομάδας συμβούλων που ετοιμάζουν πλήρη λεπτομερή σχέδια, τα οποία αποτελούν τα έγγραφα διαγωνισμού που δίνονται στους ενδιαφερόμενους εργολάβους για να υποβάλουν προσφορά, απαιτεί διαδικασία επιλογής ομάδας συμβούλων, την εκ μέρους τους ετοιμασία συμπληρωμένης μελέτης, σχεδίων και εγγράφων και μόνο όταν ολοκληρωθούν όλα αυτά είναι δυνατή η προκήρυξη διαγωνισμού για εξεύρεση εργολάβου. Αντίθετα, η μέθοδος Μελέτη-Κατασκευή επιτρέπει παράκαμψη του σταδίου επιλογής της ομάδας συμβούλων, αφού αυτοί εργοδοτούνται από τον εργολάβο που θα επιλεγεί. Με αυτόν τον τρόπο, πρώτον επιταχύνεται σημαντικά η διαδικασία και δεύτερον μετατίθενται σημαντικά ρίσκα στον εργολάβο. Διεθνώς, για τέτοια έργα, ιδιαιτέρως χαμηλής αρχιτεκτονικής σημασίας, η μέθοδος αυτή θεωρείται σαφώς υπέρτερη της παραδοσιακής και ιδίως αν υπάρχει επείγουσα ανάγκη υλοποίησης του έργου.
- ♦ Ο ΟΚΥΠΥ, ενεργώντας χωρίς καμία σχετική εμπειρογνωμοσύνη, αφέθηκε στα χέρια του Διευθυντή της ΜΕΘ Λευκωσίας και του Αρχιτέκτονα και, χωρίς καμία διαδικασία, επέλεξε εργολάβο και υλοποίησε ένα έργο χωρίς καμία διασφάλιση ως προς το κόστος ή την ποιότητα του έργου.

γ. Η επιλογή του Αρχιτέκτονα έγινε έξω από κάθε νόμιμη διαδικασία, κατά παράβαση των αρχών χρηστής διοίκησης και χωρίς καμία διασφάλιση ως προς το κόστος ή την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών. Ειδικότερα:

- ♦ Ο Διευθυντής της ΜΕΘ Λευκωσίας, χωρίς να έχει καμία τέτοια αρμοδιότητα, αποτάθηκε σε συγκεκριμένο Αρχιτέκτονα για να διερευνήσει τη δυνατότητα κατασκευής της ΜΕΘ σε περίπου 4 εβδομάδες. Η διερεύνηση δήθεν έγινε αφίλοκερδώς. Στην πραγματικότητα φαίνεται ότι, στο πλαίσιο της διερεύνησης, είχε ήδη αρχίσει να εκπονείται μελέτη, προφανώς με την προοπτική της απευθείας ανάθεσης που θα ακολουθούσε. Αυτό συνάγεται από το γεγονός ότι στην απάντηση του ΟΚΥΠΥ αναφέρεται, ως ημερομηνία λήψης της σχετικής απόφασης για ανέγερση της ΜΕΘ, η 27.3.2020, αλλά την επομένη υπήρχαν ήδη σχέδια έτοιμα από τον Αρχιτέκτονα και την Ομάδα του για να δοθούν σε εργολάβους για υποβολή προσφοράς.
- ♦ Μετά λοιπόν την άτυπη διερεύνηση που έγινε από τον Αρχιτέκτονα για τη δυνατότητα κατασκευής ΜΕΘ, η απόφαση λήφθηκε από τον Εκτελεστικό Γενικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, σε συνάντηση που έγινε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας στις 27.3.2020. Ενώ δηλαδή οι συστάσεις από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας είχαν αρχίσει να δίνονται από τον Ιανουάριο του 2020, ενώ στην Κίνα είχε από τότε διαφανεί η ανάγκη για

αυξημένες μονάδες ΜΕΘ και έσπευδαν να κατασκευάσουν περί το τέλος Ιανουαρίου νέο νοσοκομείο και ενώ στην Ιταλία από τις αρχές Μαρτίου πέθαιναν εκατοντάδες λόγω έλλειψης κλινών ΜΕΘ (την περίοδο 13-23 Μαρτίου εισάγονταν καθημερινά στις εντατικές της Ιταλίας 180-240 ασθενείς), για τον ΟΚΥΠΥ η κατεπείγουσα ανάγκη για ανέγερση της νέας ΜΕΘ αποκρυσταλλώθηκε στις 27.3.2020, οπότε και αποφασίστηκε να γίνει απευθείας ανάθεση τόσο για τους Συμβούλους (Αρχιτέκτονας με την Ομάδα του) όσο και για τον εργολάβο, με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 του Νόμου Ν.73(Ι)/2016 σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

- ◆ Ωστόσο, με βάση τον Κανονισμό 13 των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινοτήτες) Κανονισμών (ΚΔΠ 242/2012), για την προσφυγή στη διαδικασία αυτή απαιτείτο εκ των προτέρων ρητή έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, με αναφορά στους λόγους χρήσης της συγκεκριμένης διαδικασίας, τα ονόματα των οικονομικών φορέων που θα καλούνταν σε διαπραγμάτευση, την εκτίμηση δαπάνης και τη διαδικασία διαπραγμάτευσης που θα ακολουθείτο. Στην προκειμένη περίπτωση, τίποτε από όλα αυτά δεν έγινε.
- ◆ Δεν μας έχει υποβληθεί κανένα στοιχείο που να δεικνύει ότι ο επιλεγής Αρχιτέκτονας έχει προηγούμενη εμπειρία σε μελέτη ΜΕΘ. Γνωρίζουμε ότι είχε εμπειρία από τη μελέτη, ως υποσύμβουλος του Εργολάβου, της νέας πτέρυγας του Νοσοκομείου Λάρνακας, πλην όμως εκεί δεν υπάρχει ΜΕΘ. Γνωρίζουμε επίσης ότι το 2017 είχε εκπονήσει το χωροταξικό σχέδιο (masterplan) για επέκταση του Νοσοκομείου Λεμεσού που θα περιλάμβανε και ΜΕΘ, δεν είχε όμως κληθεί να μελετήσει ΜΕΘ.
- ◆ Η αμοιβή για παροχή υπηρεσιών του Αρχιτέκτονα και της λοιπής ομάδας συμβούλων ανήλθε σε €82.537 (ποσοστό 7% επί της αξίας του κατασκευαστικού συμβολαίου ύψους €1.245.000), που αναλύεται σε €46.687 για τον Αρχιτέκτονα, €12.450 για τον Πολιτικό Μηχανικό και €23.400 για τους Ηλεκτρομηχανολόγους. Αν θεωρήσουμε ότι, έστω και άτυπα, ο Αρχιτέκτονας και η ομάδα του άρχισαν να εργάζονται περί τα μέσα Μαρτίου του 2020 και εργάστηκαν νυχθημερόν μέχρι την 1.5.2020, δηλαδή για περίοδο 45 ημερών, μπορεί κάποιος να κρίνει τη λογικότητα του ποσού των €82.537, ποσό το οποίο θα ήταν λογικό αν δεν επρόκειτο για μεταλλική προκατασκευασμένη κατασκευή και αν η διάρκεια παροχής υπηρεσιών περιλάμβανε πλήρεις υπηρεσίες ενός πολύπλοκου έργου, δηλαδή ετοιμασία προσχεδίων, λεπτομερών σχεδίων και εγγράφων διαγωνισμού, αξιολόγηση προσφορών, επίβλεψη για μακρό χρονικό διάστημα με τακτικές συναντήσεις εργοταξίου κλπ.
- ◆ Να σημειωθεί ότι, όπως προκύπτει από την πληροφόρηση που πήραμε από τον ΟΚΥΠΥ, πέραν της υποβολής από τον Αρχιτέκτονα στις 30.3.2020 οικονομικής απαίτησης για όλη την ομάδα έργου και αναφοράς του ΟΚΥΠΥ για διαπραγμάτευση του ποσού, δεν φαίνεται να έχει υπογραφεί συμφωνία μεταξύ ΟΚΥΠΥ και Αρχιτέκτονα.

δ. Η επιλογή του Εργολάβου έγινε έξω από κάθε νόμιμη διαδικασία, κατά παράβαση των αρχών χρηστής διοίκησης και χωρίς καμία διασφάλιση ως προς το κόστος ή την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών. Ειδικότερα:

- ◆ Ο Αρχιτέκτονας, προτού του ανατεθεί η παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών και ως εκ τούτου χωρίς να έχει τέτοια αρμοδιότητα, αποτάθηκε σε συγκεκριμένο εργολάβο για να διερευνήσει την πιθανότητα επέκτασης της ΜΕΘ.
- ◆ Ακολούθως, δήθεν για σκοπούς διαφάνειας και σύγκρισης τιμών, αποφασίστηκε στις 27.3.2020 όπως ζητηθούν προσφορές και από άλλες δύο εργοληπτικές εταιρείες. Η απόφαση αυτή λήφθηκε από τον Εκτελεστικό Γενικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, ο οποίος κάλεσε επίσης για να υποβάλει προσφορά εργοληπτική εταιρεία που ανήκει σε πρόσωπο που του βάφτισε τη θυγατέρα. Η εταιρεία αυτή υπέβαλε προσφορά για εναλλακτική λύση, η οποία τελικά απορρίφθηκε από τον ΟΚΥΠΥ. Η τρίτη εταιρεία ούτε καν υπέβαλε προσφορά, αφού ζητούσε περισσότερο χρόνο για την κατασκευή του έργου.
- ◆ Σημειώνουμε ότι στις τρεις εργοληπτικές εταιρείες δόθηκε μόνο μία ημέρα χρονικό περιθώριο για υποβολή των προσφορών, γεγονός που θεωρούμε ως απαράδεκτο, αφού ο επιτυχών προσφοροδότης είχε ήδη σχετική γνώση για το έργο, από ενημέρωση που έλαβε από τον Αρχιτέκτονα στα αρχικά στάδια διερεύνησης της πιθανότητας κατασκευής του έργου.
- ◆ Οι όροι του διαγωνισμού περιλάμβαναν έναν άκρως περιοριστικό όρο, ότι το ποσό αποζημίωσης για καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του έργου θα ήταν €311.250 ανά εβδομάδα καθυστέρησης. Η πρόνοια αυτή (ποινική ρήτρα της τάξης του 25% του ποσού συμβολαίου ανά εβδομάδα καθυστέρησης) ενδεχομένως να μην είναι καν νομικά ισχυρή, το βέβαιο όμως είναι πως συνιστούσε ισχυρό αποτρεπτικό παράγοντα για να υποβάλει κάποιος προσφορά. Το δε πιο μεμπτό είναι πως, αφού πρώτα αποθαρρύνθηκε ο ένας εργολάβος από του να υποβάλει προσφορά, ο ΟΚΥΠΥ αποφάσισε να παραμερίσει τον όρο αυτό και έτσι αυτός δεν περιλήφθηκε στη σύμβαση που υπογράφηκε με τον επιτυχόντα προσφοροδότη. Τροποποιήθηκε επίσης, μετά την υποβολή προσφορών και πριν την υπογραφή της σύμβασης και άλλος ουσιώδης όρος, αυτός που αφορά στον τρόπο πληρωμής του εργολάβου για την εκτελεσθείσα εργασία.
- ◆ Υποτίθεται η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης έγινε στη βάση του άρθρου 29 του Νόμου Ν.73(Ι)/2016, που αφορά σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, με βάση τον Κανονισμό 13 των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινοτήτες) Κανονισμών (ΚΔΠ 242/2012), για την προσφυγή στη διαδικασία αυτή απαιτείτο εκ των προτέρων ρητή έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, με αναφορά στους λόγους χρήσης της συγκεκριμένης διαδικασίας, τα ονόματα των οικονομικών φορέων που θα καλούνταν

σε διαπραγμάτευση, την εκτίμηση δαπάνης και τη διαδικασία διαπραγμάτευσης που θα ακολουθείτο. Στην προκειμένη περίπτωση, τίποτε από όλα αυτά δεν έγινε. Αντίθετα, η απόφαση λήφθηκε από τον Εκτελεστικό Γενικό Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, ο οποίος έλαβε, μαζί με τον Πρόεδρο του ΔΣ του Οργανισμού και την απόφαση ανάθεσης του διαγωνισμού.

- ♦ Η απόφαση του Εκτελεστικού Γενικού Διευθυντή του ΟΚΥΠΥ να περιλάβει στις εργοληπτικές εταιρείες που θα υπέβαλλαν προσφορά εταιρεία που ανήκει σε πρόσωπο που του βάφτισε τη θυγατέρα και στη συνέχεια να αξιολογήσει την προσφορά της εταιρείας αυτής και να λάβει απόφαση κατακύρωσης στον διαγωνισμό που αυτή συμμετείχε, συνιστά κατάφωρη παραβίαση των αρχών δεοντολογίας και χρηστής διοίκησης και των προνοιών του Κανονισμού 7(2)(α) των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινότητες) Κανονισμών (ΚΔΠ 242/2012) και του άρθρου 42 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου (Ν.158(Ι)/1999), που απαγορεύουν τη συμμετοχή στην παραγωγή διοικητικής πράξης προσώπου που έχει ιδιάζουσα σχέση με το άτομο που αφορά η εξεταζόμενη υπόθεση ή που έχει συμφέρον για την έκβασή της.

- ♦ Στην υπόθεση Στέλλα Παντελή ν. Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας υποθ. αρ. 40/2003, ημερ. 7.6.2004, ο Διευθυντής κρίθηκε ότι είχε ιδιάζουσα σχέση γιατί εκτός από προϊστάμενος της ιδιαιτέρας γραμματέως του, είχε επιπρόσθετα πνευματική συγγένεια, αφού βάφτισε τον γυιο της. Το ίδιο αποφασίστηκε και στην υπόθεση Παύλος Ηλία κ.ά. ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου, Συνεκ. υποθέσεις 651/2004, 704/2004, 717/2004 και 786/2004, ημερ. 24.7.2006, στην οποία αναφέρθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα

«Το Άρθρο 42 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν.158(Ι)/99, προβλέπει ότι κάθε διοικητικό όργανο που μετέχει στην παραγωγή διοικητικής πράξης πρέπει να παρέχει τα εχέγγυα αμερόληπτης κρίσης. Δεν μετέχει πρόσωπο που έχει ιδιάζουσα σχέση ή συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του τετάρτου βαθμού ή βρίσκεται σε οξεία έχθρα με το άτομο που αφορά εξεταζόμενη υπόθεση ή που έχει συμφέρον για την έκβασή της.

Στην υπόθεση Δημοκρατία ν. Σολωμού (1998) 3 Α.Α.Δ. 769, αποφασίστηκε ότι δεν εξετάζεται αν η πράξη είναι πράγματι μεροληπτική. Η «ιδιάζουσα σχέση» ορίζεται ως η σχέση που ξεχωρίζει, που διαφέρει ή διακρίνεται από άλλη. Ο δεσμός είναι σχέση που προϋποθέτει ή συνεπάγεται ηθικό, νομικό ή συναισθηματικό σύνδεσμο. Στην ίδια απόφαση, παρ' όλων ότι η επαγγελματική σχέση του Γενικού Διευθυντή με την ιδιαιτέρα του δεν θεωρήθηκε ως δεσμός, εν τούτοις, κρίθηκε ότι, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις της ιδιαιτέρας γραμματέως έναντι του προϊσταμένου της, μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «ιδιάζουσα σχέση».

Επιστρέφοντας στην παρούσα υπόθεση, ο Ασημένος είναι ανάδοχος του παιδιού του Παπανικολάου και βέβαια η πνευματική αυτή σχέση, ιδίως στη δική μας κοινωνία,

είναι αρκούτως ισχυρή. Θα χαρακτηρίζα, χωρίς αμφιβολία, ότι η σχέση μεταξύ ανάδοχου και του πατέρα του παιδιού, είναι σχέση η οποία μπορεί να θεωρηθεί ιδιάζουσα, μέσα στην έννοια του Άρθρου 42 του Ν.158(Ι)/99.»

- ♦ Δεν μας έχει υποβληθεί κανένα στοιχείο που να δεικνύει ότι η αμοιβή του εργολάβου για το έργο, για το συνολικό ποσό των €1.245.000 συν ΦΠΑ είναι λογική, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη η φύση της κατασκευής (μεταλλική-προκατασκευασμένη). Αντίθετα, το ποσό των €2.000 ανά τ.μ. που περίπου στοίχισε το κτήριο και η σαφής έλλειψη ανταγωνισμού (την οποία γνώριζε ο επιτυχών προσφοροδότης όταν υπέβαλλε την προσφορά του) συνιστούν ισχυρή ένδειξη για διασπάθιση δημοσίου χρήματος. Αναφέρουμε ενδεικτικά ότι η διώροφη δυτική επέκταση του υφιστάμενου κτηρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων εμβαδού 390 τ.μ., με τον ίδιο εργολάβο και αρχιτέκτονα, όπως στη νέα ΜΕΘ, στοίχισε €515.000, συμπεριλαμβανομένης μάλιστα και της επίπλωσης, δηλαδή €1.320 ανά τ.μ. (με την επίπλωση), διαφορά που δεν φαίνεται να μπορεί να αποδοθεί στο αυξημένο εργατικό κόστος, λόγω της υπερωριακής εργασίας και της ιδιαίτερης κατάστασης που επικρατούσε λόγω δυσκολίας παραγγελίας υλικών από το εξωτερικό.

ε. Στην απαντητική επιστολή του, ημερ. 10.6.2020, ο Γενικός Εκτελεστικός Διευθυντής του ΟΚΥΠΥ μάς πληροφόρησε, όπως αναφέρουμε και πιο πάνω, ότι το ΔΣ του ΟΚΥΠΥ έτυχε ενημέρωσης και ενέκρινε την εκτέλεση του έργου σε συνεδρία του στις 30.3.2020. Ωστόσο, από τη μελέτη των εν λόγω πρακτικών δεν προκύπτει ότι το ΔΣ έλαβε οποιαδήποτε σχετική απόφαση για εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου και ουδέποτε ενέκρινε, ούτε καν συζήτησε, το ενδεχόμενο προσφυγής στη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 29 του Νόμου Ν.73(Ι)/2016, είτε για τους Συμβούλους, είτε για τον Εργολάβο. Επίσης, ουδέποτε έλαβε απόφαση για ανάθεση σύμβασης είτε στον Αρχιτέκτονα είτε στον Εργολάβο. Υπήρξε ουσιαστικά πλήρης παραγνώριση του ΔΣ.

στ. Κατά την έκδοση της παρούσας Έκθεσης, η υπό αναφορά ΜΕΘ έχει εξοπλιστεί και λειτουργεί ως κανονική Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, όχι όμως ως ΜΕΘ για νοσηλεία ασθενών από τη νόσο COVID-19.

4.4 Πρόγραμμα για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακών εξετάσεων COVID-19 των εργαζομένων στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας

Σημειώνεται, καταρχάς, ότι για τη διενέργεια των μοριακών εξετάσεων COVID-19 των εργαζομένων στον ΟΚΥΠΥ, τα ευρήματα της Υπηρεσίας μας βασίστηκαν σε στοιχεία τα οποία λήφθηκαν από τον ΟΚΥΠΥ, ως αναθέτουσα αρχή για τη διεκπεραίωση της όλης διαδικασίας.

Ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας, στο πλαίσιο της παρούσας Έκθεσης, αφορά στη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης και όχι στην απόφαση των αρμοδίων για την αναγκαιότητα του εν λόγω προγράμματος, εφόσον αυτή αφορά σε εξειδικευμένο θέμα, το οποίο δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητές μας.

4.4.1 Ιστορικό

Διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων

Μετά το ξέσπασμα της πανδημίας, στις 9.4.2020 ο Γενικός Εκτελεστικός Διευθυντής (ΓΕΔ) του ΟΚΥΠΥ ενημέρωσε με επιστολή του την Προϊστάμενη της Μονάδας Αγορών και Προμηθειών του Οργανισμού ότι, μετά από συνεννόηση με το Υπουργείο Υγείας, την ίδια ημέρα, αποφασίστηκε η διεξαγωγή 6.500 διαγνωστικών εξετάσεων COVID-19 σε εργαζόμενους του Οργανισμού. Της ζήτησε επίσης όπως, μετά από επικοινωνία με τα μεγαλύτερα σε δυναμικότητα εργαστήρια, το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ) και NIPD Genetics Ltd και μετά από διαπραγμάτευση της προσφερόμενης τιμής, να προχωρήσει με τη σύναψη σύμβασης με τα πιο πάνω εργαστήρια για την εκτέλεση 6.500 μοριακών εξετάσεων. Οι πιο πάνω συμβάσεις αφορούσαν στην εκτέλεση 4.700 μοριακών εξετάσεων από το ΙΝΓΚ στην τιμή των €75/εξέταση, χωρίς τη δειγματοληψία και 1.800 μοριακών εξετάσεων από το εργαστήριο NIPD Genetics Ltd στην τιμή των €110/εξέταση συμπεριλαμβανομένης της δειγματοληψίας. Ενόψει του γεγονότος ότι ο εν λόγω έλεγχος θα έπρεπε να αρχίσει, όπως ανέφερε, στις 12.4.2020, ζήτησε την άμεση υπογραφή των σχετικών συμβάσεων. Στην πιο πάνω επιστολή του, ο ΓΕΔ του Οργανισμού επισύναψε και τη σχετική με τα πιο πάνω αλληλογραφία, η οποία αποτελείται από δύο ηλεκτρονικά μηνύματα, ένα του ιδίου προς το ΙΝΓΚ και ένα από το NIPD Genetics Ltd προς τον ίδιο.

Το πρώτο ηλεκτρονικό μήνυμα είχε σταλεί από τον ΓΕΔ του ΟΚΥΠΥ προς τον Γενικό Εκτελεστικό Ιατρικό Διευθυντή του ΙΝΓΚ με ημερ. 9.4.2020, με το οποίο τον πληροφορούσε σε συνέχεια σχετικής τους επικοινωνίας της ίδιας ημέρας, για την πρόθεσή τους να διεξάγουν 6.500 διαγνωστικές εξετάσεις COVID-19 σε εργαζόμενους του Οργανισμού στο εργαστήριό τους. Ενόψει του γεγονότος ότι τους είχαν υποβάλει τιμή €100/εξέταση με την οποία συμφωνούσαν, ζήτησε να εξετάσουν το ενδεχόμενο μείωσης της πιο πάνω τιμής, λαμβάνοντας υπόψη και τον συνολικό αριθμό εξετάσεων που θα διενεργούνταν, αναφέροντας ότι η δειγματοληψία θα οργανωνόταν από τον ίδιο τον ΟΚΥΠΥ.

Πέραν του πιο πάνω ηλεκτρονικού μηνύματος και της υπογεγραμμένης σύμβασης για το ποσό των €75/εξέταση, χωρίς τη δειγματοληψία, με ημερομηνία έναρξης στις 12.4.2020 και λήξη με την ολοκλήρωση 4.700 εξετάσεων, δεν μας έχει σταλεί οποιαδήποτε άλλη αλληλογραφία με το ΙΝΓΚ.

Το δεύτερο ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερ. 10.4.2020, είχε σταλεί από το NIPD Genetics Ltd στον ΓΕΔ του ΟΚΥΠΥ, στο οποίο αναφερόταν, μεταξύ άλλων, ότι σε συνέχεια προηγούμενής τους επικοινωνίας, υπέβαλαν την οικονομική προσφορά τους για τη διενέργεια της υπό αναφορά εξέτασης στους εργαζόμενους του Οργανισμού, η οποία ανερχόταν σε €110+ΦΠΑ/εξέταση, συμπεριλαμβανομένης της δειγματοληψίας. Τον πληροφόρησε επίσης για τη μέθοδο την οποία χρησιμοποιούσε το εργαστήριό τους και για τις σχετικές διαπιστεύσεις που αυτή έχει, καταγράφοντας και τη διαδικασία την οποία ακολουθούν.

Πέραν του πιο πάνω ηλεκτρονικού μηνύματος και της υπογεγραμμένης σύμβασης για το ποσό των €110+ΦΠΑ/εξέταση, συμπεριλαμβανομένης της δειγματοληψίας, με ημερομηνία έναρξης

στις 12.4.2020 και λήξη με την ολοκλήρωση 1.800 εξετάσεων, δεν μας έχει σταλεί οποιαδήποτε άλλη αλληλογραφία με το εργαστήριο NIPD Genetics Ltd. Σημειώνεται ότι ενώ και στις δύο συμβάσεις αναγράφεται στην εκτύπωση του κειμένου ότι τα αποτελέσματα θα πρέπει να εκδίδονται εντός 48 ωρών μετά τη δειγματοληψία, στη σύμβαση με το εργαστήριο NIPD Genetics Ltd η πιο πάνω πρόνοια είναι διαγραμμένη και τροποποιημένη με το χέρι σε 72 ώρες, φέροντας μια υπογραφή, χωρίς να μπορεί να διαπιστωθεί από ποιον έγινε η αλλαγή και γιατί.

Παρατηρήσεις/διαπιστώσεις:

Από τα πιο πάνω παρατηρούμε/διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

α. Η ανάθεση των δύο συμβάσεων, με βάση τα στοιχεία τα οποία μας έχουν υποβληθεί από τον ΟΚΥΠΥ, φαίνεται να έγινε χωρίς να έχουν ακολουθηθούν οι πρόνοιες της περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσίας, την οποία υποχρεούται να ακολουθεί ο ΟΚΥΠΥ, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, το οποίο μάλιστα στην παρούσα φάση επιχορηγείται και στηρίζεται οικονομικά από το κράτος. Το κατελείγον και οι ιδιάζουσες συνθήκες, οι οποίες επικρατούσαν επί καιρώ πανδημίας, δεν αποτελούν λόγο για να παρακάμπτεται η πιο πάνω νομοθεσία, αφού σε αυτήν περιλαμβάνονται πρόνοιες οι οποίες παρέχουν στις αναθέτουσες αρχές τη δυνατότητα, μέσω των προβλεπόμενων διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων, να είναι πιο ευέλικτες, σε σχέση με τις διαδικασίες που θα έπρεπε να τηρηθούν υπό κανονικές συνθήκες.

Ακόμη δε και στις περιπτώσεις που η ίδια η πιο πάνω νομοθεσία προβλέπει εξαίρεσή τους, που δεν έχουν υποβληθεί στοιχεία τα οποία να υποδηλούν ότι η προκειμένη περίπτωση εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι βασικές αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και της χρηστής διοίκησης, οι οποίες δεν φαίνεται, με βάση τα πιο πάνω, να έχουν εφαρμοστεί στην προκειμένη περίπτωση.

Από τη διερεύνηση του θέματος της διενέργειας παρόμοιων αναλύσεων από το Υπουργείο Υγείας, για την οποία γίνεται αναλυτική αναφορά σε άλλο σημείο της παρούσας Έκθεσης, το Υπουργείο, μέσω της Διεύθυνσης Αγορών και Προμηθειών του, έχει εφαρμόσει και ακολουθήσει κατά ένα πολύ μεγάλο ποσοστό τις προβλεπόμενες από τη σχετική νομοθεσία διαδικασίες, παρόλο ότι είχε αναλάβει το βάρος διεξαγωγής πολύ περισσότερων αναλύσεων και κάτω από δυσμενέστερες συνθήκες από την παρούσα.

β. Με βάση στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται σε άλλο σημείο στην παρούσα Έκθεση και αφορούν στις αναλύσεις τις οποίες διεξήγαγε το Υπουργείο Υγείας, κατά την περίοδο σύναψης των πιο πάνω συμβάσεων του ΟΚΥΠΥ υπήρχαν ακόμα πέντε εργαστήρια τα οποία τηρούσαν τις προϋποθέσεις εγγραφής στον κατάλογο των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (ΙΥΥΔΥ), τα οποία θα μπορούσαν να διενεργήσουν τις εν λόγω εξετάσεις. Παρόλα αυτά, ο ΟΚΥΠΥ προχώρησε στην ανάθεση των δύο συμβάσεων χωρίς να φαίνεται να έχει διεξάγει προς τούτο οποιαδήποτε έρευνα αγοράς, η οποία ήταν ήδη διαθέσιμη μέσω του Υπουργείου Υγείας.

γ. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, σημειώνουμε επίσης και το γεγονός ότι ενώ είχαμε ζητήσει γραπτώς από τον ΟΚΥΠΥ από τις 16.3.2020 να μας πληροφορήσει για τους σχεδιασμούς/μέτρα/ενέργειες στις οποίες έχει προβεί για την επιτυχή διαχείριση των υφιστάμενων

συμβάσεων του Υπουργείου Υγείας, για τις οποίες θα το υποκαταστήσει ως Αναθέτουσα Αρχή και να μας υποβάλει ανάλογα με τα πιο πάνω στοιχεία/πληροφόρηση για την εκ μέρους του επιτυχή προκήρυξη και ανάθεση νέων διαγωνισμών και τη διαχείριση των αντίστοιχων συμβάσεων που θα προκύψουν από αυτούς, τα οποία να αφορούν, μεταξύ άλλων, στη δημιουργία και λειτουργία των αρμοδίων προς τούτο οργάνων (Τομέα/Κλάδου/Διεύθυνσης Προσφορών, Επιτροπές Ετοιμασίας Προδιαγραφών, Επιτροπές Αξιολόγησης, Συμβούλιο Προσφορών, Επιτροπές Παραλαβής, Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων κλπ.), η πιο πάνω πληροφόρηση στάλθηκε στην Υπηρεσία μας 3 μήνες μετά, με μια αδικαιολόγητη, κατά την άποψή μας, καθυστέρηση στην παροχή της πιο πάνω σημαντικής πληροφόρησης από τον ΟΚΥΠΥ, γεγονός το οποίο καθιστούσε τον έλεγχο των σχετικών ενεργειών του από την Υπηρεσία μας δύσκολο και μη παραγωγικό.

Σχόλια Αναθέτουσας Αρχής:

Ο Πρόεδρος του ΟΚΥΠΥ, με επιστολή του, ημερ. 27.7.2020, μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- ♦ Η ραγδαία και γρήγορη εξάπλωση της πανδημίας την τότε χρονική στιγμή, είχε καταστήσει επιτακτική την ανάγκη εξέτασης των εργαζομένων στον Οργανισμό, ως ήταν άλλωστε η παρότρυνση του Υπουργού Υγείας προς τον ΓΕΔ του ΟΚΥΠΥ τον Απρίλιο του 2020, στη βάση των βέλτιστων πρακτικών και συστάσεων για έλεγχο όλων των επαγγελματιών υγείας, αλλά και αίτημα των ιατρών του ΟΚΥΠΥ, αναφέροντάς μας αναλυτικά και άλλους λόγους που καθιστούσαν επιτακτική την ανάγκη διενέργειας των εν λόγω αναλύσεων στο προσωπικό του ΟΚΥΠΥ.

Σημειώνουμε ότι οι πιο πάνω λόγοι δεν αναφέρονται αναλυτικά στην παρούσα Έκθεση, αφού αυτή καθ' εαυτή η εν λόγω ανάγκη δεν αποτελεί μέρος του αντικειμένου του ελέγχου μας, αλλά ούτε και έχει σε κανένα στάδιο αμφισβητηθεί εκ μέρους της Υπηρεσίας μας.

- ♦ Οι ισχυρισμοί ή/και διαπιστώσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ή/και τα συμπεράσματά της στην παρούσα Έκθεση, περί αυθαίρετης ή/και ανέλεγκτης συμπεριφοράς του ΓΕΔ του ΟΚΥΠΥ να διεξάγει μόνος του τη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την αγορά των υπό αναφορά υπηρεσιών, είναι ανυπόστατοι ή/και αβάσιμοι, καθότι υπήρξε σχετική εξουσιοδότηση ή/και άδεια ή/και έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ προς τον ΓΕΔ, για να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη διενέργεια των εν λόγω αναλύσεων και κατ' επέκταση για τη διαχείριση των θεμάτων διαγωνισμού που θα οδηγούσαν στην ανάθεση της σύμβασης. Σχετικά με τα πιο πάνω, μας παράπεμψε στο σχετικό άρθρο της περί Ίδρυσης του ΟΚΥΠΥ νομοθεσίας, με βάση την οποία το Συμβούλιο δύναται, με απόφασή του, να εκχωρεί στον ΓΕΔ την άσκηση οποιωνδήποτε εξουσιών και αρμοδιοτήτων, περιλαμβανομένης της υπογραφής εκ μέρους του και της σφράγισης με τη σφραγίδα του Οργανισμού κάθε σύμβασης, δημόσιας σύμβασης ή πράξης, καθώς και στα πρακτικά συνεδρίας του Συμβουλίου, ημερ. 14.4.2020.

Σχολιάζοντας τα πιο πάνω, παρατηρούμε ότι οι ενέργειες του ΓΕΔ, για την ανάθεση των συμβάσεων, είχαν αρχίσει και ολοκληρωθεί πριν την πιο πάνω απόφαση του Συμβουλίου, ημερ. 14.4.2020, αφού η αλληλογραφία με τα δύο εργαστήρια έγινε στις 9.4.2020 και

10.4.2020, ενώ οι δύο συμβάσεις υπογράφηκαν στις 10.4.2020 και 11.4.2020. Από τα πιο πάνω επιβεβαιώνονται οι παρατηρήσεις/διαπιστώσεις της Υπηρεσίας μας, ότι ο ΓΕΔ είχε από μόνος του χειριστεί την εν λόγω διαδικασία, κατά παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας, αφού δεν είχε προς τούτο εξασφαλίσει εκ των προτέρων την έγκριση του Συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ.

- ◆ Όσον αφορά στο ζήτημα της ισχυριζόμενης από την Υπηρεσία μας διαπίστωσης της μη τήρησης των διαδικασιών στην προκειμένη περίπτωση, ο Πρόεδρος του ΟΚΥΠΥ μάς παρέπεμψε στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) 2020/C 108 1/01, στην οποία, με βάση τη δική τους ερμηνεία, αναφέρεται ξεκάθαρα ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση επιτρέπει τη διαπραγμάτευση απευθείας με τους δυνητικούς αναδόχους, χωρίς να ισχύουν διαδικαστικές απαιτήσεις, ούτως ώστε οι αγοραστές του δημόσιου τομέα να αγοράζουν το ταχύτερο δυνατό αγαθά και υπηρεσίες που συνδέονται με την κρίση της νόσου COVID-19. Συνεπώς, μας ανέφερε, η διαδικασία που ακολουθήθηκε από τον ΟΚΥΠΥ ήταν σύμφωνη με τις πιο πάνω οδηγίες της ΕΕ, που στόχο έχουν την παροχή εναλλακτικών επιλογών και δυνατοτήτων ευελιξίας στο πλαίσιο σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Σχολιάζοντας τα πιο πάνω παρατηρούμε ότι, ναι μεν η πιο πάνω Ανακοίνωση της ΕΕ δίδει τη δυνατότητα/κατεύθυνση στις Αναθέτουσες Αρχές να χρησιμοποιήσουν τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, λόγω του κατεπείγοντος που προέκυψε από την πανδημία, ωστόσο αυτό δεν σημαίνει ότι μπορούν να παρακάμπτονται οι απαιτήσεις της νομοθεσίας για τις προϋποθέσεις που τίθενται για την εν λόγω διαδικασία, όπως περιγράφεται πιο πάνω για την προκειμένη περίπτωση.

- ◆ Όσον αφορά στην παρατήρηση ότι, κατά την περίοδο σύναψης των δύο συμβάσεων από τον ΟΚΥΠΥ υπήρχαν ακόμη πέντε εργαστήρια, τα οποία τηρούσαν τις προϋποθέσεις εγγραφής στον κατάλογο των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (ΙΥΥΔΥ), τα οποία θα μπορούσαν να διενεργήσουν τις εν λόγω εξετάσεις, μας πληροφόρησαν ότι μετά από παρότρυνση του Υπουργού Υγείας, στη βάση των βέλτιστων πρακτικών και συστάσεων για έλεγχο όλων των επαγγελματιών υγείας και με τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, οι εν λόγω 6.500 εξετάσεις θα έπρεπε να διεκπεραιωθούν αμέσως και εντός προθεσμίας 7-10 ημερών και συνεπώς τα εργαστήρια θα έπρεπε να έχουν τη δυνατότητα διενέργειας άνω των 700 εξετάσεων ημερησίως για να μπορούν να τις αναλάβουν. Επίσης, με βάση ενημέρωση που είχαν από τη Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών του Υπουργείου Υγείας, τη μεγαλύτερη δυνατότητα διεκπεραίωσης των εν λόγω εξετάσεων είχαν τα δύο εργαστήρια στα οποία είχαν ανατεθεί οι συμβάσεις (INGK και NIPD Genetics Ltd), ενώ γνώριζαν ότι τα εργαστήρια με τα οποία δεν είχαν συμβληθεί είχαν συνάψει στις 10.4.2020 σύμβαση με το Υπουργείο Υγείας και, ως εκ τούτου, η δυνατότητά τους για διεκπεραίωση άλλων εξετάσεων κατά τη συγκεκριμένη περίοδο ήταν σαφώς αδύνατη ή/και μειωμένη. Όσον αφορά στη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων στα δύο εργαστήρια, μας πληροφόρησαν ότι αυτή βασίστηκε στις υποβληθείσες τιμές, στη δυνατότητα των εργαστηρίων, καθώς και στη διαθεσιμότητα των απαιτούμενων αναλωσίμων από τον ΟΚΥΠΥ, αφού για τις εξετάσεις που διεκπεραίωνε το

ΙΝΓΚ, η δειγματοληψία γινόταν από τον ίδιο τον ΟΚΥΠΥ. Σημειώνεται ότι, τελικά, από τα δύο πιο πάνω εργαστήρια διενεργήθηκαν περίπου 3.500 εξετάσεις, ενώ περίπου 2.300 εξετάσεις διενεργήθηκαν από τα μικροβιολογικά εργαστήρια του ΟΚΥΠΥ.

Σχολιάζοντας τα πιο πάνω, σημειώνουμε ότι η ορθή πρακτική διερεύνησης της δυνατότητας των πιο πάνω εργαστηρίων θα έπρεπε, κατά την άποψή μας, να βασιστεί στην επικοινωνία του ΟΚΥΠΥ μαζί τους, όπως έγινε και με τα δύο εργαστήρια στα οποία ανατέθηκε τελικά η σύμβαση και όχι σε δικά τους συμπεράσματα, στη βάση πληροφόρησης από τρίτους. Επίσης, σημειώνουμε ότι στις περιπτώσεις των αναθέσεων των εξετάσεων από το Υπουργείο Υγείας, για τις οποίες γίνεται αναφορά στην παρ. 4.2 της παρούσας Έκθεσης, ζητείτο από όλα τα εγκεκριμένα εργαστήρια προσφορά, η οποία ανατίθετο στη βάση της υποβληθείσας τιμής και της δυνατότητας του καθενός, πρακτική η οποία συνέτεινε σε μεγάλο βαθμό και στη μείωση των τιμών, όπως αναλύεται στην παρούσα Έκθεση.

- ◆ Η θέση του ΟΚΥΠΥ είναι ότι ενήργησε κατόπιν συνεννόησης με το Υπουργείο Υγείας και αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω δεδομένα προχώρησε με την ανάθεση στα πιο πάνω εργαστήρια των συμβάσεων για τη διενέργεια των εν λόγω εξετάσεων, πετυχαίνοντας με τον τρόπο αυτό να διασφαλίσει χαμηλότερη τιμή από το πλαφόν της τιμής για τα τεστ που είχαν διενεργηθεί από το ΙΝΓΚ.
- ◆ Όσον αφορά στην παρατήρησή μας για την καθυστέρηση στην υποβολή της πληροφόρησης, σχετικά με τους σχεδιασμούς/μέτρα/ενέργειες στις οποίες έχει προβεί ο ΟΚΥΠΥ για την επιτυχή διαχείριση των υφιστάμενων συμβάσεων του Υπουργείου Υγείας, για τις οποίες θα το υποκαταστήσει ως Αναθέτουσα Αρχή, η οποία σημειώνεται ότι μας υποβλήθηκε με τρεις και πλέον μήνες καθυστέρηση, ο Πρόεδρος του ΟΚΥΠΥ μάς πληροφόρησε ότι σε καμία περίπτωση δεν ήταν σκοπός του Οργανισμού να δυσχεραίνει το έργο της Υπηρεσίας μας κατά τον έλεγχο των ενεργειών του, σχετικά με τα υπό κρίση ζητήματα. Αντιθέτως, ανέμεναν την τελική έγκριση της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ), αναφορικά με την υποκατάσταση των συμβάσεων του Υπουργείου Υγείας, καθώς και τη δημιουργία αρχείου της Μονάδας Αγορών και Προμηθειών και την οργάνωση του χρονικού πλαισίου των αποσπάσεων του εκπαιδευμένου στη διαχείριση συμβάσεων προσωπικού, προκειμένου να έχουμε καλύτερη εικόνα της κατάστασης.

Σχολιάζοντας τα πιο πάνω, παρατηρούμε ότι παρόλο που ο ΟΚΥΠΥ ανέλαβε τη διαχείριση των δημόσιων νοσηλευτηρίων από την 1.1.2019, με μία μεταβατική περίοδο ανάληψης της διαχείρισης των διαγωνισμών/συμβάσεων για την κάλυψη των αναγκών τους, εντούτοις μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης δεν είχε, κατά την άποψή μας, οργανωθεί κατάλληλα/ικανοποιητικά για να αναλάβει με επιτυχία τον πιο πάνω πολύ σοβαρό και απαιτητικό τομέα.

Όσον αφορά στην αναφορά ότι ανέμεναν την τελική έγκριση της ΚΕΑΑ για την υποκατάσταση των συμβάσεων του Υπουργείου Υγείας για να μας υποβάλουν τη σχετική πληροφόρηση, αυτό δεν τεκμηριώνεται από τα γεγονότα, αφού το σχετικό αίτημα είχε υποβληθεί αρχικά από τη Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών του Υπουργείου Υγείας στις 19.5.2020 στην ΚΕΑΑ, η οποία, αφού το εξέτασε στις 27.5.2020, πληροφόρησε την ίδια ημέρα τη Γενική Διευθύντρια του

Υπουργείου Υγείας ότι δεν είχε οποιαδήποτε παρατήρηση, ζητώντας όπως υποβληθεί ενώπιόν της πίνακας με τις συμβάσεις που θα μεταβιβάζονταν και εκφράζοντας παράλληλα και τον προβληματισμό της κατά πόσο ο ΟΚΥΠΥ διέθετε την υποδομή και τη στελέχωση για την ομαλή διαχείριση των συμβάσεων αυτών.

Στις 3.6.2020, η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας απέστειλε στον Πρόεδρο και τα Μέλη της ΚΕΑΑ επιστολή, με την οποία τους υπέβαλε καταλόγους με συμβάσεις, οι οποίες αφορούσαν εξ' ολοκλήρου στον ΟΚΥΠΥ, αναφέροντας ότι με την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποκατάστασης συμβάσεων ανά ανάδοχο, θα τους κοινοποιείται για ενημέρωση σχετικός πίνακας.

Όσον αφορά στο θέμα του προβληματισμού της ΚΕΑΑ για τη δυνατότητα διαχείρισης των σχετικών συμβάσεων από τον ΟΚΥΠΥ, αυτό το είχε παραπέμψει στον ΟΚΥΠΥ για να απαντήσει, λόγω αρμοδιότητας.

Σημειώνουμε τέλος ότι, για το θέμα της τροποποίησης του όρου της μιας εκ των δύο συμβάσεων, ο οποίος αφορούσε στον χρόνο έκδοσης των αποτελεσμάτων από εντός 48 ωρών σε 72 ώρες μετά τη δειγματοληψία, χωρίς να μπορεί να διαπιστωθεί από ποιον έγινε η αλλαγή και γιατί, ο οποίος αποτελεί, κατά την άποψή μας, ουσιώδη όρο της σύμβασης, δεν γίνεται κανένα σχόλιο/αναφορά στην πιο πάνω απάντηση του ΟΚΥΠΥ.

4.4.2 Συμπεράσματα και συστάσεις

Όπως αναφέρεται στην παρούσα Έκθεσή μας και για τα υπόλοιπα υπό διερεύνηση θέματα, η Υπηρεσία μας αντιλαμβάνεται πλήρως τις ιδιόζουσες συνθήκες κάτω από τις οποίες έγιναν οι διαδικασίες αγοράς των υπηρεσιών διενέργειας των μοριακών εξετάσεων COVID-19 κατά την περίοδο της πανδημίας, πόσο μάλλον στην προκειμένη περίπτωση όπου αυτές αφορούσαν σε εργαζομένους στον ΟΚΥΠΥ, δηλαδή ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό.

Ωστόσο, ακόμα και για τις περιπτώσεις/συνθήκες αυτές, η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων παρέχει στις αναθέτουσες αρχές τη δυνατότητα, μέσω των προβλεπόμενων διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων, να είναι πιο ευέλικτες, σε σχέση με τις διαδικασίες, οι οποίες θα έπρεπε να τηρηθούν υπό κανονικές συνθήκες, δίδοντάς τους τη δυνατότητα χρήσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, με βάση το Άρθρο 29(2)(γ) του Νόμου Ν.73(Ι)/2016⁵, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης που είχε προκύψει λόγω της πανδημίας. Η διαδικασία διαπραγμάτευσης, ωστόσο, διέπεται από τις πρόνοιες του Κανονισμού 13 της ΚΔΠ 242/2012, στον οποίο αναφέρεται η

⁵ **29.(2)** Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις:

(γ) στο μέτρο που είναι απολύτως αναγκαίο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα τα οποία η αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιστάσεις τις οποίες επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για τη δικαιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης, σε καμία περίπτωση, απορρέουν από δική τους ευθύνη.

διαδικασία υποβολής και έγκρισης του αιτήματος της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, κάτι το οποίο δεν έχει γίνει στην προκειμένη περίπτωση, την οποία, με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία, φαίνεται να έχει χειριστεί μόνος του ο ΓΕΔ του Οργανισμού.

Με βάση τις πιο πάνω παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μας, θεωρούμε ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν έχουν τηρηθεί οι πιο πάνω αρχές, ενώ ο τρόπος χειρισμού του θέματος δεν δίδει τη δυνατότητα επαρκούς ελέγχου της διαδικασίας, λόγω των περιορισμένων στοιχείων τα οποία είναι διαθέσιμα.

Σημειώνεται ότι το κατεπείγον της περίπτωσης και οι ιδιόζουσες συνθήκες, κάτω από τις οποίες έγινε η εν λόγω αγορά, δεν αναιρεί την υποχρέωση του ΟΚΥΠΥ να ακολουθεί νομότυπες διαδικασίες και να τηρεί τις αρχές της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης όλων των οικονομικών φορέων, αρχές που αποτελούν την πεμπτουσία της περί των δημοσίων συμβάσεων ευρωπαϊκής και κυπριακής νομοθεσίας.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι ο ΟΚΥΠΥ θα πρέπει να εφαρμόζει τόσο τη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων όσο και τις αρχές που τη διέπουν, ακόμα και σε ιδιόζουσες συνθήκες, όπως κατά την υπό εξέταση περίοδο, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό αφενός την ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων και αφετέρου τη διαφάνεια, διασφαλίζοντας, κατά το δυνατόν και το δημόσιο συμφέρον, καθιστώντας παράλληλα δυνατό τον έλεγχο από τα αρμόδια προς τούτο όργανα.

5. Γενικές συστάσεις

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι οι αρχές που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να εφαρμόζονται πιστά σε όλες τις περιπτώσεις και για όλες τις ανάγκες. Ακόμα και σε συνθήκες πανδημίας, όπως η υπό εξέταση περίοδος, ουσιαστικής σημασίας είναι η διασφάλιση αφενός της δημόσιας υγείας και αφετέρου η διαφάνεια και η ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων, διασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο το δημόσιο συμφέρον.

Η πιστή εφαρμογή των πιο πάνω αρχών πρέπει πάντοτε να τηρείται, εφόσον η σχετική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων δίδει τη δυνατότητα και τα κατάλληλα εργαλεία στις αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως των συνθηκών που επικρατούν.

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΥΓ/01/2020

Παράρτημα 1

Πίνακας 1
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ 1

	Συμμετέχοντες	Τιμή κατασκευαστών (ευρο)				Λόγος Αποκλεισμού
		1	2	3	4	
Π1	Vitaemed LTD	0,29				Δεν υποβλήθηκε οποιοδήποτε τεχνικό φυλλάδιο ή πιστοποιητικό που να τεκμηριώνεται συμμόρφωση με τις τεχνικές προδιαγραφές
Π2	AMV HEALATHCARE	1,184	1,184			1η πρόταση : Το προϊόν είναι με κορδόνια που δένουν και όχι με ελαστικά κορδόνια 2η πρόταση: εξωπραγματικής προσφερθείσας τιμής για παράδοση στη Κύπρο
Π3	K.A PYTHEVS LTD	0,285	0,285	0,285	0,285	1η πρόταση Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR . 2η πρόταση : Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR 3η προσφορά : πληρούσε τους όρους & τις τεχνικές προδιαγραφές - η εταιρεία ενημέρωσε ότι δεν θα μπορούσε να ανταποκριθεί αφού η κατασκευάστρια εταιρία αύξησε την τιμή και τον χρόνο παράδοσης στις 40 ημέρες.
Π4	MARIOS THEOCHARIDES LTD	0,4499				Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR - αλλά είναι κατηγορίας II
Π5	EN -ERGON SCIENTIFIC EES LTD	\$0,41				Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR - αλλά είναι κατηγορίας II , στο προϊόν δεν τεκμηριώνεται το unfolded , τα πιστοποιητικά είναι στα κινέζικα και σε φωτογραφία , δεν υποβλήθηκε το EN 14683
Π6	BIOMECA LTD	\$0,432				Το report για το fluid resistance είναι στα κινέζικα , Στο declaration of Conformity ο κωδικός είναι γενικά για τις μάσκες και όχι για το προσφερόμενο προϊόν.
Π7	BIOTRONICS	0,343				Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR - αλλά είναι κατηγορίας II Όροι πληρωμής εκτός προδιαγραφών
Π8	APOSTOLOS IOANNOU MEDICAL SUPPLIES LTD	0,58				Εξωπραγματική προσφερθείσα τιμή 300 000 τεμάχια θα παραδίδονταν άμεσα και οι υπόλοιπες θα μπορούσαν να παραχθούν Μάιο ενώ ζητείται άμεση παράδοση
Π9	S.STYLIANOU MEDISUPPLIES LTD	0,36				Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR - αλλά είναι κατηγορίας II
Π10	CARRIAREL TRADING LTD	0,36				Σύμφωνα με το έγγραφο CE κατασκευαστής επικαλείται συμμόρφωση με τον Κανονισμό 745/2017. Η έναρξη ισχύος του Κανονισμού αυτού θα ήταν στις 26 Μαΐου 2020 αλλά λόγω πανδημίας έχει πάρει αναβολή ενός έτους. Δεν υποβλήθηκε οποιοδήποτε τεχνικά φυλλάδια του προϊόντος για απόδειξη συμμόρφωσης με τις τεχνικές προδιαγραφές
Π11	GEORGE PETROU LTD	0,325	0,33	0,34		Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR .
Π12	PROTON MEDICAL (CYPRUS) LTD/1	0,49	0,49	0,49		Το πιστοποιητικό που κατατέθηκε είναι σύμφωνα με τον Κανονισμό 2016/425 για τα Μέσα Ατομικής Προστασίας Εξωπραγματική προσφερθείσα τιμή
Π13	PROTON MEDICAL (CYPRUS) LTD /2	0,36	0,36			Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR - αλλά είναι κατηγορίας II
Π14	ELINCOU DIAGNOSTICS LTD	0,69 (3000000)	0,64 (3000000)	0,59 (3000000)		Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR - αλλά είναι κατηγορίας II
Π15	ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΛΤΔ	0,3385 (150000)	0,3385 (150000)	0,3385 (600000)		Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR - αλλά είναι κατηγορίας II
Π16	LARDAS TRADING LIMITED	0,49 (400)	0,436 (1000000)	0,436 (2000000)	0,436 (6000000)	1η πρόταση : Εξωπραγματική προσφερθείσα τιμή 2η πρόταση : Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR- αλλά είναι κατηγορίας II
Π17	CYPRUS PHARMACEUTICAL ORGANIZATION LTD	-				Δεν έχει υποβληθεί τιμή
Π18	GRANDMINATOR PROMOTIONS LTD	-				Δεν έχει υποβληθεί τιμή , τα test report είναι στα κινέζικα , σε φωτογραφία που υποβλήθηκε στο εξωτερικό κουτί αναγράφεται ότι η μάσκα είναι τύπου I
Π19	DENTALCON LTD	0,338	0,348	0,43		Το προϊόν δεν είναι κατηγορίας IIR

Πίνακας 2

ΟΡΟΙ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ 1	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ 2
Γενικοί Όροι Συμμετοχής			
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Συνολική Ποσότητα	9 εκ	9 εκ
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Νόμισμα	Δ/Ε	Ευρώ
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Τόπος παράδοσης	Κίνα (άμεση παράδοση σε αεροδρόμιο της Κίνας, σε πόλη που θα τους υποδεχθεί)	Κύπρος (Αποθήκη Αναλώσιμων Λατσίων)
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Χρόνος Παράδοσης	Για άμεση παράδοση αναλόγως διαθεσιμότητας, χρόνου παράδοσης και τιμής μέχρι την κάλυψη του 9 εκ τεμαχίων	1η παράδοση - >=1.5 εκ - Μέχρι 30.4.2020 2η παράδοση - >= 3 εκ - Μέχρι 10.5.2020 Υπόλοιτα Μέχρι 30.5.2020
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Διαδικασία Ανάθεσης	Σε ένα ή περισσότερους Οικονομικούς Φορείς	Σε ένα Οικονομικό Φορέα (χαμηλότερη τιμή). Σε περίπτωση που δεν γίνει κατορθωτό να κατακυρωθούν όλες οι ποσότητες σε ένα ΟΦ, η ΑΑ δύναται να προχωρήσει σε κατακύρωση πέραν του ενός ΟΦ για κάλυψη των 9 εκ. τεμαχίων
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Τιμή	Να δηλωθούν Τιμές αναλόγως ποσότητας που θα προσφερθούν. Τιμή FOB - free of board (δηλαδή στην τιμή θα περιλαμβάνονται αποστολή, κόστος μεταφοράς, τοπικά έξοδα τελωνειακού ελέγχου, handling, αποθήκευση στις αποθήκες, air way bill)	Παράδοση στις αποθήκες της ΔΑΠ στην Κύπρο
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Διαδικασία Πληρωμής	Προπληρωμή μόνο για το 50% ανά τμηματική παράδοση. Το υπόλοιπο 50% με την παράδοση των προϊόντων στην Κύπρο	Προπληρωμή μόνο για το 50%. Το Υπόλοιπο 50% με την παράδοση
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Διάρκεια Ισχύος Προσφοράς	Δ/Ε	5 Εργάσιμες Μέρες
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Συμμόρφωση με τις προδιαγραφές	Πληροφορίες που θα κατατίθενται χωρίς τα τεχνικά φυλλάδια του προϊόντος για απόδειξη συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές, κωδικό προϊόντος και αυθεντικά πιστοποιητικά ότι κατασκευάζονται σύμφωνα με τα πρότυπα δεν θα λαμβάνονται υπόψη	Τεχνικά Φυλλάδια του προϊόντος
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Συσκευασία Προϊόντων	Βάση τις καινούργιες οδηγίες της Κίνας που εκδόθηκαν από την Κυβέρνηση της Κίνας την 1.4.2020	Δ/Ε
Γενικοί Όροι Συμμετοχής	Συζήτηση με τους ενδιαφερόμενους	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Τεχνικές Προδιαγραφές			
Τεχνικές Προδιαγραφές		Δ/Ε	Εγγραφή του προϊόντος από την Αρμόδια Αρχή στην οποία ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτούμενος αντιπρόσωπος έχει την έδρα του
Τεχνικές Προδιαγραφές		Δ/Ε	Δήλωση Συμμόρφωσης με την Ευρωπαϊκή οδηγία 93/42/EEC , στην οποία να δηλώνεται ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος στην κοινότητα
Τεχνικές Προδιαγραφές		Δ/Ε	EN ISO 13485:2016 ή ISO 13485:2016 της Κατασκευαστικής εταιρείας
Τεχνικές Προδιαγραφές		Δ/Ε	Συσκευασία : Φωτογραφίες της συσκευασίας πολλαπλής διανομής του προσφερόμενου προϊόντος θα πρέπει να υποβληθούν
Τεχνικές Προδιαγραφές		Να έχει υψηλή απόδοση φίλτραρίσματος βακτηριδίων : > 98% (BFE). Filtration efficiency : ASTM F2101, EN14683 σε κατηγορία IIR or equivalent	Δοκμές ελέγχου (test report) από ανεξάρτητο εργαστήριο στα όποια να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με το πρότυπο EN 14683/2019 και ότι τα προσφερόμενα προϊόντα κατηγοριοποιούνται σε τύπου IIR (Barrier Test - BFE% - EN 14683/2019 - Type IIR - >= 98)
Τεχνικές Προδιαγραφές		Αντίσταση στην Αναπνοή - Διαφορική Πίεση (Delta P ΔΡ) < 29,4% (Pa/cm), Breathability: MIL -M-36945C,EN14683 annex C, or equivalent	Δοκμές ελέγχου (test report) από ανεξάρτητο εργαστήριο στα όποια να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με το πρότυπο EN 14683/2019 και ότι τα προσφερόμενα προϊόντα κατηγοριοποιούνται σε τύπου IIR Physical Test - Differential Pressure - EN 14683/2019 - Type IIR - <60 Pa/cm ²)
Τεχνικές Προδιαγραφές		Να διασφαλίζεται η αδιαπερατότητα της μάσκας σε υγρά (fluid resistant layer) . Fluid resistance at minimum 120 mmHg pressure based on ASTM F1862-07, ISO 22609 or equivalent	Δοκμές ελέγχου (test report) από ανεξάρτητο εργαστήριο στα όποια να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με το πρότυπο EN 14683/2019 και ότι τα προσφερόμενα προϊόντα κατηγοριοποιούνται σε τύπου IIR Physical Test - Splash Resistance Pressure - EN 14683/2019 - Type IIR pass at >= 16.0 kPa (>120 mmHg)
Τεχνικές Προδιαγραφές	Τεχνικά Χαρακτηριστικά		Χειρουργικές Μάσκες IIR
Τεχνικές Προδιαγραφές	1	Να είναι επίπεδη με πλιέτα διαστάσεων: Length ≥ 175mm , Width folded ≥ 90mm , Width unfolded ≥ 170mm	Να είναι επίπεδη με πλιέτα διαστάσεων: Length ≥ 175mm , Width folded ≥ 90mm , Width unfolded ≥ 170mm
Τεχνικές Προδιαγραφές	2	Να αποτελείται τουλάχιστο στρωμάτων (3,4 or 5 ply) από μη χαρτί, μη υφασμάτινο υλικό (non woven)	Τουλάχιστο 3 στρωμάτων
Τεχνικές Προδιαγραφές	3	Με ελαστικά κορδόνια για συγκράτηση και εφαρμογή της μάσκας σε οποιοδήποτε μέγεθος κεφαλής και να μην κόβονται κατά την εφαρμογή της μάσκας	Ελαστικά κορδόνια
Τεχνικές Προδιαγραφές	4	Με ενσωματωμένο επιρρίνιο έλασμα με δυνατότητα ρύθμισης του για τέλεια και σταθερή εφαρμογής της μάσκας στη ράχη της μύτης	Επιρρίνιο έλασμα
Τεχνικές Προδιαγραφές		Να μην περιέχει λάτεξ (latex free)	Δ/Ε
Τεχνικές Προδιαγραφές		Να είναι υποαλλεργική ή tissue friendly	Δ/Ε
Τεχνικές Προδιαγραφές		Να είναι άοσμες (Odorless)	Δ/Ε
Τεχνικές Προδιαγραφές		Να μην δημιουργούν χνούδι (Lint Free) ή ελεγχόμενα χαμηλό (controlled partially lint free)	Δ/Ε

Πίνακας 3

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ 2

	Συμμετέχοντες	Τιμή (ευρο)	Λόγος Αποκλεισμού
Π1	BIOMECA LTD	0,4596	Ποσότητες και χρόνος παράδοσης είναι εκτός ζητούμενης.
Π2	CARRIERA LTD	0,58	Τεχνικά Φυλλάδια του προϊόντος Δεν πληροί τα τεχνικά χαρακτηριστικά Στον σκοπό δεν αναφέρει ότι η κατασκευάστρια εταιρεία κατασκευάζει χειρουργική μάσκα
Π3	CYPRUS PHARMACEUTICAL ORGANIZATION LTD	1,03	TYPE I αντί Type IIR Από τις φωτογραφίες οι διαστάσεις είναι μικρότερες
Π4	GPS WORLDWIDE LTD	0,464	Δεν υποβλήθηκε η δήλωση συμμόρφωσης με την Ευρωπαϊκή οδηγία 93/42/EC Δεν υποβλήθηκε EN ISO 13485:2016 ή ISO 13485:2016 της κατασκευάστριας εταιρείας Δεν αναγράφεται στη συσκευασία ο αντιπρόσωπος στην κοινότητα Δεν υποβλήθηκαν τεχνικά φυλλάδια
Π5	ELDO PHARMACEUTICA	0,44	Στο πιστοποιητικό EN ISO 13485:2016 ή ISO 13485:2016 της κατασκευάστριας εταιρείας δεν αναφέρεται ως πεδίο κατασκευής οι προστατευτικές μάσκες. Δεν υποβλήθηκαν φωτογραφίες του προσφερόμενου προϊόντος Δεν υποβλήθηκαν τεχνικά φυλλάδια Δεν αναγράφεται ο κωδικός του προϊόντος για τις δοκιμές ελέγχου από ανεξάρτητο εργαστήριο στα οποία να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με το πρότυπο EN 14683/2019 Δεν αναγράφεται ότι τα προσφερόμενα προϊόντα κατηγοριοποιούνται σε τύπου IIR.
Π6	PROTON MEDICAL (CYPRUS) LTD	0,56	Δεν αναφέρεται ο εξουσιοδοτούμενος αντιπρόσωπος στη κοινότητα στην Δήλωση συμμόρφωσης με την Ευρωπαϊκή οδηγία 93/402/EEC Δεν υποβλήθηκε EN ISO 13485:2016 ή ISO 13485:2016 της κατασκευάστριας εταιρείας Δεν υποβλήθηκαν φωτογραφίες του προσφερόμενου προϊόντος Δεν υποβλήθηκαν τεχνικά φυλλάδια
Π7	MARIOS THEOCHARIDES LTD	0,544	Πληροί όλους τους όρους Παράδοση : 1 500 000 μέχρι 30 Απριλίου / 3 000 000 μέχρι 10 Μαΐου / υπόλοιπες μέχρι 3 000 000 Στην επιστολή Ανάθεσης: 4 500 000 μέχρι 30 Απριλίου / 4 500 000 μέχρι 15 Μαΐου
Π8	ANTONIOS ACHIELLO - AXIA VELTURES GROUP LTD	\$0,60	Η τιμή είναι σε δολάρια Αμερικής αντί σε ευρώ και η τιμή μόνο για FOB (Free on Board) Το κόστος μεταφοράς από την Κίνα στις αποθήκες θα καθοριζόταν μετά την κατακύρωση Όλες οι δοκιμές ελέγχου που υποβλήθηκαν ήταν στα κινέζικα- δεν μπορούσαν να αξιολογηθούν Δεν υποβλήθηκαν τεχνικά φυλλάδια για τεκμηρίωση των χαρακτηριστικών του προϊόντος.

Πίνακας 4

A/A	Αρ. προσφοράς	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ	Ημερ. Αιτήματος	Διαδικασία	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΚΥΡΩΘΗ ΚΑΝ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ	Σχόλια
1	Γ.Τ.96/20	Αγορά Υπηρεσιών για την εκτέλεση της Μοριακής εξέταση COVID-19 σε δείγματα από πολίτες του Δήμου Αραδίππου		Απευθείας ανάθεση κατόπιν οδηγιών Υπουργού Υγείας	NIPD GENETICS	300	300	€100/εξέταση	€ 30.000,00	€ 30.000,00	
2	Γ.Τ.98/20	Αγορά Υπηρεσιών για τη εκτέλεση της Μοριακής εξέταση COVID-19 σε δείγματα από πολίτες της επαρχίας Πάφου	07/04/2020	Απευθείας ανάθεση κατόπιν οδηγιών Υπουργού Υγείας	NIPD GENETICS	1000	704	€50/εξέταση (επιχορήγηση 50%)	€ 35.200,00	€ 50.000,00	
					Ερευνητικό Κέντρο NIPD Genetics	6000	6441 (τιμολογήθηκαν μόνο 6000)	€110/εξέταση	€ 660.000,00	€ 660.000,00	Στις 22/04/2020 έγινε διαπραγμάτευση από την Γενική Διευθύντρια με το εργαστήριο με στόχο τη μείωση της τιμής αλλά χωρίς θετικό αποτέλεσμα
					C & S American Heart Institute Ltd	3940	4665 (τιμολογήθηκαν μόνο 3940)	€110/εξέταση	€ 433.400,00	€ 433.400,00	Στις 22/04/2020 έγινε διαπραγμάτευση από την Γενική Διευθύντρια με το εργαστήριο με στόχο τη μείωση της τιμής αλλά χωρίς θετικό αποτέλεσμα
				Κατανομή αναγκών στη βάση της δυναμικότητας των εργαστηρίων που μπορούσαν να εκτελέσουν τις εξετάσεις στη βάση ενημέρωσης από Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας. Ο καθορισμός της τιμής έγινε με βάση το κόστος της υπηρεσίας τη δεδομένη χρονική στιγμή (€100/ΤΕΣΤ +€10/ δειγματοληψία) και με μοναδικό μέτρο σύγκρισης τις εξετάσεις που διενεργούνταν στο ΙΓΝΚ. Συνοπτική διαδικασία με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016 (Διαδικασία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)	ACT-BIO labs partnership (Biomedical Laboratories Harris Harilaou, Andreas Adamou and clinical labs BIOCHECK-Tiggiridi	1340	1340	€110/εξέταση	€ 147.400,00	€ 147.400,00	Στις 22/04/2020 έγινε διαπραγμάτευση από την Γενική Διευθύντρια με το εργαστήριο με στόχο τη μείωση της τιμής αλλά χωρίς θετικό αποτέλεσμα
					Ινστιτούτο Γενετικής και Νευρολογίας Κύπρου	4000	4000	€85/εξέταση	€ 340.000,00	€ 340.000,00	Η τιμή διαμορφώθηκε από €100 σε €85 στις 15/04/2020
					Medifos Center of Laboratory Medicine and Molecural Diagnosis.	900	932 (τιμολογήθηκαν μόνο 900)	€110/εξέταση	€ 99.000,00	€ 99.000,00	Στις 22/04/2020 έγινε διαπραγμάτευση από την Γενική Διευθύντρια με το εργαστήριο με στόχο τη μείωση της τιμής αλλά χωρίς θετικό αποτέλεσμα
	Σ.Υ.31/20	Αγορά Υπηρεσιών για τη εκτέλεση της Μοριακής εξέταση COVID-19 σε δείγματα από πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας	10/04/2020		C.D. DNA Biomedica Science Lab	1300	1255	€110/εξέταση	€ 138.050,00	€ 143.000,00	Στις 22/04/2020 έγινε διαπραγμάτευση από την Γενική Διευθύντρια με το εργαστήριο με στόχο τη μείωση της τιμής αλλά χωρίς θετικό αποτέλεσμα

Α/Α	Αρ. προσφοράς	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ	Ημερ. Αιτήματος	Διαδικασία	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΚΥΡΩΘΗΚΑΝ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ	Σχόλια
3					MyGene Molecular Diagnostics	560	560	€110/εξέταση	€ 61.600,00	€ 61.600,00	Στις 22/04/2020 έγινε διαπραγμάτευση από την Γενική Διευθύντρια με το εργαστήριο με στόχο τη μείωση της τιμής αλλά χωρίς θετικό αποτέλεσμα
					Συναπτερισμός Bioanalysis Clinical Labs (Limassol), Tymvios Clinical Labs (Nicosia) and PZ Agariou Diagnostics	1120	1106	€110/εξέταση	€ 121.660,00	€ 123.200,00	Στις 22/04/2020 έγινε διαπραγμάτευση από την Γενική Διευθύντρια με το εργαστήριο με στόχο τη μείωση της τιμής αλλά χωρίς θετικό αποτέλεσμα
					Yiannoukas medical laboratories Ltd (Χημείο Γιαννουκά /Ομίλος Βιοϊατρική)	840	497	€110/εξέταση	€ 54.670,00	€ 92.400,00	Στις 22/04/2020 έγινε διαπραγμάτευση από την Γενική Διευθύντρια με το εργαστήριο με στόχο τη μείωση της τιμής αλλά χωρίς θετικό αποτέλεσμα
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Σ.Υ.31/20									€ 2.055.780,00	€ 2.100.000,00	
					NIPD GENETICS	1650	1650	€110/εξέταση 14/04/2020-10/05/2020	€ 181.500,00	€ 181.500,00	
				429		429	€75/εξέταση (11/05/2020-18/05/2020)	€ 32.175,00	€ 32.175,00		
				161		161	€70/εξέταση (19/05/2020)	€ 11.270,00	€ 11.270,00		
				2450		2450	€65/εξέταση (20/05/2020-08/06/2020)	€ 159.250,00	€ 159.250,00		
					ΣΥΝΟΛΑ	4690		€ 384.195,00	€ 384.195,00		
					Bioanalysis Clinical Labs	210	210	€110/εξέταση (14/04/2020-22/05/2020)	€ 23.100,00	€ 23.100,00	
				1157		1157	€90/εξέταση (23/04/2020-10/05/2020)	€ 104.130,00	€ 104.130,00		
				4		4	€75/εξέταση (11/05/2020-08/06/2020)	€ 300,00	€ 300,00		
					ΣΥΝΟΛΑ	1371		€ 127.530,00	€ 127.530,00		

Α/Α	Αρ. προσαφοράς	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ	Ημερ. Αιτήματος	Διαδικασία	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΚΥΡΩΘΗ ΚΑΝ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ	Σχόλια
4	Σ.Υ.32/20	Αγορά Υπηρεσιών για τη εκτέλεση της Μοριακής εξέταση COVID-19 σε επαναπατρισθέντες πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας	13/04/2020	Συνοπτική διαδικασία διαπραγμάτευσης με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016 λόγω κατεπείγοντος με 9 εργαστήρια και ανταποκρίθηκαν μόνο 5. Η ανάθεση γίνεται σε καθημερινή βάση λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμικότητα των εργαστηρίων και τα υπόλοιπα προγράμματα που τρέχουν από το Υ.Υ (Διαδικασία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)	Yiannoukas medical laboratories Ltd (Χημείο Γιαννουκά /Ομίλος Βιοϊατρική) Το εργαστήριο μείωσε την τιμή στα €75 αλλά δεν έγινε κάποια ανάθεση λόγω περιορισμό στις ημέρες δειγματοληψίας του εργαστηρίου)	350	350	€110/εξέταση	€ 38.500,00	€ 38.500,00	Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης έλασθηρά ανεβώρησαν την τιμή ανά εξέταση με στόχο την ανάθεση μεγαλύτερου αριθμού πτήσεων στο εργαστήριο τους. Οι μειώσεις των τιμών έγιναν αποδεκτές και προχωρούμε με τροποποίηση των συμβάσεων. Επίσης, δεν έχει ολοκληρωθεί ο επαναπαιρισμός και το ποσό αυτό θα αυξηθεί
					C.D. DNA Biomedica Science Lab	144	144	€110/εξέταση (14/04/2020-22/04/2020)	€ 15.840,00	€ 15.840,00	
					C.D. DNA Biomedica Science Lab	450	450	€95/εξέταση (23/04/2020-09/05/2020)	€ 42.750,00	€ 42.750,00	
					C.D. DNA Biomedica Science Lab	662	662	€75/εξέταση (10/05/2020-19/05/2020)	€ 49.650,00	€ 49.650,00	
					C.D. DNA Biomedica Science Lab	1293	1293	€65/εξέταση (20/05/2020-08/06/2020)	€ 84.045,00	€ 84.045,00	
					ΣΥΝΟΛΑ		2549		€ 192.285,00	€ 192.285,00	
					American Medical Center	378	378	€110/εξέταση (14/04/2020-22/04/2020)	€ 41.580,00	€ 41.580,00	
					American Medical Center	1255	1255	€100/εξέταση (23/05/2020-08/06/2020)	€ 125.500,00	€ 125.500,00	
					ΣΥΝΟΛΑ		1633		€ 167.080,00	€ 167.080,00	
					ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Σ.Υ.32/20						
					NIPD Genetics	1270	1322 (τιμολογήση μόνο για 1270)	€80/εξέταση	€ 101.600,00	€ 101.600,00	
					CD DNA BIOMEDICAL LAB	500	555 (τιμολόγηση μόνο 500)	€75/εξέταση	€ 37.500,00	€ 37.500,00	
					MyGEN	80	80	€80/εξέταση	€ 6.400,00	€ 6.400,00	

A/A	Αρ. προσφοράς	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ	Ημερ. Αιτήματος	Διαδικασία	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΚΥΡΩΘΗ ΚΑΝ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ	Σχόλια
5	Σ.Υ.36/20	Αγορά Υπηρεσιών για την εργαστηριακή εξέταση COVID-19 σε 2000 πολίτες σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη βάση των οδηγιών της παραγράφου 2(ν) του διατάγματος Αρ. 14 του 2020 (Κ.Δ.Π. 152/2020) με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016.	23/04/2020	Διαδικασία διαπραγμάτευσης στη βάση προκαταρκτικής διαβούλευσης η οποία προηγήθηκε της απόφασης με στόχο την καλύτερη οργάνωση και με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016. Η διαβούλευση/διαπραγμάτευση έγινε με τα εργαστήρια τα οποία είχαν τη δεδομένη στιγμή επικυρωποιημένη τη μέθοδο τους σύμφωνα με ενημέρωση που λάβαμε από το αρμόδιο τμήμα (Ι.Υ & Υ.Δ.Υ) Σημειώνεται ότι μετά τη λήψη της απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο έγινε εκ νέου διαπραγμάτευση θέτοντας κατώτερη τιμή τα €80. (Η διαδικασία έγινε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)	Bioanalysis Clinical Lab	150	150	€80/εξέταση	€ 12.000,00	€ 12.000,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Σ.Υ.36/20									€ 157.500,00	€ 157.500,00	
6	Π.Γ.03/20	Προσφοράς για την Αγορά Υπηρεσιών για την διενέργεια μοριακής εξέτασης COVID-19 σε τυχαία δειγματοληπτική έρευνα με βάση απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου (800 άτομα)	22/04/2020	Συνοπτική διαδικασία λόγω κατεπείγοντος με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016 ως επίσης και στα πλαίσια του άρθρου 16(4) του Ν73(Ι)/2016	ΟΚΥπΥ	308	295	€65,00/εξέταση (το πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει τη δειγματοληψία, η οποία παρέχεται από τα Ιατρεία Δημόσιας Υγείας)	€ 19.175,00	€ 20.020,00	
			22/04/2020	Συνοπτική διαδικασία διαπραγμάτευσης λόγω κατεπείγοντος με 9 εργαστήρια με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016	Bioanalysis Clinical Lab	492	472	€65,00/εξέταση (το πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει τη δειγματοληψία, η οποία παρέχεται από τα Ιατρεία Δημόσιας Υγείας)	€ 31.980,00	€ 31.980,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Π.Γ.03/20									€ 51.155,00	€ 52.000,00	

Α/Α	Αρ. προσφοράς	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ	Ημερ. Αιτήματος	Διαδικασία	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΚΥΡΩΗ ΚΑΝ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ	Σχόλια
7	Σ.Υ.39/20	Αγορά Υπηρεσιών για την υλοποίηση 20.000 εξετάσεων COVID-19 στα πλαίσια κατάρτισης στρατηγικού σχεδιασμού για τη σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016	30/04/2020	Διαδικασία διαπραγμάτευσης στη βάση προκαταρκτικής διαβούλευσης που προηγήθηκε πριν από την τελική λήψη απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο και με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016. Για το εν λόγω πρόγραμμα η διαβούλευση/διαπραγμάτευση με την αγορά έγινε 3 φορές με στόχο τη μείωση στην τιμή ανά εξέταση (Υποβολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)	NIPD GENETICS	16000	8872	€75/εξέταση	€ 665.400,00	€ 1.200.000,00	
					CD DNA BIOMEDICAL LAB	4000	1567	€75/εξέταση	€ 117.525,00	€ 300.000,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Σ.Υ.39/20									€ 782.925,00	€ 1.500.000,00	
8	Π.Β.19/20	Προσφορά για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακής εξέτασης COVID-19 σε μετανάστες που θα μεταφερθούν στο Κέντρο Φλοξινίας Μεταναστών «Πουρνάρι»	11/05/2020	Συνοπτική Διαδικασία με 4 εργαστήρια επαρχίας Λευκωσίας με βάση το άρθρο 90(γ) του Ν73(Ι)/2016 (υποβολή σε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή φαξ)	Diogenous Lab (C.D DNA Biomedical Science Lab)	200	200	€70/εξέταση	€ 14.000,00	€ 14.000,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Π.Β.19/20									€ 14.000,00	€ 14.000,00	
9	Σ.Υ.52/20	Προσφορά για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακής εξέτασης COVID-19 σε προσωπικό σχολικών μονάδων και μαθητές	07/05/2020	Διαδικασία διαπραγμάτευσης στη βάση προκαταρκτικής διαβούλευσης. Απευθυνθήκαμε σε 11 εργαστήρια με βάση το άρθρο 29(2)γ του Ν73(Ι)/2016 (Υποβολή σε κλειστό φάκελο στο αρχείο της ΔΑΠ)	NIPD Genetics	17200	15600 μέχρι σήμερα. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται 12/06/2020	€73/εξέταση	€ 1.255.600,00	€ 1.255.600,00	
					Bioanalysis	2800	1700 μέχρι σήμερα. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται 12/06/2020	€72,50/εξέταση	€ 203.000,00	€ 203.000,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Σ.Υ.52/20									€ 1.458.600,00	€ 1.458.600,00	
10	Π.Β.20/20	Προσφορά για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακής εξέτασης COVID-19 σε κρατικές στέγες/ιδρύματα και τον Άγιο Στέφανο	06/05/2020	Συνοπτική Διαδικασία, απευθυνθήκαμε σε 4 εργαστήρια με βάση το άρθρο 90(γ) του Ν73(Ι)/2016 (Υποβολή σε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)	Mediterranean Hospital	133	133	€60/εξέταση	€ 7.980,00	€ 7.980,00	
					Diogenous Lab (C.D DNA Biomedical Science Lab)	68	68	€68/εξέταση	€ 4.624,00	€ 4.624,00	
					BioIatriki Group (Yannioukas labs)	2	2	€75/εξέταση	€ 150,00	€ 150,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Π.Β.20/20									€ 12.754,00	€ 12.754,00	

A/A	Αρ. προσφοράς	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ	Ημερ. Αιτήματος	Διαδικασία	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΚΥΡΩΘΗΚΑΝ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ	Σχόλια
11	Σ.Υ.55/20	Προσφοράς για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση 10000 εξετάσεων για την ανίχνευση του SARS-COV-2 σε εργαζόμενους σε κομμωτήρια/ κουρεία/ ινστιτούτα αισθητικής και χώρους εστίασης	13/05/2020	Διαδικασία διαπραγμάτευσης με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016. Απευθυνθήκαμε σε όλα τα εργαστήρια τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο των Ι.Υ&Υ.Δ.Υ και έχουν επικαιροποιήσει τη μέθοδο τους (Ημερ. πρόσκλησης: 14/05/2020). Η υποβολή έγινε στα 15/05/2020 και ώρα 13:00, στο αρχείο της Δ.Α.Π.	NIPD GENETICS	10000	8640 μέχρι 06/06/2020. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται 12/06/2020	€65/εξέταση	€ 650.000,00	€ 650.000,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Σ.Υ.55/20									€ 650.000,00	€ 650.000,00	
12	Π.Α.150/20	Προσφορά για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μοριακής εξέτασης COVID-19 στα κέντρα ημερήσιας φροντίδας του συνδέσμου ευημερίας ατόμων με νοητική αναπηρία		Συνοπτική Διαδικασία, απευθυνθήκαμε σε 4 εργαστήρια με βάση το άρθρο 90(γ) του Ν73(Ι)/2016 (Υποβολή σε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)	Diogenous Lab (C.D DNA Biomedical Science Lab)	60	60	€65/εξέταση	€ 3.900,00	€ 3.900,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Σ.Υ.150/20									€ 3.900,00	€ 3.900,00	
13	Γ.Τ.136/20	Προσφορά για την Αγορά Υπηρεσιών για την διεκπεραίωση μοριακής εξέτασης COVID-19 σε εργαζόμενους το Πανεπιστήμιο Κύπρου.		Συνοπτική Διαδικασία, απευθυνθήκαμε στον ΟΚΥπΥ με βάση το άρθρο 90(γ) του Ν73(Ι)/2016 και άρθρο 16(4) του Ν73(Ι)/2016	ΟΚΥπΥ	500	201 μέχρι 09/06/2020. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται με τη δειγματοληψία και των 500	€65/εξέταση	€ 32.500,00	€ 32.500,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Γ.Τ.136/20									€ 32.500,00	€ 32.500,00	
14	Γ.Τ.144/20	Διαγωνισμός για την αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση εξέτασης COVID-19 στα κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας μεταναστών και εργαζόμενους στο χώρο των δικαστηρίων και του Συνδέσμου ατόμων με αυτισμό		Συνοπτική Διαδικασία, απευθυνθήκαμε σε 13 εργαστήρια με βάση το άρθρο 90(γ) του Ν73(Ι)/2016 (Υποβολή σε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)	Diogenous Lab (C.D DNA Biomedical Science Lab)	441	Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται με τη ολοκλήρωση των δειγματοληψιών	€59/εξέταση	€ 26.019,00	€ 26.019,00	
					MyGene Molecular Diagnostics	190	Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται με τη ολοκλήρωση των δειγματοληψιών	€53/εξέταση	€ 10.070,00	€ 10.070,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Γ.Τ.144/20									€ 36.089,00	€ 36.089,00	

Α/Α	Αρ. προσφοράς	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ	Ημερ. Αιτήματος	Διαδικασία	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΚΥΡΩΗ ΚΑΝ	ΑΡ. ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ	Σχόλια
15	Σ.Υ.60/20	Προσφορά για την Αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση μοριακών εξετάσεων COVID-19 στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου	02/06/2020	Διαδικασία διαπραγμάτευσης με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016. Απευθυνθήκαμε σε όλα τα εργαστήρια τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο των Ι.Υ&Υ.Δ.Υ και έχουν επικοιροποιήσει τη μέθοδο τους (Ημερ. πρόσκλησης: 03/06/2020). Η υποβολή έγινε στις 05/06/2020, στο αρχείο της Δ.Α.Π. Για το θέμα είχε προηγηθεί προκαταρκτική διαβούλευση με την αγορά	Mediterranean Hospital (Αεροδρόμιο Λάρνακας και Πάφου από 09/06/2020)	Δεν καθορίστηκε αριθμός εξετάσεων στο πρόγραμμα.	Η διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης είναι 1 μήνας και υπάρχει δικαίωμα ανανέωσης για ακόμη 1+1+1 μήνες	€60/εξέταση	Η πληρωμή γίνεται από τους επιβάτες με εξαίρεση τις πτήσεις επαναπατρισμού και τον τυχαίο δειγματοπτικό έλεγχο που θα πραγματοποιείται από 20/06/2020 και μετά σε επιβάτες προερχόμενους από χώρες της κατηγορίας Β	€ -	
					Bioanalysis (Αεροδρόμιο Λάρνακας από 20/06/2020 και Πάφου από 09/06/2020)			€60/εξέταση	€ -		
16	Σ.Υ.64/20	Αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση 10000 μοριακών εξετάσεων σε εργαζόμενους σε χώρους/επιχειρήσεις που επαναδραστηριοποιούνται στα πλαίσια της Β και Γ φάσης της στρατηγικής για σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων	03/06/2020	Διαδικασία διαπραγμάτευσης με βάση το άρθρο 29.2(γ) του Ν73(Ι)/2016. Απευθυνθήκαμε σε όλα τα εργαστήρια τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο των Ι.Υ&Υ.Δ.Υ και έχουν επικοιροποιήσει τη μέθοδο τους (Ημερ. πρόσκλησης: 03/06/2020) Η υποβολή έγινε στις 12/06/2020, στο αρχείο της Δ.Α.Π.	NIPD GENETICS	10000	Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται 12/07/2020	€50/εξέταση	€ 500.000,00	€ 500.000,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Σ.Υ.64/20									€ 500.000,00	€ 500.000,00	
ΣΥΝΟΛΑ						96287			€ 6.729.993,00	€ 7.506.933,00	

Πίνακας 5

Συνολικό ποσό που κατακυρώθηκε ανά εργαστήριο					
ΑΝΑΔΟΧΟΣ	Συνολικό ποσό κατακύρωσης	Συνολικός αρ. εξετάσεων που ανατέθηκαν	Ανώτερη τιμή εξέτασης	Κατώτατη τιμή εξέτασης	Μέση τιμή εξέτασης
NIPD Genetics	4.831.395	66.460	110	50	81,08
C.D DNA Biomedical Science Lab	721.328	9.118	110	59	78,82
American Medical Center	600.480	5.573	110	100	106,67
Bioanalysis Clinical Labs	374.510	4.813	110	60	78,93
ΙΓΝΚ	340.000	4.000	85	85	85,00
Συνεταιρισμός Εργαστηρίων ACT-BIO	147.400	1.340	110	110	110,00
Όμιλος Βιοϊατρική (Χημεία Γιαννουκά)	131.050	1.192	110	75	98,33
Συνεταιρισμός Bioanalysis, Tymvios and PZ Agariou	123.200	1.120	110	110	110,00
Medifos Center	99.000	900	110	110	110,00
MyGene Molecular Diagnostics	78.070	830	110	53	81,00
ΟΚΥΠΥ	52.520	808	65	65	65,00
Mediterranean Hospital	7.980	133	60	60	60,00
Σύνολο	7.506.933	96.287			

Πίνακας 6

Συνολικό ποσό και συνολική ποσότητα εξετάσεων που ανατέθηκαν ανά Σύμβαση						
Αρ. σύμβασης	Ημερ. ανάθεσης	Συνολικός αρ. εξετάσεων που ανατέθηκαν	Συνολικό ποσό κατακύρωσης	Μέση τιμή ανα εξέταση	Μέγιστη τιμή	Ελάχιστη τιμή
Γ.Τ.96/20	3/4/2020	300	30.000,00	100,00	100	100
Γ.Τ.98/20	7/4/2020	1000	50.000,00	100,00	100	100
Σ.Υ.31/20	10/4/2020	20000	2.100.000,00	107,22	110	85
Σ.Υ.32/20	14/4/2020	10593	909.590,00	90,00	110	65
Π.Γ.03/20	24/4/2020	800	52.000,00	65,00	65	65
Σ.Υ.36/20	24/4/2020	2000	157.500,00	78,75	80	75
Σ.Υ.39/20	2/5/2020	20000	1.500.000,00	75,00	75	75
Π.Β.19/20	11/5/2020	200	14.000,00	70,00	70	70
Σ.Υ.52/20	11/5/2020	20000	1.458.600,00	72,75	73	72,5
Π.Β.20/20	14/5/2020	203	12.754,00	67,67	75	60
Σ.Υ.55/20	15/5/2020	10000	650.000,00	65,00	65	65
Π.Α.150/20	25/5/2020	60	3.900,00	65,00	65	65
Γ.Τ. 136/20	29/5/2020	500	32.500,00	65,00	65	65
Σ.Υ. 60/20	5/6/2020	NULL	NULL	60,00	60	60
Γ.Τ.144/20	9/6/2020	631	36.089,00	56,00	59	53
Σ.Υ. 64/20	12/6/2020	10000	500.000,00	50,00	50	50
		96287	7.506.933,00	77,96		

Παράρτημα 2

Ανακοίνωση Γραφείου Δημάρχου Πάφου η οποία στάλθηκε στην Ελεγκτική Υπηρεσία στις 24.6.2020:

1. Οι δειγματοληψίες στην Πάφο έγιναν από το Σάββατο 4 Απριλίου μέχρι τη Δευτέρα 6 Απριλίου 2020.
2. Στις 26 ή 27 Μαρτίου η εταιρεία NIPD εκδήλωσε ενδιαφέρον όπως εγκαταστήσει σημείο δειγματοληψίας στην Πάφο. Είχε προηγηθεί απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την οποία εκδόθηκε σχετική ανακοίνωση του Δήμου ότι θα παραχωρούσε δωρεάν τις υποδομές του σε οποιοδήποτε εγκεκριμένο ιδιωτικό εργαστήριο εκδήλωνε ενδιαφέρον για τη διεξαγωγή ελέγχων. Η εταιρεία άρχισε τη λήψη δειγμάτων στην οικία Επάρχου στις 30 Μαρτίου.
3. Ο Δήμος Πάφου, μετά από την έντονη ανησυχία που δημιουργήθηκε στην πόλη και στην Επαρχία Πάφου λόγω των αυξημένων κρουσμάτων κορωνοϊού που παρουσιάστηκαν και μετά από παρεμβάσεις και τηλεφωνήματα από πολίτες, φορείς και οργανωμένα σύνολα που έκφρασαν την ανησυχία τους για την τροπή που έπαιρναν τα πράγματα, εξέτασε τη δυνατότητα για διεξαγωγή δειγματοληψίας για εντοπισμό κρουσμάτων κορωνοϊού. Την Κυριακή 29 Μαρτίου, είχα τηλεφωνική επικοινωνία με τους Δήμαρχους Πέγειας, Γεροσκήπου και Κοινοτάρχες Έμπας, Χλώρακας καθώς επίσης και με τον Πρόεδρο του Ε.Β.Ε. και του Π.ΣΥ.ΞΕ. Πάφου κατά την οποία διαπιστώθηκε ότι μπορούσαμε να συνεισφέρουμε το ποσό των €10.000 έκαστος. Κάποιοι έδωσαν τη συγκατάθεσή τους άμεσα ενώ κάποιοι άλλοι είπαν ότι είναι θετικοί αλλά ήθελαν να το δουν με τα συλλογικά τους όργανα.
4. Στην εξέλιξη της διαδικασίας διερεύνησης της δυνατότητας όπως διενεργηθούν τα τεστ 1.000 ατόμων, την 1η Απριλίου επικοινωνήσα προσωπικά με τον κ. ...(πρώην Υπουργό Υγείας) διερευνώντας εάν η εταιρεία του μπορούσε να διενεργήσει 1.000 τεστ στην τιμή των €80 έκαστο σε διάστημα 2-3 ημερών, έχοντας υπόψη ότι οι τιμές που χρέωναν ήταν €150. Η απάντηση που έλαβα ήταν «ούτε για αστείο» και ότι η τελευταία τιμή που μπορούσε να δώσει ήταν €110 για κάθε τεστ. Του ανέφερα ότι θα το μελετήσω και θα επανέλθω.
5. Σε επικοινωνία που είχα με τον Υπουργό Υγείας το βράδυ της ίδιας ημέρας, τον ενημέρωσα για την υπό εξέλιξη διαβούλευση και τις σκέψεις μας για διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου κρουσμάτων κορωνοϊού. Τον ενημέρωσα επίσης για τη συνομιλία που είχα με τον κ. ...(πρώην Υπουργό Υγείας), καθώς και για την εκφρασθείσα από άλλο ιδιοκτήτη ιδιωτικού εργαστηρίου πρόθεση όπως εγκαταστήσει και αυτός σημείο λήψης δειγμάτων στην πόλη μας. Ο Υπουργός ανέφερε ότι το πιο σοβαρό και αξιόπιστο ιδιωτικό κέντρο είναι κατά την άποψή του η εταιρεία NIPD και ίσως είναι η μόνη που διαθέτει αρκετά αναλώσιμα. Ανέφερα ότι την ίδια εντύπωση έχω και εγώ. Σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης, ο Υπουργός ανέφερε ότι θα εξέταζε το ενδεχόμενο όπως το Υπουργείο συνδράμει την προσπάθεια με €30.000. Επίσης μου ανέφερε ότι, ότι είναι να γίνει πρέπει να γίνει γρήγορα.

Στις 8.20 το βράδυ ενημέρωσα με μήνυμα τον Υπουργό ότι μου έχουν επιβεβαιώσει οι διάφοροι φορείς για €70.000 και ότι αύριο πρέπει να δούμε με κ. ...(πρώην Υπουργό Υγείας) ή με το Κέντρο Γενετικής.

Στις 9.58 το βράδυ με μήνυμα τον ενημέρωσα ότι η τελική τιμή του κ. ...(πρώην Υπουργό Υγείας) είναι €110 για κάθε τεστ.
6. Στις 2 Απριλίου, δηλαδή την επομένη ημέρα, χωρίς να μεσολαβήσει άλλη επικοινωνία με τον Υπουργό, ο Υπουργός ανακοίνωσε ότι μετά από εισήγηση της Επιδημιολογικής Ομάδας του Υπουργείου θα διεξάγονταν εκτενείς δειγματοληψίες στην Αραδίππου και την Πάφο, υπό τη μορφή επιδημιολογικών

ερευνών, πράγμα που συνεπαγόταν διαστρωματωμένα δείγματα από περιοχές στις οποίες καταγράφονταν τα περισσότερα κρούσματα. Στις δηλώσεις του ο Υπουργός δεν προέβη σε οποιαδήποτε αναφορά στον τρόπο κάλυψης του κόστους. Μετά τις 10 π.μ. της ίδιας ημέρας, μίλησα με τον Υπουργό και με ενημέρωσε ότι ύστερα από διαπραγμάτευση που έκανε με τον κ. ...(πρώην Υπουργό Υγείας) υπήρξε κατάληξη στην τιμή των €100 ανά δείγμα και για την Πάφο και για την Αραδίππου και ότι τη συμφωνία θα την κάνει το Υπουργείο μαζί του λέγοντας μου ότι οι Φορείς της Πάφου θα καλύψουν το 50% της δαπάνης. Στη συνέχεια, ενημέρωσα τους εκπροσώπους των συνεργαζομένων φορέων της Επαρχίας.

7. Υπό το φως της εξέλιξης αυτής, κατόπιν συνεννόησης με το Υπουργείο Υγείας και οδηγιών του Υπουργείου προς τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας, υπό την καθοδήγηση επιδημιολόγου του Υπουργείου Υγείας, ετοιμάστηκε διαστρωματωμένος κατάλογος 1300 ατόμων στη βάση δημογραφικών κριτηρίων (ηλικία, φύλο). Αφού εξασφαλίστηκε η έγκριση της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, έγινε τηλεφωνική επικοινωνία με όλα τα πρόσωπα του καταλόγου από ομάδα εθελοντών του Υπουργείου (υπάλληλοι του Δήμου Πάφου). Υπήρξε θετική ανταπόκριση από 704 άτομα.
8. Κατά τη διάρκεια των ημερών της δειγματοληψίας, μου δόθηκε η ευκαιρία να σχηματίσω προσωπική αντίληψη για το πραγματικό κόστος της δειγματοληψίας, ενώ από τα στοιχεία και τις πληροφορίες που συνέλεξα και που άρχισαν να έρχονται κοντά μου από ανθρώπους σχετικούς με τον κλάδο κατέληξα στο ασφαλές συμπέρασμα ότι το πραγματικό κόστος κάθε δείγματος δεν υπερέβαινε τα €34 - €38. Μάλιστα εάν κάποιος συνυπολόγιζε ένα εύλογο κέρδος και την απόσβεση μηχανημάτων και εγκαταστάσεων, τότε η χρέωση δεν θα έπρεπε να υπερβαίνει τα €52 ανά τεστ.

Με βάση αυτή τη διαπίστωση, ενημέρωσα τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και αμέσως προέβηκα σε δημόσια ανακοίνωση και δημόσια καταγγελία για τις μαυραγορίτικες χρεώσεις που θεωρούσα ότι γίνονταν.

9. Σημειώνεται ότι ο Δήμος Πάφου ουδέποτε συμβλήθηκε ή συμφώνησε απευθείας με την εταιρεία NIPD για την ανάληψη από αυτόν οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ο Δήμος απέρριψε τους ισχυρισμούς περί δικαιώματος έκδοσης τιμολογίου, οι οποίοι διατυπώνονται στην επιστολή των δικηγόρων της εταιρείας ημερ. 20.5.2020. Η εν λόγω επιστολή καθώς και η απαντητική επιστολή Δικηγόρου εκ μέρους του Δήμου επισυνάπτονται.
10. Παρόλο που στο αρχικό στάδιο είχαμε συγκεντρώσει το 50% του ποσού με επιταγές για τα 704 δείγματα, οι επιταγές επιστράφηκαν στους φορείς που τις εξέδωσαν εκτός από το ποσό που κατέβαλε μέσω εμβάσματος το Ε.Β.Ε. Πάφου ύψους €4.500.
11. Αισθάνομαι ότι ως Δήμαρχος και ως άτομο, συνέβαλα στη διερεύνηση του θέματος και στην αποκάλυψη των μαυραγορίτικων τιμών με τις οποίες κατά τις κρίσιμες στιγμές της πανδημίας τα ιδιωτικά εργαστήρια χρέωναν το Κράτος και τους πολίτες. Απόδειξη και επιβεβαίωση τούτου αποτελεί το γεγονός ότι το Υπουργείο Υγείας πρόσφατα κατακύρωσε προσφορά €50 ανά τεστ στη συγκεκριμένη εταιρεία.

Την ώρα που συζητούσα με τον κ. ...(πρώην Υπουργό Υγείας) ή με τον Υπουργό για τιμές €80 ή €110 προσωπικά δεν γνώριζα ότι το κόστος ήταν πολύ – πολύ λιγότερο. Όταν το αντιλήφθηκα από αίσθημα ευθύνης και καθήκοντος το δημοσιοποίησα και κατέβαλα κάθε προσπάθεια για τον τερματισμό της εκμετάλλευσης των πολιτών, του Κράτους και διάφορων άλλων Οργανισμών. Ο λόγος που δεν πληρώσαμε οποιοδήποτε ποσό στην εταιρεία NIPD επαναλαμβάνω, είναι ότι ουδέποτε συμβλήθηκαμε ή υπογράψαμε

σύμβαση μαζί τους. Μια τέτοια σύμβαση υπέγραψε στις 13 Απριλίου το Υπουργείο. Δύο λόγοι μας κάνουν να μην αισθανόμαστε ούτε την ηθική υποχρέωση να καταβάλουμε τα μισά χρήματα στο Υπουργείο επειδή η πραγματική τιμή που θα έπρεπε η εταιρεία τελικά να πληρωθεί είναι τα €50 και τα οποία το Κράτος φαντάζομαι ότι τα έχει πληρώσει, δηλαδή τα €50 και ο δεύτερος λόγος είναι γιατί το Κράτος το αμέσως επόμενο διάστημα της δειγματοληψίας που έγινε στην Πάφο, δηλαδή των 704 ατόμων, προχώρησε στην αγορά και την πληρωμή πέραν των 50.000 δειγμάτων καταβάλλοντας το συνολικό κόστος προς τις εταιρείες που τα διενεργούσαν, όπως έπραξε και με την Αραδίππου. Δηλαδή οι παφίτες είμαστε οι αφελείς οι οποίοι πρέπει να καταβάλουμε το 50% για 704 δείγματα τη στιγμή που το Κράτος πλήρωσε ή και θα πληρώσει για πέραν των 100.000 δειγμάτων εξ ολοκλήρου.
